

Meddelelse til Nasdaq OMX Copenhagen

1/2018

A large, stylized blue bird logo is positioned on the left side of the page, facing right. The bird is composed of solid blue shapes, with a white circle for an eye and a white area for the breast. The tail feathers are represented by several curved, overlapping blue bands.

ÅRSRAPPORT 2017

GER-nr. 80050410

INDHOLDSFORTEGNELSE

Årsrapporten i overskrifter	3 - 4
Det grønlandske samfund og økonomien	5 - 22
Kort om GrønlandsBANKEN	23
Hoved- og nøgletal i sammendrag	24
Ledelsesberetning	25 - 36
Ledelsespåtegning	37
Revisionspåtegning	38 - 40
Resultatopgørelse	41
Totalindkomstopgørelse	42
Balance	43
Egenkapitalopgørelse	44
Pengestrømsopgørelse	45
Noteoversigt	46
Noter til årsrapporten, herunder anvendt regnskabspraksis	47 - 85
Oplysninger om GrønlandsBANKEN	86
Finanskalender	87
Fondsbørsmeddelelser	87
Ledelsesberetningen som defineret i lov om finansiel virksomhed omfatter siderne	23 - 36

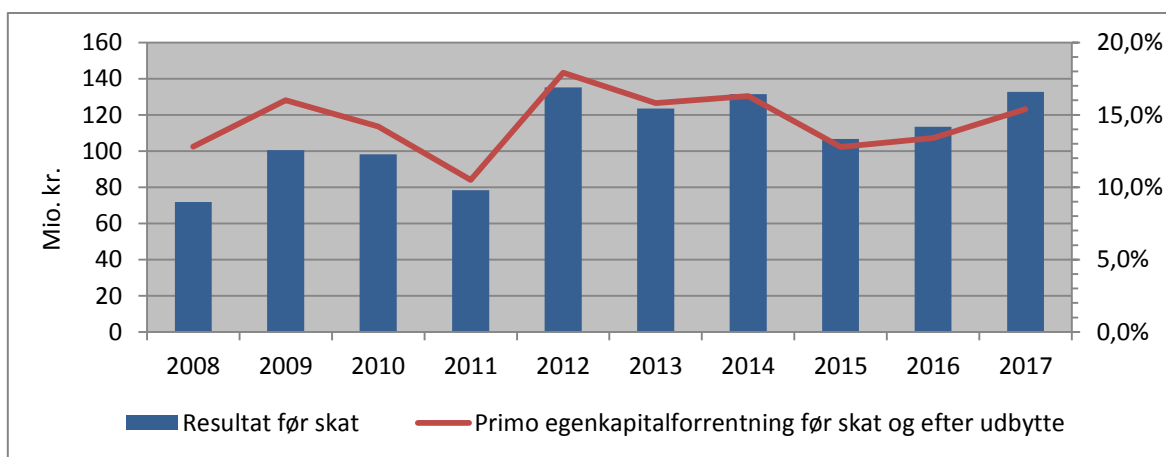
ÅRSRAPPORTEN I OVERSKRIFTER

Næstbedste resultat i GrønlandsBANKEN i 2017 – Egenkapitalforrentning på 15,4 % p.a.

Den positive konjunkturopgang i 2015 og ikke mindst i 2016 blev efterfuldt af et 2017 med tæt på uændret udvikling i økonomien i Grønland.

GrønlandsBANKEN opnåede et resultat på kr. 132,6 mio. før skat, mod kr. 113,4 mio. i 2016. Primo egenkapitalforrentningen efter udbytte og før skat blev på 15,4 % p.a. og vurderes at være tilfredsstillende.

Resultatet før kursreguleringer og nedskrivninger lød på kr. 152,7 mio., hvilket er en markant forøgelse på 12,4 mio. i.f.t. 2016. Resultatet er i den høje ende af det seneste opjusterede estimat på kr. 145-155 mio. og det højeste i bankens historie.

Basisdriften

Bankens basisdrift har fra årets start været påvirket af lavere udbytte på aktier og faldende obligationsrenteindtægter, der for hele året er kr. 8,7 mio. lavere end i 2016. Samtidig er den negative rente på pengemarkedet og i Nationalbanken fortsat i 2017. Negative indlånsrenter på bankens største indlån har i et vist omfang kompenseret for tabet ved placering af likviditet på pengemarkedet og i nationalbanken.

Til gengæld har banken haft succes med at øge udlånmængden. Stigende udlån, forbedret indlånsmargin og stigende aktivitet overalt i banken har samlet medført, at indtægterne er væsentligt over niveauet i 2016. Samlet er der en pæn stigning i netto rente- og gebyrindtægter på kr. 19,8 mio. eller 6,8 % if.t. 2016.

På omkostningssiden er banken påvirket af stigende IT-udgifter og en række engangsomkostninger relateret til bankens 50-års jubilæum og udvikling af bankens pensionsprodukter.

Begrænsede tab og nedskrivninger – reducerede kurstab

Nedskrivninger og hensættelser fortsætter på et moderat niveau og dokumenterer en betydelig økonomisk robusthed hos bankens privat- og erhvervskunder. Særligt er det værd at bemærke, at bankens afskrevne fordringer er minimale. Ændringen til IFRS 9 er derfor ganske overskuelig og jf. afsnittet i årsrapporten om IFRS 9, har banken valgt ikke at benytte overgangsordningen.

Bankens likviditet er placeret på pengemarkedet og i obligationer og med det negative rentemiljø medfører det helt forventeligt kurstab. Derudover bogførte banken i tredje og fjerde kvartal en nedskrivning på bankens kapitalindsud i BEC. Nedskrivningen udgjorde i alt 13,0 mio. I det lys er de samlede kurstab på kr. 6,4 mio. i 2017 overskuelige og mindre end kurstabet i 2016. Gevinster på bankens aktiebeholdning og valuta

ÅRSRAPPORTEN I OVERSKRIFTER

har dermed kompenseret betydeligt.

Meget lykkedes i 2017

Der er ingen tvivl om at 2017 var et travlt år i GrønlandsBANKEN. Bankens markedsposition blev klart styrket og banken lykkedes med at øge forretningsomfanget ganske markant. Det er vi naturligvis meget tilfredse med og det vidner om, at banken er konkurrencedygtig og at vi leverer et attraktivt tilbud til bankens kunder.

I 2017 blev der gennemført lovgivning i Grønland, der muliggør pensionsopsparing i pengeinstitutter. Samtidig blev det gjort obligatorisk at spare op til pension. I den sammenhæng gennemførte banken en betydelig investering i uddannelse, produkt- og konceptudvikling og herunder i samarbejde med BEC tilpasning af pensionssystemer. Banken nåede de forretningsmæssige mål i 2017 på pensionsområdet, men det vil først i de kommende år få den forretningsmæssige betydning, som man ser i ex. danske pengeinstitutter.

Konjunkturopgangen i 2016 og den fortsatte gode økonomiske udvikling på mange områder i Grønland i 2017 givet aktivitet i banken. Sammen med en skarpere profilering og stærke forretningsmæssige tiltag har det medført en høj aktivitet og resulteret i det højeste niveau for udlån og garantier i bankens historie. Den positive konjunkturudvikling, stærkt medarbejderengagement og effekter af forretningsmæssige tiltag har haft tydelig effekt.

50 års jubilæum

I løbet af 2017 blev bankens 50 års jubilæum markeret. Der er ingen tvivl om, at bankens virke i 50 år har haft stor samfundsmæssig betydning og derfor er jubilæet naturligvis også blevet fejret. Der er heller ingen tvivl om at jubilæet sætter bankens rolle i samfundet i perspektiv og bankens strategi2020 med målet om at være "Til gavn for Grønland" er både logisk og giver forretningsmæssig mening.

SIFI-udpegning - Balance, kapital og udbytte

Banken blev i april udpeget som SIFI-institut og er dermed også formelt et systemisk vigtigt pengeinstitut. Bankens ledelse forholder sig naturligvis til både forventninger og krav til SIFI-institutter, ligesom de kommende NEP-krav giver anledning til overvejelser. Samtidig er det fortsat bankens forventning, at der kan og bør være en forretningsmæssig vækst i de kommende år og i det lys har banken i 2017 overvejet kapitalstrukturen. Overvejelserne fortsætter i 2018 da NEP-kravene endnu ikke er kendte for de nordatlantiske SIFI'er.

Bestyrelsen indstiller derfor, at der udbetales udbytte på kr. 30 pr. aktie, hvilket er et fald fra de senere års 55 kr. pr. aktie. Vi vurderer, at banken har både en høj solvens og en af sektorens højeste udbytteprocenter, men samtidig, at bankens kapitalbase bør øges yderligere. Med årets konsolidering når banken en kapitalprocent på 22,7 % og dermed sigtes der på, at banken i god tid inden deadline for indfasning af NEP-krav vil være kapitalmæssigt på plads. Der henvises i øvrigt til afsnittet herom i ledelsesberetningen.

Udviklingen i 2018

Den økonomiske udvikling i Grønland ventes moderat forbedret i 2018. Den øgede aktivitet vi kunne konstatere i 2017 forventes at fortsætte i 2018. Samtidig forventer vi dog en række omkostninger til IT-udvikling, men samlet forventes omkostningsudviklingen meget moderat i 2018.

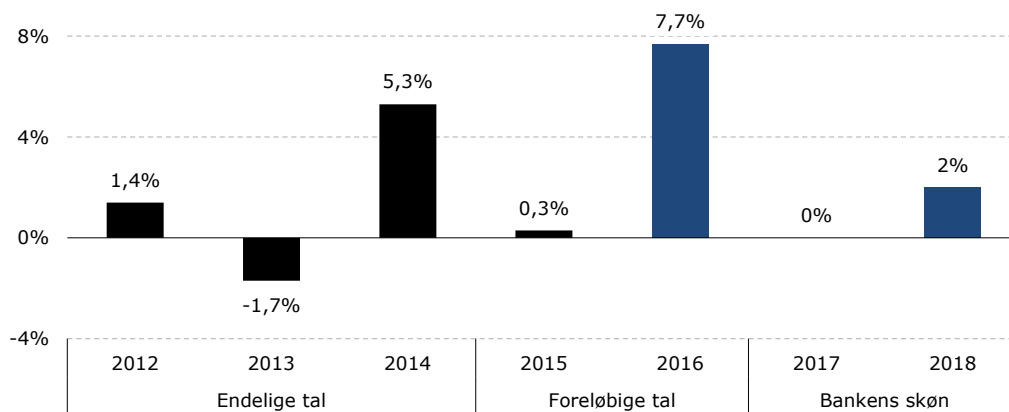
Fortsat usikkerhed om kapitalmarkederne kan påvirke bankens kursreguleringer, mens tab og nedskrivninger fortsat forventes på et moderat til lavt niveau. Bankens forventning til årets resultat før skat er herefter kr. 120-140 mio.

Nuuk, den 22. februar 2018
Martin Birkmose Kviesgaard, Bankdirektør

DET GRØNLANDSKE SAMFUND OG ØKONOMIEN

Efter høj vækst i den grønlandske økonomi i 2016, aftog væksten igen i 2017. Grønlandsbanken vurderer, at realvæksten i BNP fra 2016 til 2017 var på omkring 0%, jf. Figur 1.

Figur 1 Den økonomiske udvikling i Grønland

Note: Figuren viser realvæksten i bruttonationalproduktet (BNP), som er et mål for værdiskabelsen i Grønland. Realvæksten i BNP tager ikke højde for indkomster og overførsler til og fra udlandet og ændringer i købekraften fra eksempelvis stigende eksportpriser ift. importpriserne.

Kilde: Grønlands Statistik og egne skøn

Trods stigende rejkevot i 2017 vurderer Grønlandsbanken, at der har været nulvækst primært på grund af et skuffende fiskeri efter hellefisk og vigende priser i rejefiskeriet. Byggeriet og privatforbruget har været status quo eller svagt faldende i forhold til 2016, mens turismen og det offentlige forbrug trækker op i vurderingen af den økonomiske udvikling.

Vækstskønnet på 0% i 2017 ligger markant under Økonomisk Råds seneste vækstskøn for 2017 på 3,9% fra september 2017. Forskellen skyldes primært, at de seneste statistiske oplysninger giver en mere pessimistisk vurdering af udviklingen inden for fiskeriet og privatforbruget i 2017. Nulvæksten skal derudover ses i det positive lys af de seneste par års positive vækst.

I 2018 er der udsigt til en mindre nedgang i byggeaktiviteterne. Til gengæld trækker stigende rejkevoter væksten op i 2018, og banken forventer derfor en realvækst i 2018 på ca. 1-3%.

Vurderingerne af den økonomiske udvikling i Grønland er baseret på bl.a. statistiske oplysninger fra Grønlands Statistik. De tilbagevendende og betydelige korrektioner af både nyere og ældre data er problematiske og kan skabe tvivl om troværdigheden og gør det yderst vanskeligt for ex. Inatsisartut at vurdere en relevant finanspolitik. Ændringerne i tallene er så markante, at de forskyder opfattelsen af landets økonomiske udvikling, selv flere år tilbage i tiden. Korrektioner som disse betyder, at Grønlands Statistiks nationalregnskab i mindre omfang kan danne grundlag for vurderinger af den økonomiske udvikling, og at andre indikatorer i større omfang må tages i anvendelse.

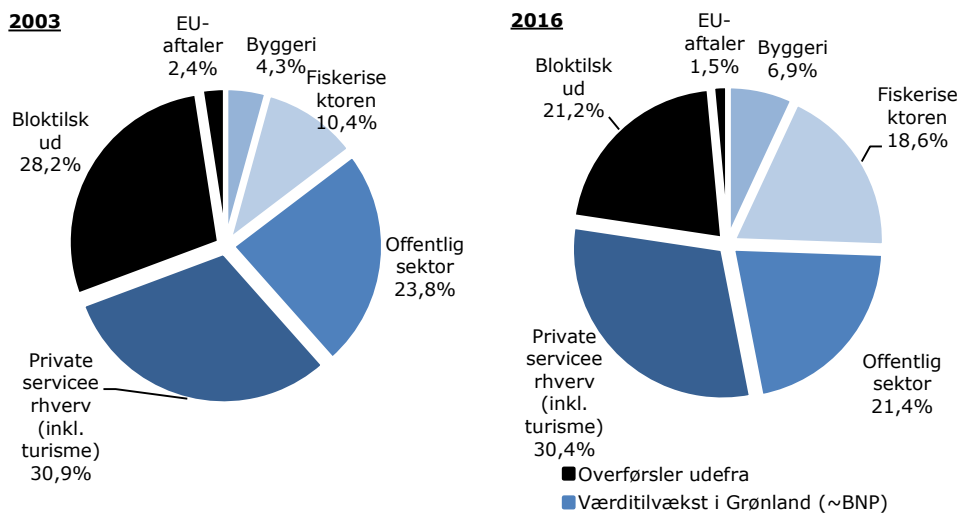
Visse forhold i den økonomiske udvikling kan dog anses for ret sikre. Finanspolitikken må betegnes som ekspansiv med budgetterede stigninger i det offentlige forbrug i både 2017 og 2018. Dermed synes tendensen til, at midlertidige indkomststigninger (fx fra fiskeriet) fører til udgiftsstigninger i samme periode, at fortsætte. Denne tendens påpegede Grønlandsbanken i sidste års årsrapport. Tendensen er uheldig, fordi man med øget aktivitet i det offentlige risikerer at forstærke flaskehalsene på arbejdsmarkedet i en periode, hvor virksomhederne, særligt i Nuuk, efterspørger kvalificeret arbejdskraft.

DET GRØNLANDSKE SAMFUND OG ØKONOMIEN

En væsentlig del af de samlede grønlandske indkomster kommer fra bloktilskuddet fra Danmark. Bloktilskuddet reguleres årligt baseret på pris- og lønudviklingen i Danmark, og de årlige udsving i bloktilskuddet er derfor begrænsede. Når så stor en del af indkomsterne ligger 'fast', er udsvingene i det samlede forbrug fra år til år også begrænset. Der kan derimod være store udsving i fiskeriet, i byggeriet og i det afledte erhverv, som kan påvirke de samlede indkomster, selvom disse erhverv udgør en mindre del af de samlede indkomster.

I takt med at den grønlandske økonomi vokser, reduceres bloktilskuddets andel af de samlede indkomster. Bloktilskuddet er faldet fra at udgøre 28% af de samlede disponible indkomster i 2003 til 21% i 2016, jf. Figur 2.

Figur 2 Fordelingen af nationalindkomsten i 2003 og 2016

Note: Figuren viser fordelingen af disponibelt BNI. Fiskerisektoren inkluderer fiskeri, fiskeindustri og engroshandel med fisk. Private serviceerhverv består primært af finansiering og forretningsservice, handel, hoteller og restauranter, transport og forsyning. Tallene for 2016 er foreløbige.

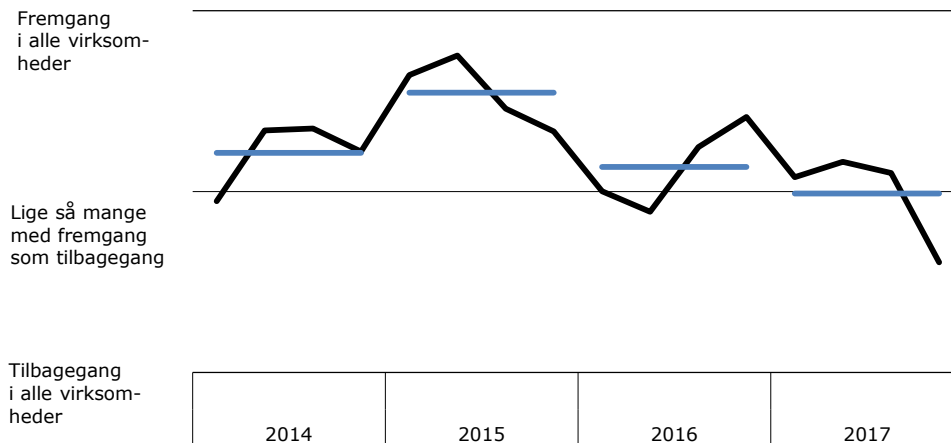
Kilde: Egne beregninger på baggrund af Grønlands Statistik

Fiskeriet

Der har i årets løb været stor debat om rammevilkårene for fiskeriet. Debatten falder på et tidspunkt, hvor der overordnet set er medvind i erhvervet efter flere år med fremgang. Fiskevirksomhederne indikerer dog, at der ikke har været en yderligere fremgang i 2017 i forhold til 2016, jf. Figur 3.

DET GRØNLANDSKE SAMFUND OG ØKONOMIEN

Figur 3 Indikator for udviklingen i fiskerisektoren

Note: En positiv indikator betyder, at flere af de adspurgte virksomheder har peget på fremgang end på tilbagegang i indeværende og kommende kvartal. Indikatoren fortæller ikke noget om, hvor stor fremgangen var, men et større tal betyder, at en fremgang var mere sandsynlig. Hvert kvartal bliver 350 grønlandske virksomheder spurgt om den seneste udvikling i virksomheden. Indikatoren er beregnet som et gennemsnit af nettotallene for spørgsmålene om virksomhedernes 'realiseret omsætning', 'forventet omsætning' og 'investeringsplaner'. Nettotallet angiver forskellen mellem procenttallene for svarene 'større' og 'mindre'. I beregningen vægtes virksomhederne efter deres størrelse målt på beskæftigelsen, og virksomhederne bedes tage højde for sædvanlige sæsonudsving i deres besvarelser. De blå linjer angiver årsgennemsnit.

Kilde: Copenhagen Economics for GrønlandsBANKEN

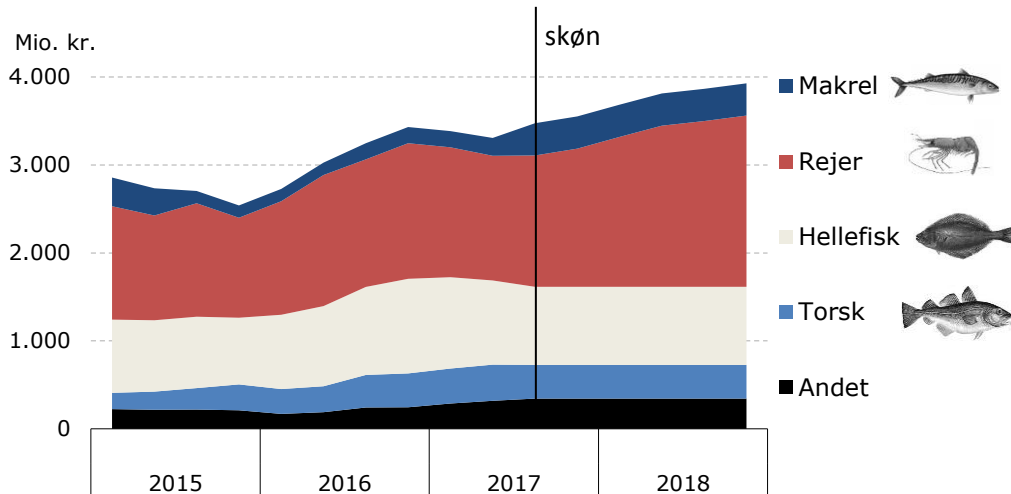
Rejekvoterne ved Vestgrønland blev hævet fra 85.000 tons til 90.000 tons i 2017. De foreløbige statistiske oplysninger peger imidlertid på, at eksportpriserne faldt, og at værdien af rejeeksporten derfor ikke steg i forhold til 2016.

I 2018 sættes rejekvoten yderligere op med 11.250 tons eller 12,5%, og der er en forventning i erhvervet om stabile priser.

Der har i 2017 været en tilbagegang i det kystnære fiskeri efter hellefisk på mere end 20% i forhold til 2016. I Disko-regionen er fiskeriet faldet med 40%.

Samlet set har værdien af eksporten i 2017 været på samme niveau som i 2016, jf. Figur 4. Nedgangen i det kystnære fiskeri efter hellefisk kommer ikke som en overraskelse. Ifølge Grønlands Naturinstitut er ex. vægten per fanget hellefisk i Diskobugten faldet fra 3 kg i perioden 2002-2006 til 1,7 kg i 2016, hvilket er et tydeligt tegn på overfiskeri af bestanden.

Mens rejerne fiskes biologisk bæredygtigt, sættes kvoterne i særligt det kystnære hellefiskeri langt over den biologiske rådgivning, jf. Figur 5. Der findes tilmed store områder i Diskobugten, der ikke er dækket af kvoterne. I torskefiskeriet sættes kvoterne ligeledes langt over det anbefalede.

DET GRØNLANDSKE SAMFUND OG ØKONOMIEN
Figur 4 Årlig værdi af eksporten af fisk og skaldyr

Note: Figuren viser summen over de seneste 4 kvartaler målt i løbende priser. Makrelfiskeriet finder sted i 3. kvartal. For rejer er skønnet baseret fastholdte priser, og en mængdemæssig stigning i 4. kvartal 2017 på 6% i forhold til samme kvartal året før, og en 13% fremgang i 2018 i forhold til 2017. For alle andre er skønnet baseret på en forventning om fastholdte mængder og priser i forhold til samme kvartal året før.

Kilde: Grønlands Statistik og egne skøn

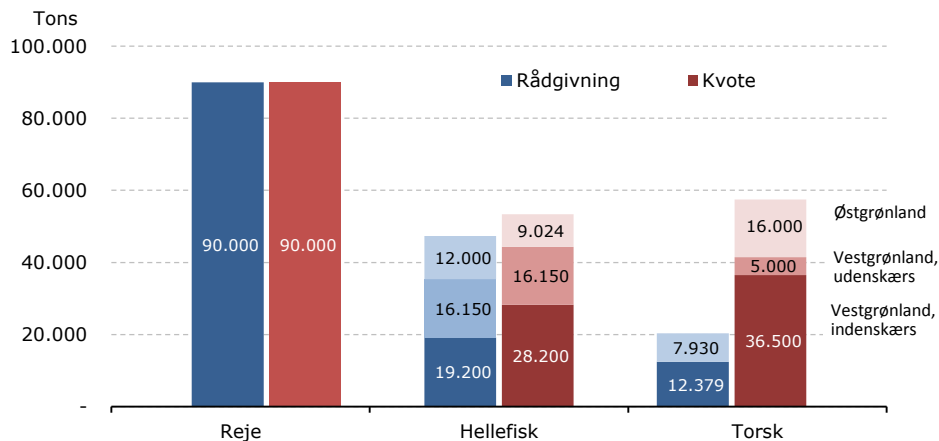
Mens fiskeriet i det kystnære hellefiskefiskeri er steget med 36% i perioden fra 2013 til 2016, er antallet af licenser steget med ca. 1.000 licenser eller 78% i samme periode. Denne markante stigning i fiskerikapaciteten er yderst bekymrende taget i betragtning, at ressourcegrundlaget ikke er steget i samme periode; den biologiske rådgivning har været uændret fra 2013 til 2016.

Da antallet af licenser er steget hurtigere end fiskeriet, har udviklingen betydet en mindre andel og indtjening pr. fisker. Samtidig bindes en større del af den grønlandske arbejdsstyrke i fiskeriet uden at skabe ekstra værdi, samtidig med større import af fordyrende hjælpemidler som joller og brændstof. Den bundne arbejdskraft mangler i andre brancher, herunder særligt i fiskeindustrien.

Den biologiske rådgivning bør følges fiskeart for fiskeart. Derudover bør det kraftigt overvejes at indføre individuelle omsættelige kvoter (IOK'er) i jollefiskeriet. Dette vil være til gavn for alle – også for fiskerne. Der er ikke langtidsholdbare argumenter for det olympiske fiskeri, for store kvoter og for mange fiskere.

DET GRØNLANDSKE SAMFUND OG ØKONOMIEN

Figur 5 Rådgivning og kvoter i 2017

Note: Hellefiskekvoten og rådgivningen for Vestgrønland indenskærs består af Diskobugt, Uummannaq og Upernavik. Vestgrønland udenskærs består af Baffinbugt og Davis strædet inkl. dele af de sydlige indenskærs fangster.

Kilde: Grønlands Naturinstitut

Med IOK'er vil fiskerne få en større frihed til at planlægge hvornår og hvor meget, de vil fiske. Fiskere, der bliver syge eller har materielskade og derfor ikke kan deltage i fiskeriet i perioder, vil stadig have mulighed for at få udbytte af deres kvoter ved at frasælge mængder. Med IOK'er vil kvoterne samtidig udgøre en værdi, som kan stilles som sikkerhed for lån, hvilket gør det nemmere for fiskerne at få finansiering. Kvoterne udgør også en værdi, når man går ud af fiskeriet f.eks. pga. alder. Endelig forhindrer IOK'er den stigende overkapacitet, vi ser i dag. Der frigives dermed arbejdskraft fra erhvervet, som kan skabe indtjening andre steder i økonomien. Det vil være de mest effektive fiskere, der forbliver i fiskeriet, hvilket øger den samlede effektivitet og indkomst og samtidig giver det bedre mulighed for planlægning i fiskeindustrien.

På efterårssamlingen i Inatsisartut blev der foreslået en ændring af fiskeriloven, som indebærer 1) stramninger af reglerne om ejerskab af kvoterne; 2) en omfordeling af kvoten mellem det kystnære og havgående fiskeri fra 43%-57% til 50%-50% og 3) et opsigelsesvarsel på minimum 5. år på tildelte licenser for at tilbagetrække og genuddele fiskerilicenserne til nye aktører. Målsætningerne med lovforslaget fremgår ikke klart, men en politisk målsætning kan være at sprede ejerskabet.

Lovforslaget vil sænke indkomsterne i Grønland og de offentlige indtægter fra fiskeriet. Det er der tre årsager til:

For det første kan 50-50-fordelingen af kvoten betyde, at kvoten i større grad fiskes i det relativt mindre effektive kystnære fiskeri i stedet for i det relativt mere effektive havgående fiskeri. Dermed falder den samlede effektivitet og de samlede indkomster i fiskeriet.

For det andet indeholder lovforslaget flere elementer, der øger usikkerheden i erhvervet. Den øgede usikkerhed gør det mindre attraktivt at investere i nye fartøjer i fiskeriet. Det betyder, at effektiviteten og indkomsterne falder på længere sigt. Ex. vil kvoter, der alene er sikre i 5 år betyde, at det bliver yderst vanskeligt at tiltrække egenkapital og fremmedkapital til erhvervets nødvendige investeringer.

For det tredje betyder den lavere effektivitet, at beskæftigelsen stiger i fiskeriet. Når fartøjerne bliver mindre og ældre, kræver det flere ansatte at fiske kvoten. Samtidig stiger beskæftigelsen på fabrikkerne, hvis en

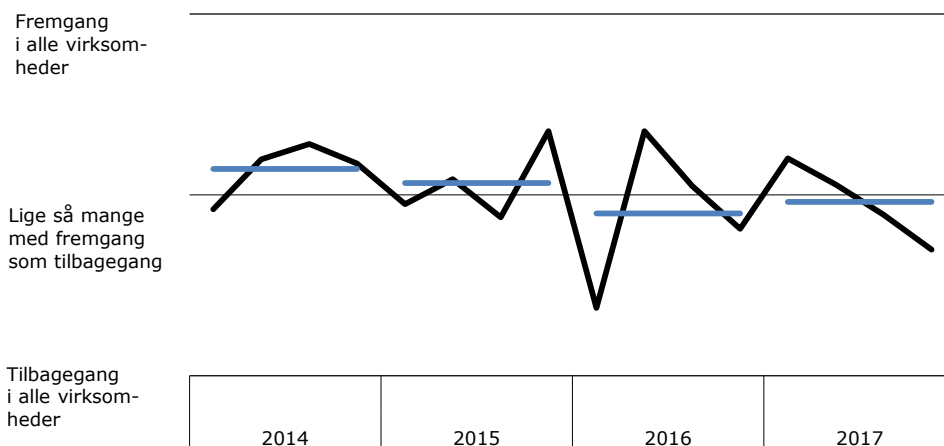
DET GRØNLANDSKE SAMFUND OG ØKONOMIEN

større del af kvoten fiskes i det kystnære fiskeri og indhandles. Den øgede beskæftigelse kan være en politisk målsætning i sig selv, og på kort sigt kan den øgede beskæftigelse sænke arbejdsløsheden. På længere sigt falder arbejdsløsheden dog ikke, men beskæftigelsen reduceres i stedet i øvrige dele af den grønlandske økonomi. Når beskæftigelsen falder i andre dele af samfundet, reduceres indkomsterne. Den øgede beskæftigelse i fiskeriet skaber derimod ikke ekstra indkomst, da kvoten ikke bliver større. Derfor falder den samlede værdiskabelse og velstand i Grønland.

Byggeriet

Der er stadig mange byggekraner i Nuuk. Havnen er færdig, men der er gang i boligbyggeriet, fængselsbyggeriet fortsætter, og der er flere projekter på vej. Byggeaktiviteten kan også mærkes i Ilulissat, men ellers synes byggeaktiviteten på kysten at have været begrænset i 2017. Samlet set indikerer virksomhederne i byggeriet, at 2017 har været nogenlunde på niveau med 2016, jf. Figur 6.

Figur 6 Indikator for udviklingen i byggeriet

Note: En positiv indikator betyder, at flere af de adspurgte virksomheder har peget på fremgang end på tilbagegang i indeværende og kommende kvartal. Indikatoren fortæller ikke noget om, hvor stor fremgangen var, men et større tal betyder, at en fremgang var mere sandsynlig. De blå linjer angiver årsgennemsnit.

Kilde: Copenhagen Economics for GrønlandsBANKEN

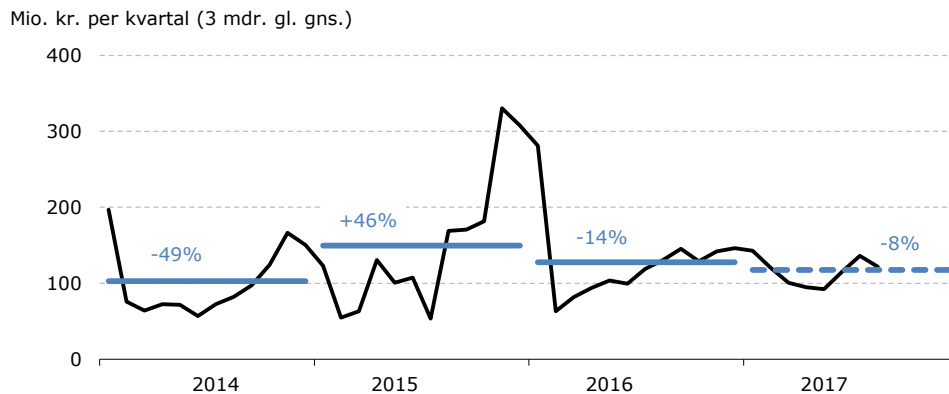
Selvstyrets byggeri var i 2017 på niveau med 2016. Forbruget fra Anlægs- og Renoveringsfonden har både i 2016 og 2017 ligget under niveauet fra 2015, jf. Figur 7.

De større projekter, som havne- og fængselsbyggeri, 126 boliger og tilbygning til Grønlands Naturinstitut i Nuuk og byggeri af skole og gymnasie i henholdsvis Ilulissat og Qaqortoq, er enten færdige eller ved at være færdige. Der synes ikke at have været tilstrækkeligt med offentlige licitationer i 2017 til at udfylde hullet, når vi kigger fremad.

Udfordringen kan ligge hos myndighederne i form af udbud, der er overambitiøse i forhold til tidsplan og betingelser, som følge af politiske målsætninger. Men udfordringen består måske også i, at der er få større aktører i det grønlandske byggeri, hvilket afspejler sig i få indkomne tilbud. Det er et eksempel på én af flere såkaldte 'smådriftsulemper' i det grønlandske samfund. Når der er stordriftsfordele, er der naturligt kun plads til få aktører i hver branche.

DET GRØNLANDSKE SAMFUND OG ØKONOMIEN

Figur 7 Forbrug fra Anlægs- og Renoveringsfonden

Note: Figuren viser udviklingen i løbende priser. De blå linjer angiver årsgennemsnit, og den stiplede linje angiver et årsgennemsnit for 2016, hvis udviklingen er flad i resten af året.

Kilde: Grønlands Statistik

I perioden fra 2013 til 2015 stod det offentlige for ca. halvdelen af det samlede byggeri i Grønland.¹

Der synes dog i disse år at ske et skifte mod mere boligbyggeri, der igangsættes af private bygherrer. Der er en særlig stor villighed til at investere i boligbyggeri i Nuuk. Disse investeringer beror ofte på lejekontrakter med kommunen. For kommunen kan projekterne være en god forretning, da skatteindtægterne fra byggeriet tilfalder kommunen, og bolig manglen mindskes. For bygherrerne er risikoen ved byggeriet samtidig begrænset, da kommunen sikrer lejeindtægter over en periode. Der skal dog være opmærksomhed på den samlede forpligtelse, som kommunen påtager sig. En anden positiv udvikling er flere andelsboligbyggerier i kystbyerne, mens der fortsat kan efterlyses flere ejerboliger.

Trods de nye private initiativer er der frem mod sommeren 2018 udsigt til en nedgang i byggeriet, da der i løbet af 2017 ikke er igangsat tilstrækkeligt større projekter. Når vi kigger længere fremad, er der imidlertid udsigt til stor aktivitet i byggeriet og derfor et stort behov for kvalificeret arbejdskraft.

Sermersooqs nye byudviklingselskab Siorarsiorfik forventer investeringer for samlet set 5 mia. kr. over de næste 12 år, svarende til godt 400 mio. kr. om året. En del af disse midler tages ud af de eksisterende anlægsbudgetter.

Selvstyrets lufthavnsselskab Kalaallit Airports A/S forventer en samlet investering på ca. 3,6 mia. kr. for lufthavnene i Qaqortoq, Ilulissat og Nuuk. Anlægsarbejdet for Nuuk forventes udliciteret i 2018, mens Qaqortoq og Ilulissat kan blive udliciteret i 2019. Det forventede slutår for byggeriet af alle tre lufthavne er udskudt fra 2021 til 2022 for at øge sikkerheden for, at anlægsomkostningerne holdes inden for budgettet. I løbet af foråret 2018 forventes finansieringsplan og projekternes samfundsøkonomiske påvirkning at være klarlagt. Det er forventeligt, at dette kan påvirke den endelige stillingtagen til igangsætning, herunder byggetakten.

En stor del af anlægsarbejderne til lufthavnene er for store og specialiserede til de lokale entreprenører. Grønlandske underleverandører kan imidlertid byde ind på delopgaver, som fx bygninger og veje. Samtidig

¹ Andelen er opgjort som Selvstyrets forbrug fra Anlægs og Renoveringsfonden plus kommunernes budgetterede udgifter til anlæg samt reparation og vedligehold divideret med de samlede anlægsudgifter i Grønland som opgjort i Grønlands Statistiks nationalregnskab. Havne- og fængselsbyggeriet i Nuuk er ikke inkluderet i den offentlige andel af det samlede byggeri.

DET GRØNLANDSKE SAMFUND OG ØKONOMIEN

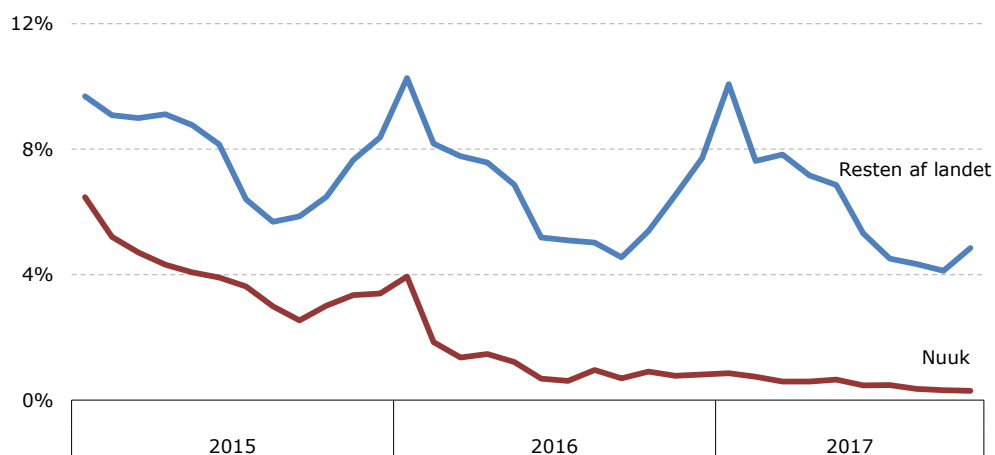
må der forventes at blive udløst en række private og offentlige følgeinvesteringer.

Der bør være stor fokus på at indrette uddannelses- og opkvalificeringsindsatsen for at sikre det rette match mellem kompetencer og de fremtidige behov i de forskellige offentlige anlægsprojekter. Hvis der ikke er tilstrækkelig kvalificeret arbejdskraft til rådighed, kan det betyde, at jobbene går til udefrakommende, lønniveauet presses op, at konkurrenceevnen i forhold til udlandet forringes og at byggepriser øges.

Arbejdsmarkedet

Behovet for opkvalificering og initiativer på arbejdsmarkedet understreges af den aktuelle situation på arbejdsmarkedet. Siden 2016 har der ikke været frie hænder i Nuuk, mens der samtidig er ledighed flere andre steder i samfundet, jf. Figur 8.

Figur 8 Antal jobklare arbejdssøgende som andel af arbejdsstyrken

Note: Figuren viser antallet af registrerede arbejdssøgende, der opgøres som jobklare (matchgruppe 1) ved de pågældende arbejdsmarkedskontorer, i forhold til arbejdsstyrken. Arbejdsstyrken er fastholdt på niveauet fra 2015, da der endnu ikke findes nyere opgørelser af arbejdsstyrken. Denne opgørelse afviger fra Grønlands Statistiks ledighedsbegreb, blandt andet fordi arbejdssøgende i matchgruppe 2 og 3 indgår i Grønlands Statistiks ledighedsopgørelse. Til sammenligning var ledigheden med Grønlands Statistiks definition 6% i Nuuk og 11% i resten af landet i 2015. Der er en usikkerhed om opgørelsen, da der kan være forskellig praksis i de forskellige arbejdsmarkedskontorer.

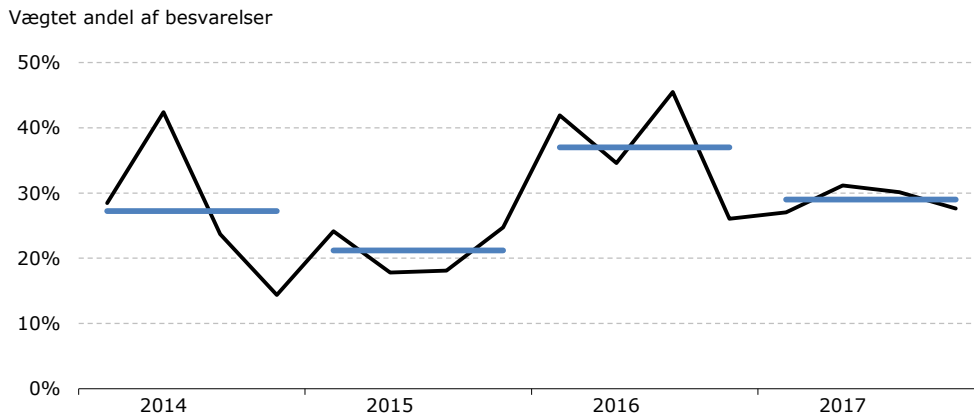
Kilde: Copenhagen Economics for GrønlandsBANKEN baseret på Grønlands Statistik

I 2017 var der i gennemsnit godt 3.000 jobsøgende hver måned, der henvendte sig til arbejdsmarkedskontorerne. Af disse registreres ca. 1.000 personer som enten indsatsparate (matchgruppe 2) eller midlertidigt passive (matchgruppe 3). Denne gruppe står ikke til rådighed for arbejdsmarkedet og kræver en særlig social indsats. I det omfang disse personer kan inkluderes i arbejdsstyrken, kan beskæftigelsen og de offentlige indtægter øges og de offentlige udgifter reduceres.

Den lave ledighed siden 2015 afspejler sig i en stor mangel på arbejdskraft hos virksomhederne i samme periode, jf. Figur 9.

DET GRØNLANDSKE SAMFUND OG ØKONOMIEN

Figur 9 Virksomhedernes arbejdskraftmangel

Note: Figuren viser andelen af de deltagende virksomheder (fra alle brancher) i Copenhagen Economics's kvartalsvise spørgeskemaundersøgelse, der angiver 'Mangel på arbejdskraft' som en begrænsning for vækst. Svarene er vægtet efter virksomhedernes størrelse målt på antal beskæftigede. De blå linjer angiver årsgennemsnit.

Kilde: Copenhagen Economics for GrønlandsBANKEN

Arbejdskraftmangelen synes meget lokalt betinget i byer som Nuuk, Ilulissat og Aasiaat men tegner sig over en bred kam af virksomheder. Siden 2014 har ex. 60% af virksomhederne i fiskeriet og 40% af virksomhederne i byggeriet angivet mangel på arbejdskraft og ledelsesressourcer som værende barrierer for vækst.

Den lokale mangel på kvalificeret arbejdskraft hæmmer væksten og sætter Grønland bagud i den internationale konkurrence. Samtidig mangler eksempelvis Royal Greenland stabil arbejdskraft på fabrikkerne. Bygge- og anlægsbranchen mangler kompetencer over hele linjen, særligt ledelsesmæssige kompetencer

Fra virksomheder i dele af erhvervslivet men særligt i Nuuk lyder det samtidig, at der er en meget høj medarbejderudskiftning i disse år. Der kan være positive effekter ved en høj jobrotation i det omfang, at viden og idéer spredes rundt i virksomhederne, men der kan også være store omkostninger til administration, oplæring og videnstab. Grønland går som samfund glip af de positive effekter og står tilbage med omkostningerne i det omfang, at ancienniteten falder.

Ud over at der er for få, der tager en uddannelse, så er der sammenlignet med Færøerne og Island relativt få af de unge, der flytter til udlandet for at få en uddannelse, der flytter tilbage igen efter endt uddannelse. Så længe uddannelsesniveaet i den fastboende befolkning ikke forbedres, er højtuddannet arbejdskraft udefra en forudsætning for det velfærdsniveau, vi kender i dag. Det er derfor væsentligt, at det er attraktivt at flytte til Grønland, slå sig ned og blive en fast del af samfundet.

Fra virksomhederne lyder det, at det er blevet markant sværere at tiltrække arbejdskraft udefra. Det kan der være flere årsager til. De generelle leveomkostninger kan have ændret sig til ulempe for Grønland.² Konkurrencen om arbejdskraften kan være skærpet i takt med, at beskæftigelsen er steget i Danmark.

Den tiltagende mangel på boliger i Nuuk, som blandt andet afspejler sig i længere ventelister på lejeboliger, kan ligeledes have gjort det sværere for virksomhederne at tiltrække dygtige medarbejdere udefra og fra ky

² En undersøgelse fra Grønlands Statistik viser, at det samlede prisniveau for husholdninger var 6,3% højere end i Danmark i 2016. En tilsvarende undersøgelse fra 2015, som dog ikke er 100% sammenlignelig, viste, at prisniveauet i 2014 var 2,4% højere end i Danmark.

DET GRØNLANDSKE SAMFUND OG ØKONOMIEN

sten. Boligmanglen er en konsekvens af de betydelige direkte og indirekte subsidier, der i dag gives til alle boligformer. De kunstigt lave huslejer i dele af de offentligt ejede boliger gør det i praksis umuligt at skabe balance mellem udbud og efterspørgsel. Der er endnu ikke taget væsentlige skridt imod mere kostægte priser i de offentlige udlejningsboliger.

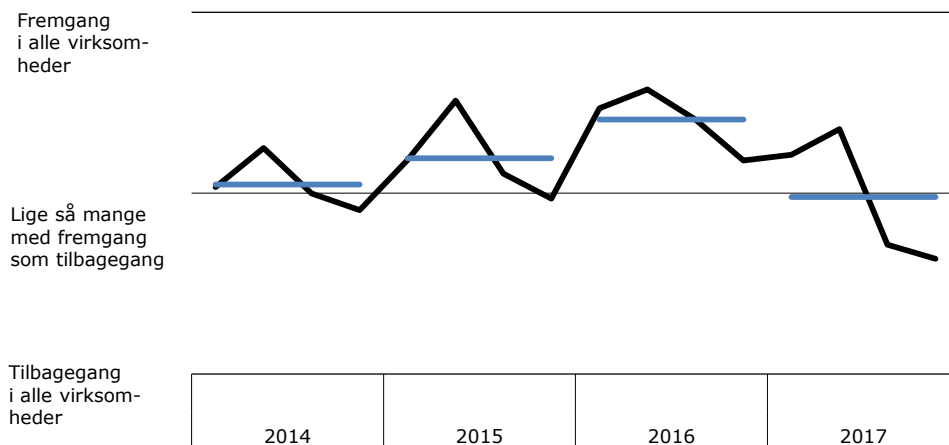
De offentlige kerneydelser er ofte afgørende for valget om at bosætte sig i Grønland, uanset om man er født i Grønland eller ej. Mens alle disse elementer – løn efter skat, bolig, skole, sundhedssystem – alle er forudsætninger for at tiltrække dygtige medarbejdere, er et spændende og ansvarsfuldt arbejde, et godt kulturliv, et godt socialt liv og ikke mindst følelsen af at være en fast og accepteret del af samfundet afgørende for, at blive boende – og dermed at Grønland ikke blot er et 'gennemrejsesamfund'.

Privatforbruget og turismen

De fleste indikatorer peger på, at der ikke har været en vækst i privatforbruget fra 2016 til 2017. De løbende afregnede indkomstskatter, detailomsætningen og værdien af de importerede forbrugsvarer viser alle et uændret eller svagt faldende niveau i forhold til 2016's høje niveau. Ifølge Tele Greenland har efterspørgslen efter teleprodukter ligeledes været uændret fra 2016 til 2017.

Det uændrede forbrug afspejler sig i, at servicevirksomhederne i 2017 hverken har indikeret fremgang eller tilbagegang, jf. Figur 10.

Figur 10 Indikator for udviklingen i private serviceerhverv

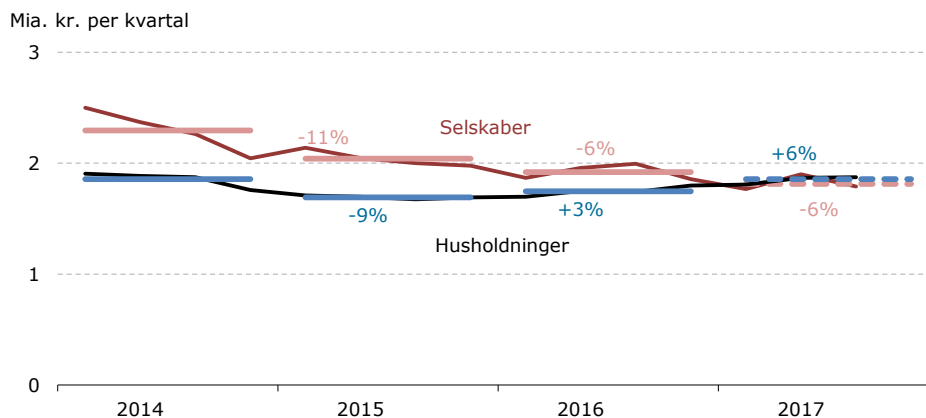

Note: Jf. noten til Figur 6. 'Private serviceerhverv' dækker over forsyning, handel, hoteller og restauranter, transport, tele, finansiering og forsikring, udlån og ejendomsformidling og forretningsservice og rådgivning.

Kilde: Copenhagen Economics for GrønlandsBANKEN

Ét område, hvor der imidlertid har været en markant fremgang, er i bankernes udlån til husholdninger, jf. Figur 11.

Grønlandsbanken har mærket en øget investeringslyst hos husholdningerne og i virksomhederne. Men på grund af god indtjening er afviklingsevnen betydelig og gældsætningen øges derfor kun svagt.

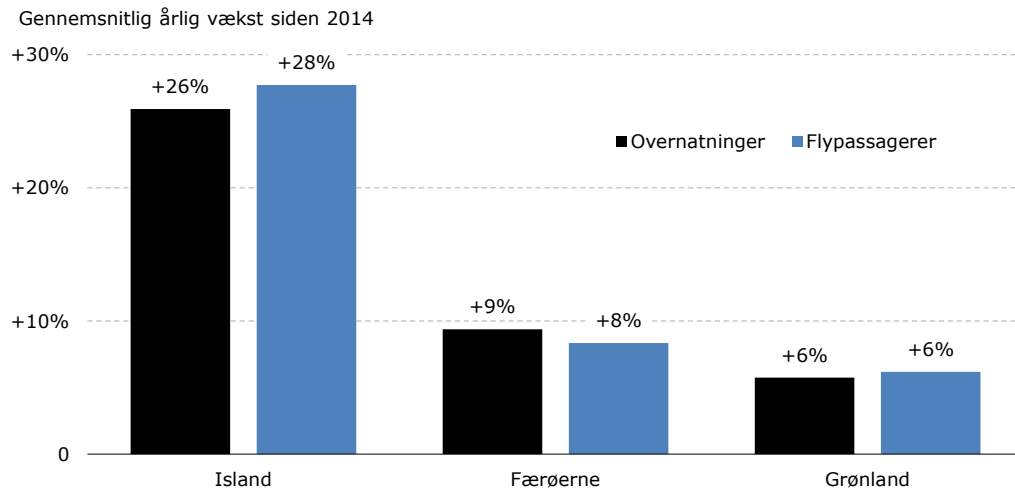
DET GRØNLANDSKE SAMFUND OG ØKONOMIEN
Figur 11 Bankernes udlån

Note: Figuren viser udviklingen i løbende priser i udlån til virksomheder (ikke-finansielle selskaber) og private bosiddende i Grønland fra pengeinstitutter i Danmark og Grønland. De vandrette linjer angiver årgennemsnit, og de stiplede linjer angiver årgennemsnit for 2017, hvis udviklingen er flad i resten af året.

Kilde: Grønlands Statistik

Turismen og luftfarten oplever globalt stor vækst, og i Grønland er der også fremgang i hele landet. Der kommer flere turister ind fra Island til Østkysten. I Ilulissat fylder turisterne meget i gadebilledet, og i Nuuk er turismen også stigende. I turistsæsonen fra oktober 2016 til september 2017 steg antallet af passagerer på udenrigsfly med 4% i forhold til året før, og antallet af overnattende udlændinge på hoteller steg med hele 13%.

Når vi sammenligner os med vores nabolande, er væksten imidlertid ikke markant og der synes derfor at være et potentiale for endnu højere vækstrater, jf. Figur 12.

DET GRØNLANDSKE SAMFUND OG ØKONOMIEN
Figur 12 Vækst i turismen

Note: Figuren viser den gennemsnitlige årlige vækst i antallet af flypassagerer på internationale ruter og hotelovernatninger af udlændinge fra 2014-turistsæsonen til 2017-turistsæsonen. Turistsæsonen opgøres her fra den 1. oktober til 30. september. For Færøerne er flypassagervæksten dog opgjort fra 2014 til 2016.

Kilde: Grønlands Statistik, Færøernes Statistik og Islands Statistik

Nye lufthavne

Hvis det med nye lufthavne, med god regularitet, bliver muligt at flyve direkte til Nuuk og Ilulissat, kan det åbne væsentligt op for turismepotentialet. Samtidig vil den sparede mellemlanding i Kangerlussuaq gavne de fleste af landets virksomheder og borgere. Rejsetiden og ikke mindst priserne har en betydning for antallet af flypassagerer og turister. I dag udgør flybilletten en stor del af prisen på en samlet rejse til Grønland for en flyturist.

De nye lufthavne kan føre til et større udbud og driftsbesparelser hos både lufthavne, flyselskaber og turistoperatører og øge konkurrencen. Det vil isoleret set føre til lavere billetpriser. Men det er ikke sikkert, at priserne vil falde markant, da det endnu ikke er fastlagt, hvordan lufthavnsudvidelserne og -driften skal finansieres. Hvis lufthavnsafgifterne hæves, vil det isoleret føre til en stigning i billetpriserne. Hvis ikke, skal finansiering af eventuelle fremtidige underskud findes på anden vis.

Det er foreslået blandt andet at finansiere lufthavnene med særlige udbytter fra ex. Tele Greenland. I så fald er det i sidste ende mobil- og internetkunderne, der kommer til at betale for de nye lufthavne. Man gør altså ét infrastrukturområde billigere på bekostning af et andet.

Hvem, der skal betale regningen, er et politisk valg. Men fra et samfundsøkonomisk synspunkt er det mest optimale at lægge regningen dér, hvor de samfundsøkonomiske konsekvenser i form af *skatteforvridning* (dvs. ændret adfærd) er mindst. Det er tvivlsomt om det netop er mobil-, internet-, eller flybilletpriser, der giver de mindste samfundsøkonomiske konsekvenser.

I stedet kan lufthavnene – fra et samfundsøkonomisk synspunkt – enten finansieres af en udbredelse af skattebasen til de områder, hvor skatten er mindst muligt forvridende, eller af en nedskæring af de offentlige udgifter på andre områder.

Processen med at nå frem til en beslutning er planlagt godt og rigtigt af Naalakkersuisut. Forude venter en afklaring af de samfundsøkonomiske forhold og de forskellige risici i projektet. Den samfundsøkonomiske

DET GRØNLANDSKE SAMFUND OG ØKONOMIEN

analyse kan både vise sig positiv og negativ, og de indkomne tilbud på anlægsarbejdet kan vise sig billigere eller dyrere end forventet. Spørgsmålet er, om der er politisk beslutningskraft til at ændre de politiske ønsker, hvis disse analyser falder negativt ud.

Det er dog vigtigt, at processen ikke trækker ud. Som i fiskeriet er der en samfundsøkonomisk omkostning forbundet alene med usikkerheden om fremtiden. Eksempelvis afventer Air Greenland og en række hotel og turist-projekter en endelig afklaring, før de investerer.

Der er ingen tvivl om, at en investering i ex. nye lufthavne i Nuuk, Ilulissat og Qaqortoq er en af vor tids største og vigtigste politiske beslutninger. Det er en undladelse også. I den sammenhæng har det været fremført, at investeringen i.f.t. Grønlands økonomiske størrelse er enorm og der er i medier lavet sammenligninger med offentlige investeringer i Danmark. Laver man den sammenligning kan man aldrig foretage infrastrukturinvesteringer i Grønland, da de altid vil være store i.f.t. den samlede økonomis størrelse. Til gengæld kan en investering berettige et løbende underskud i en periode, men beregningerne kan naturligvis også vise, at udfordringen er for stor og projektet må gentænkes.

Det er Grønlandsbanken vurdering, at timingen for en infrastrukturinvestering, der kan være et paradigmeskifte er god. Renten er historisk lav og den offentlige gældsætning er minimal og bloktilskuddets stabiliserende virkning fortsat betydelig. Samtidig står landet alternativt overfor betydelige opgraderinger i de eksisterende atlantlufthavne, hvilket ikke vil forbedre landets logistik, men i det væsentlige kun være en merudgift. Når det er sagt så må investeringen i nye lufthavne ske med udgangspunkt i rationelle økonomiske overvejelser, hvorved anlægssummen reduceres mest muligt. Der må i den sammenhæng også på sigt ses på driftsoptimeringer i den eksisterende infrastruktur, som vil kunne være medvirkende til at betale regningen.

Dermed vil Grønland kunne tage et samfundsmæssigt spring og skabe et betydeligt bedre udgangspunkt for ex. investeringer i turisme- og råstofindustri, selvom der også er usikkerhed forbundet med beslutningen. Samtidig er det også sikkert, at der ikke findes én optimal løsning for alle egne af Grønland.

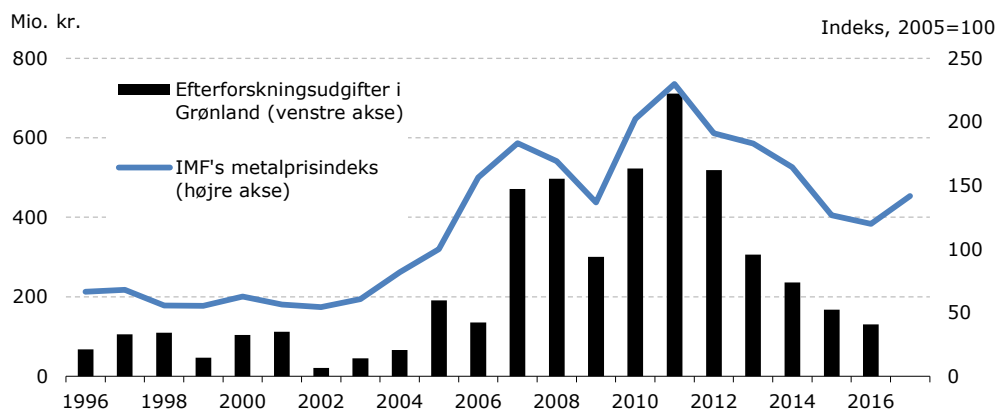
Råstoffer

I maj 2017 begyndte udvindingen af rubiner og safirer i LNS-Greenland's rubinmine i Aappaluttoq syd for Nuuk. Det var en vigtig milepæl i rejsen mod at gøre Grønland til et mineland. Tilbage står imidlertid det faktum, at Rubinminen er den eneste aktive mine i Grønland. Det er langt fra Selvstyrets ambition om 5-10 aktive miner i 2018, som blev formuleret i Olie- og Mineralstrategien fra 2014.

Prisudviklingen på mineraler har i den mellemliggende periode været meget ugunstig og været skyld i en markant opbremsning i efterforskningsaktiviteterne. Det rammer også Grønland, hvor efterforskningsudgifterne i 2015-2016 var på det laveste niveau i næsten 10 år, jf. Figur 13. Priserne er dog på vej op og det skulle gerne føre til øget efterforskningsaktivitet. Otte godkendte aktiviteter i 2016 og 25 i 2017 peger i den rigtige retning.

DET GRØNLANDSKE SAMFUND OG ØKONOMIEN

Figur 13 Mineralefterforskning i Grønland og verdensmarkedspriser

Note: Figuren viser udviklingen i løbende priser.

Kilde: Grønlands Statistik, Råstofstyrelsen og S&P Global Market Intelligence

Hvis Grønland skal gøre sig håb om at skabe velstand fra mineaktiviteter inden for de næste 10 år, er det helt centralt, at Selvstyret formår at udnytte det gunstige prismiljø vi formentligt ser begyndelsen på nu. Det vil sige, at Selvstyret motiverer til efterforskningsaktiviteter og formår at arbejde effektivt frem mod at tilvejebringe de nødvendige licenser til udvinding for de selskaber, hvor efterforskningen afslører et økonomisk rentabelt projekt.

Men netop her har Selvstyret en udfordring, som det er nødvendigt at adressere. Den gode nyhed er, at det ikke er selve regelværket med sine krav om miljø- og samfundsøkonomiske vurderinger eller forhandlingerne om lokal økonomisk afsmittning i Impact og Benefit Agreement (IBA)-aftalen, der udgør et problem. Grønland har faktisk en på mange måder state-of-the-art-regulering på det område.

Udfordringen ligger i hvor god Selvstyret er til at anvende reguleringen i praksis. Da Grønland ikke er et mineland endnu, har de grønlandske myndigheder naturligt nok kun meget begrænset erfaring med at levere en forudsigelig og toptunet myndigheds-behandling. I oktober 2017 udgav det internationalt anerkendte medie Mining Journal den første udgave af en global lande-benchmarking af vilkår for at drive minevirksomheder. Rapporten hedder World Risk Report, og viser en meget interessant konklusion for Grønland: Ud af 14 europæiske lande, er det kun i Grønland (og i Bulgarien), at det juridiske regelværk målt på objektive data, er bedre gearet til at fremme mineaktiviteter end den praktiske anvendelse heraf. For de resterende europæiske minelands er det omvendt; her er minelovgivningen værre på papiret end i praksis. Mining journal tilskriver det landenes lange erfaringer med minedrift. Erfaringen har gjort det muligt for myndighederne i de lande at udvikle effektive og løsningsorienterede arbejdsgange, som sikrer, at projekter drevet af ansvarlige selskaber meget ofte vil få godkendt ansøgninger om udviklingslicenser. Det reducerer selskabernes risiko og gør det lettere at tiltrække investorer til finansiering af efterforskningsaktiviteter og egentlig minedrift.

Men for Grønland er det altså omvendt. Her er lovgivningen god, mens anvendelsen af den er dårligere. Det øger selskabernes risiko, hvilket reducerer investorenes villighed til at investere i efterforskning i Grønland.

Selvstyret bør derfor forbedre myndighedsbehandlingen. Det er væsentligt, at industrien oplever, at kritikken reelt adresseres af Naalakkersuisut, og at der foretages synlige og reelle ændringer, der gør det mere attraktivt, gennemsigtigt og troværdigt at investere i Grønland. Rapporten indikerer fire områder, hvor Selvstyret kan sætte ind og skabe en betydeligt bedre myndighedsbehandling, der kan gøre Grønland mere attraktivt for investorer og selskaber:

DET GRØNLANDSKE SAMFUND OG ØKONOMIEN

Figur 14 Fire indsatsområder

<p>1. Bedre problemløsning</p> <p>Anvend seminarer, workshops og beslutningsmøder til at skabe fremdrift med ansøgere. Gør det på bekostning af tidskrævende og ofte ineffektive brevudvekslinger.</p>	<p>2. Gentænk governance</p> <p>Myndighedsbehandlingen er silopræget. Det gør det tungt at behandle mineansøgninger, som går på tværs. Udvikl en task force-tilgang for mere fleksibilitet og effektivitet.</p>
<p>3. Reducér usikkerhed</p> <p>Det er en misforståelse, at kort sagsbehandlingstid og få krav er vigtigst for selskaberne. Det er vigtigere at aftalte tidsplaner overholdes, så investorerne har grundlag for at vurdere fremdriften.</p>	<p>4. En ny mineralstrategi</p> <p>Den nuværende udløber i 2018. Udform en ny strategi, som opstiller beslutninger, som Selvstyret vil tage for at forbedre vilkårene. Hellere få løfter der kan gennemføres end mange, der ikke bliver det.</p>

Den offentlige økonomi

I finansloven for 2018 budgetteres der med et overskud på DA-saldoen på 11 mio. kr. i 2018, jf. Tabel 1. For perioden 2018-2021 budgetteres der med nul på DA-saldoen, hvilket harmonerer med Naalakkersuisuts 4-årige målsætning.

Tabel 1 DA-saldoen og kommunernes budgetter

Mio. kr.	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2015-2018	2018-2021
Selvstyret (DA-saldoen)	+137	+47	+22	+11	+11	-6	-16	+217	0
Kommunerne	+94	+73	-6	-24	-67	+2	-	+137	-
I alt	+231	+120	+15	-13	-56	-4	-16	+354	-

Note: Negative tal angiver underskud. For Selvstyret er 2015-2016 realiserede tal, mens 2017-2018 er vedtaget for året og 2019-2021 er budgetoverslag. For kommunerne er 2015 realiserede tal, mens 2016-2020 er budgetoverslag, med undtagelse af Sermersooq, hvor tal for 2016 også er realiseret.

Kilde: Finansloven 2018; Sermersooq, 2018-budgethæfte og budget 2017; Qeqqata, 2017 budgetberetning; Kujalleq, budget 2017 og budget 2016; Kommunua Qaasuitsup, budget 2017

Kommunerne budgetterer samlet set med et underskud i 2018. Det er bekymrende set i lyset af den aktuelle lave ledighed. Overskuddet på DA-saldoen er ligeledes bekymrende lavt set i lyset af de historisk høje indtægter fra fiskeriet og en betydelig stigning i bloktilskuddet fra Danmark i 2018.³

Når vi kigger bagudrettet for perioden 2015-2018, udviser DA-saldoen et stort overskud. Det skyldes blandt andet, at det budgetterede underskud på 57 mio. kr. i 2016 blev vendt til et overskud på 47 mio. kr. i Landskassens regnskab. At underskuddet i 2016 blev vendt til overskud skal blandt andet ses i lyset af en mængdemæssig fremgang i fiskeriet i 2016 for alle de kommercielt vigtige arter. Fremgangen resulterede i et historisk højt provenu til Landskassen fra fiskeriafgifterne på i alt 269 mio. kr. For 2017 forventes der et provenu

³ Indtægterne fra bloktilskuddet fra Danmark stiger med 100,5 mio. kr. fra 2017 til 2018. Stigningen skyldes, at bloktilskuddet bliver pris- og lønreguleret med 2,7% i 2018, mens Selvstyret pris- og lønsats kun stiger med 0,95%. Mens der kan være udsving mellem inflationsraten i Grønland og Danmark fra år til år, vil inflationen på længere sigt være ens i de to lande, og der er derfor højst tale om en engangsindtægt.

DET GRØNLANDSKE SAMFUND OG ØKONOMIEN

fra fiskeriafgifterne på 288 mio. kr. i takt med, at der er trådt nye afgifter i kraft på torsk, kuller, sej og rødfisk.

I perioden fra 2018-2021 budgetteres der i finansloven for 2018 med et årligt provenu på i alt 384 mio. kr. fra fiskeriafgifterne. Der budgetteres altså med en markant fremgang i mængder og verdensmarkedspriser efter de historisk gode år 2016 og 2017, hvilket er en optimistisk og måske urealistisk forventning. Da provenuet fra fiskeriafgifterne er mere uforudsigeligt end de øvrige skatter og afgifter, er det ekstra vigtigt, at forventningerne ikke er overoptimistiske. Hvis provenuet fra fiskeriafgifterne blot fortsætter på det historisk høje niveau fra 2017, vil DA-saldoen udvise et samlet underskud på ca. knap 400 mio. kr. for perioden 2018-2021, som skal finansieres på anden vis. Det vigende fiskeri efter hellefisk i 2017 understreger denne risiko.

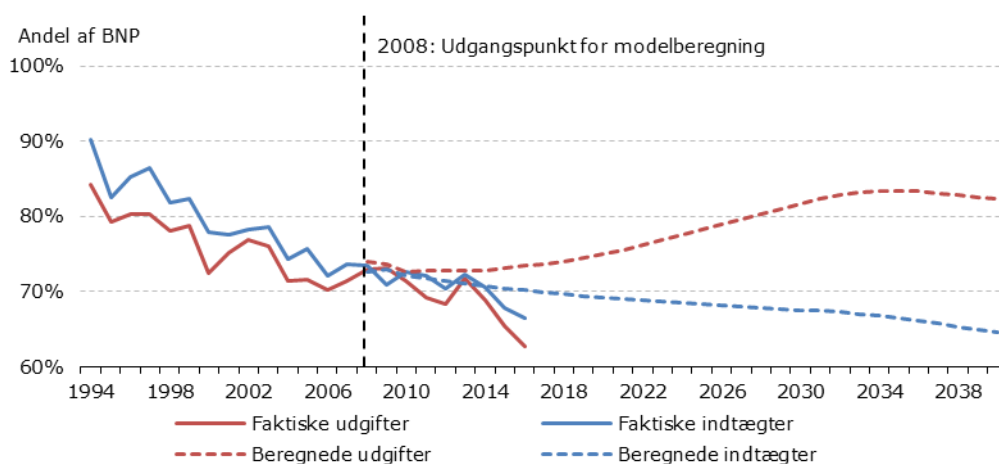
Alene på denne baggrund forekommer Naalakkersuisuts finanslov og overslagsår for 2018-2021 at være med et foruroligende lavt overskud.

Finanspolitisk holdbarhed

Siden Økonomisk Råds første rapport fra 2010 og efterfølgende Skatte- og Velfærdscommissionens betænkning har vi bevæget os mod det økonomiske "dødens gab", hvor indtægter og udgifter bevæger sig i hver sin retning. I sine første beregninger af den finanspolitiske holdbarhed opgjorde Økonomisk Råd holdbarhedsproblemet i Grønland til ca. 1 mia. kr. Det betød, at der var et behov for en budgetforbedring på 1 mia. kr. (eller 7,9% af BNP) i hvert år frem mod 2040 for at sikre balance mellem indtægter og udgifter, jf. de stiplede linjer i Figur 15.

Otte år er gået, hvor der er realiseret en offentlig økonomi i balance. Hvordan er det lykkedes at undgå afgrunden indtil nu? Har vi været heldige og er blevet reddet af indtægterne fra fiskeriet? Det viser sig, at det også er politiske prioriteringer og nedskæringer i de offentlige udgifter, der har sikret, at udgifterne endnu ikke er løbet fra indtægterne. Mens indtægterne i store træk har fulgt Økonomisk Råds beregninger fra 2010, er udgifterne modsat Økonomisk Råds forudsigelser faldet som andel af BNP med godt 6%-point fra 2008 til 2016, jf. Figur 15.

Figur 15 De offentlige udgifter og indtægter

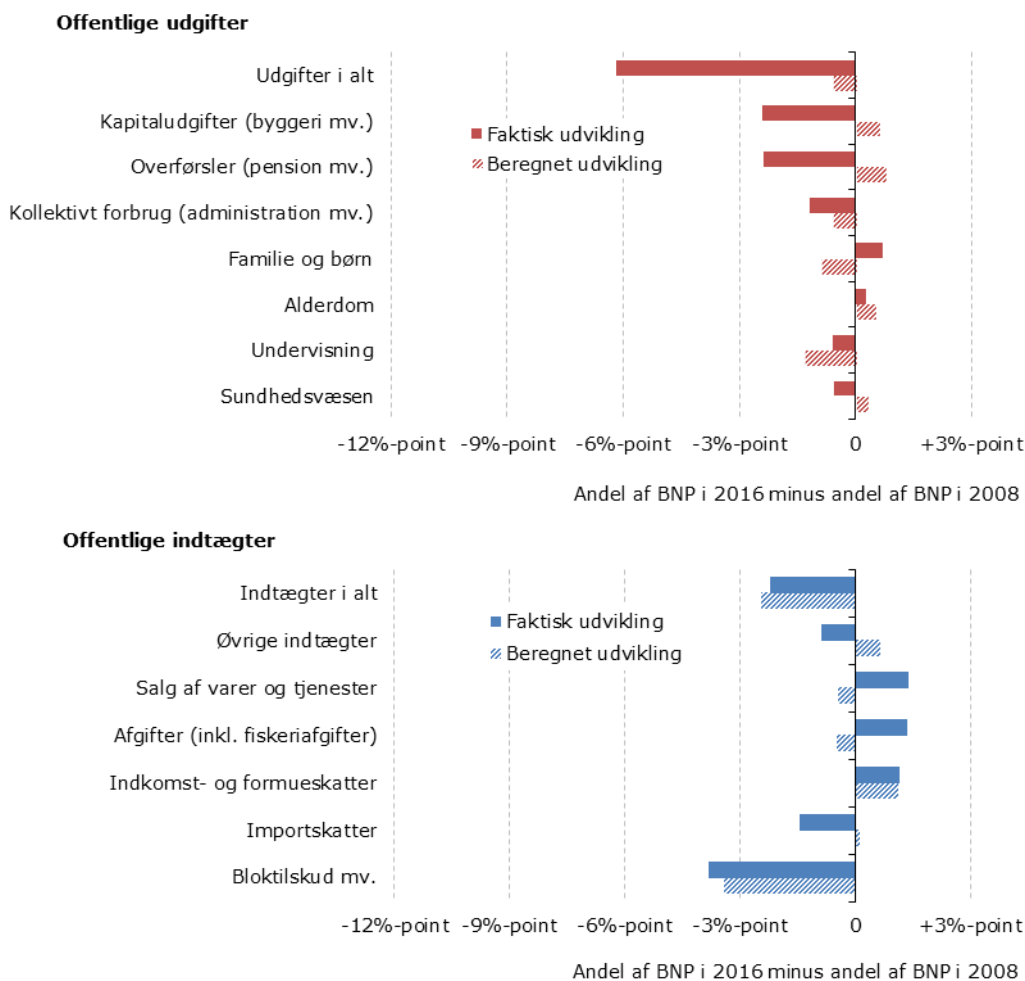
Kilde: Grønlands Statistik og Økonomisk Råd (2010)

Faldet i udgifterne som andel af BNP er sket inden for de offentlige kapitaludgifter, som primært dækker over anlægsudgifterne, samt inden for de offentlige overførsler, som dækker over pensioner, boligsikring, offentlig hjælp osv. På indtægtssiden har afgifterne fra fiskeriet spillet en positiv rolle, men ikke en lige så stor rolle

DET GRØNLANDSKE SAMFUND OG ØKONOMIEN

som de reducerede udgifter, jf. Figur 16. Indtægterne fra afgifter på import af tobak og alkohol er til gengæld reduceret betydeligt som andel af BNP.

Figur 16 Ændring i de offentlige udgifter og indtægter fra 2008 til 2016

Kilde: Egne beregninger baseret på Grønlands Statistik og Økonomisk Råd (2010)

En del af reduktionen i de offentlige overførsler kan tilskrives, at der i dag er færre ældre over 66 år end i 2008, hvilket det ikke tegnede til, da Økonomisk Råd lavede sine beregninger i 2010.⁴

Den primære forklaring på faldet i de offentlige udgifter som andel af BNP er imidlertid, at det hvert år er en målsætning at sikre balance på de offentlige budgetter under finanslovsforhandlingerne og hos kommunerne. Det betyder, at udgifterne i det store hele aldrig får lov til at løbe fra indtægterne. Økonomisk Råds opgø-

⁴ Mens befolkningsfremskrivningen i 2010 forudsagde, at antallet af +66-årige ville være uændret fra 2008 til 2016, er det faktiske antal faldet med 5%. Forsørgerbyrden målt som antal 0-14-årige plus +66-årige divideret med antal 15-65-årige er faldet fra 41% i 2008 til 39% i 2016. Befolkningsfremskrivningen i 2010 forudsagde, at forsørgerbyrden fortsat ville være 41% i 2016.

DET GRØNLANDSKE SAMFUND OG ØKONOMIEN

relse af den finanspolitiske holdbarhed er derfor netop *ikke* en forudsigtelse af, hvordan fremtiden kommer til at se ud, men et udtryk for, hvor store tilpasninger der er behov for hvert år, når politikerne skal have budgetterne til at hænge sammen.

”Dødens gab” er et udtryk for, hvor store tilpasninger, der må tages på enten udgifts- eller indtægtssiden i fravær af reformer – det er ikke et udtryk for hvordan fremtiden kommer til at se ud eller hvornår vi når afgrunden.

Trods den positive udvikling er de strukturelle udfordringer stadig betydelige. Færre skal gradvist forsørge flere i fremtiden, og mange unge er fortsat hverken i beskæftigelse eller i uddannelse. Hvis fiskeriindtægter falder eller ex. lufthavne kræver løbende dækning af underskud, øges reformbehovet.

I Selvstyrets Vækst- og Holdbarhedsplan er det største bidrag til at lukke gabet en reduktion af det offentlige forbrug med 650 mio. kr. i 2030 fra de nuværende 7.400 mio. kr. Det kræver en række reformer og initiativer og det positive er at der er et økonomisk potentiale i reformer. Bemærkningerne til forslaget for finanslov for 2018 giver en længere status på reformarbejdet, men det er ikke muligt at forholde sig hertil uden konkrete, kvantitative målsætninger og effektvurderinger. Uden en løbende kvantitativ opfølgning og konkrete delmål risikerer Vækst- og Holdbarhedsplanen at blive udvandet ligesom fx planerne efter Skatte- og Velfærdskommissionens rapport.

Skal Grønland være rigere eller fattigere?

Umiddelbart er dette spørgsmål let at svare på og de fleste borgere og politikere ønsker helt givet, at Grønland og dermed den grønlandske befolkning skal sikres en stærkere økonomisk udvikling og dermed et rigere Grønland.

Når GrønlandsBANKEN kigger på den politiske debat indenfor ex. aktuelle temaer som fiskeri, råstoffer, uddannelse og infrastruktur så fremstår det dog som om at en langsigtet bæredygtig økonomisk udvikling mod et rigere Grønland ikke er tilstrækkeligt i fokus.

Der er brug for, at hvert enkelt politisk initiativ kan stilles spørgsmålet: ”Bliver Grønland rigere eller fattigere med dette forslag?”.

Der er ingen tvivl om, at Grønland er et velstående land, men den samfundsøkonomiske udvikling (og dermed borgernes økonomiske udvikling) er gået langsommere end i de lande vi sædvanligvis sammenligner os med. Skal Grønland udvikle økonomien så kræver det fokus på at de politiske initiativer i højere grad har det langsigtede økonomiske sigte for øje.

KORT OM GRØNLANDSBANKEN

Kort om GrønlandsBANKEN

GrønlandsBANKEN blev stiftet i 1967 af en kreds af danske banker. Den stiftende generalforsamling blev holdt den 26. maj 1967 i Danske Bankers Fællesrepræsentations lokaler i København. Hermed var den første bank i Grønland en realitet. Åbningsdagen blev 1. juli 1967.

Ni måneder før havde Bikuben (i 1985 omdannet til Nuna Bank) oprettet en filial i Nuuk. I 1997 fusionerede GrønlandsBANKEN og Nuna Bank.

GrønlandsBANKENS mission

"GrønlandsBANKEN skaber værdi gennem rådgivning og ydelser på det finansielle område til alle borgere i Grønland. Vi løfter samfundet ved at fremme finansiell forståelse, samarbejde med uddannelsessteder og erhvervslivet samt understøtte bæredygtige lokale initiativer og udvikling." Bankens mission skal dermed ses i et bredere perspektiv, hvor GrønlandsBANKEN kan opfattes som *Hele Grønlands Bank*. Det medfører et udvidet ansvar for at deltage positivt og aktivt i samfundsudviklingen og bidrage til at skabe muligheder i det grønlandske samfund og samtidig sikre en solid finansiell virksomhed. Denne væsentlige rolle er GrønlandsBANKEN yderst bevidst om.

GrønlandsBANKENS værdier

GrønlandsBANKENS værdier er fast forankret i banken og hos medarbejderne. Værdierne er **Engagerede, Ordentlige, Kundeorienterede og Udviklingsorienterede**. Værdierne virker som rettesnor for, hvorledes vi agerer og ønsker at blive opfattet i og udenfor banken.

GrønlandsBANKENS strategi, vision og målstyring

"Strategi 2020" skal understøtte visionen og målet om at være "Grønlands bedste virksomhed – til gavn for Grønland". Strategien fastsætter bankens væsentligste udviklingsområder for de kommende år, ligesom der udstikkes en overordnet handlingsplan. Banken søger at inddrage alle medarbejdere i at løfte banken mod det formulerede mål om at være "Grønlands bedste virksomhed – til gavn for Grønland".

GrønlandsBANKEN ønsker hermed at sikre en fortsat god udvikling af banken gennem et afbalanceret fokus på de fire hovedområder: **Grønlands bedste kundeoplevelse, bedst til medarbejderudvikling, bedst til forretningsudvikling, samt vi skaber vækst i Grønland**. Hovedområderne indgår årligt i en målstyring som løbende tilpasses.

Målstyringen er knyttet op på den langsigtede strategi og vision 2020, og derfor vil den afspejle en afbalanceret målstyring ud fra de fire traditionelle hovedområder: **kunder** (Grønlands bedste kundeoplevelse), **medarbejdere** (bedst til medarbejderudvikling), **samfundsansvar** (bedst til forretningsudvikling og vækst i Grønland) **samt økonomi** (vi skaber vækst i Grønland). GrønlandsBANKEN vil derved sikre, at vi fortsat giver værdi til samfundet og er den foretrukne bank for kunder, aktionærer, medarbejdere og dermed leve op til visionen om at være "Grønlands bedste virksomhed – til gavn for Grønland".

Figur 17 Bankens vision 2020 - Grønlands bedste virksomhed - til gavn for Grønland

HOVED- OG NØGLETAL I SAMMENDRAG

Udvalgte driftsposter:	2017	2016	2015	2014	2013
Netto rente- og gebyrindtægter	309.546	289.760	284.174	293.457	275.750
Kursreguleringer	-6.368	-12.899	-10.775	7.687	4.039
Andre driftsindtægter	5.240	4.854	6.002	5.657	5.617
Udgifter til personale og administration	152.528	144.207	139.414	136.440	130.422
Af- og nedskrivninger på materielle aktiver	6.840	5.981	6.150	9.160	10.385
Andre driftsudgifter	2.709	4.136	7.780	4.961	5.912
Nedskrivning på udlån m.v.	13.734	13.971	19.432	24.807	15.186
Resultat før skat	132.607	113.420	106.625	131.433	123.501
Skat	42.158	36.029	33.899	41.776	39.251
Årets resultat	90.449	77.391	72.726	89.657	84.250
Udvalgte balanceposter:					
Udlån	3.335.119	3.073.861	2.822.572	2.814.547	2.874.931
Indlån	4.205.612	4.822.362	4.741.477	3.739.768	3.996.169
Egenkapital	958.458	926.210	914.282	909.872	876.235
Balancesum	5.355.010	5.911.496	5.846.450	4.849.621	5.057.050
Garantier	1.161.181	1.216.537	1.122.842	1.091.249	870.502
Nøgletal for banken (i procent)					
Primo egenkapitalforrentning før skat og efter udbytte	15,4	13,4	12,7	16,3	15,8
Primo egenkapitalforrentning efter skat og efter udbytte	10,5	9,1	8,6	11,1	10,8
Kapitalprocent	22,7	21,2	20,8	20,3	21,0
Individuelt solvensbehov	10,4	10,1	10,4	10,2	10,4
Nøgletal pr. aktie i kroner					
Årets resultat pr. aktie før skat	73,7	63,0	59,2	73,0	68,6
Årets resultat pr. aktie efter skat	50,3	43,0	40,4	49,8	46,8
Indre værdi pr. aktie	532	515	508	505	494
Udbytte pr. aktie	30	55	55	55	55
Ultimo kurs	649	614	625	612	662

LEDELSESBERETNING FOR ÅRET 2017

Resultatopgørelsen

På grund af den pæne udlånsstigning er nettorenteindtægterne tkr. 20.392 højere end i 2016. Den positive effekt fra stigningen i udlån mere end opvejer det forventede fald i renteindtægter fra obligationsbeholdningen. Bankens største indlån betaler negative indlånsrenter, hvilket er med til at reducere effekten af den negative forrentning af bankens indskudsbeviser i Nationalbanken og på indskud i andre pengeinstitutter.

Udbytte af bankens aktiebeholdning udgør tkr. 807 mod kr. 3.634 sidste år. I 2016 modtog banken et ekstraordinært højt udbytte fra Sparinvest Holding A/S.

Gebyr- og provisionsindtægter viser en stigning på tkr. 1.858 til tkr. 87.737. Heraf ses en pæn stigning på garantiprovision og på posten betalingsformidling. Lånesagsgebyrer er på uændret niveau i forhold til 2016.

Andre driftsindtægter, der primært består af lejeindtægter fra bankens boliger, udgør tkr. 5.240 mod tkr. 4.854 i 2016.

Udgifter til personale og administration er steget med tkr. 8.321 til tkr. 152.528. Stigningen er som forventet og ses primært på administrationsomkostninger i fjerde kvartal og skyldes primært udvikling af digitale løsninger på pensionsområdet, samt øgede omkostninger til BEC (Bankernes EDB Central). Bankens 50 års jubilæum i 2017 er også en væsentlig årsag til stigningen. Hertil kommer overenskomstmessig lønregulering.

Afskrivninger på ejendomme og inventar er steget med tkr. 859 til tkr. 6.840 i forhold til 2016.

Andre driftsudgifter falder med tkr. 1.427 til tkr. 2.709. Faldet skyldes primært at 2016 var belastet af renowering af filialerne i Qaqortoq og i Maniitsoq.

Udvalgte Hoved- og nøgletal (tal ikke revideret)

(1.000 kr.)	4.kvt. 2017	3.kvt. 2017	2.kvt. 2017	1.kvt. 2017	4.kvt. 2016	3.kvt. 2016	2.kvt. 2016	1.kvt. 2016
Nettorente- og gebyrindtægter	76.525	78.378	77.243	77.400	74.514	73.383	71.972	69.891
Omkostninger og afskrivninger	45.206	37.420	38.851	40.600	39.964	38.268	36.817	39.275
Andre driftsindtægter	1.194	1.594	1.194	1.258	1.191	1.245	1.121	1.297
Resultat før kursreguleringer og nedskrivninger	32.513	42.552	39.586	38.058	35.741	36.360	36.276	31.913
Kursreguleringer	-1.460	-9.833	915	4.010	-2.779	1.399	-5.150	-6.369
Nedskrivning på udlån m.v.	2.224	2.713	4.938	3.859	2.036	2.997	4.875	4.063
Resultat før skat	28.829	30.006	35.563	38.209	30.926	34.762	26.251	21.481

Resultat før kursreguleringer og nedskrivninger er dermed steget meget tilfredsstillende med tkr. 12.419 til tkr. 152.709 i forhold til 2016. Dermed ender resultat før kursreguleringer og nedskrivninger i den øvre ende af det opjusterede interval på kr. 145 - 155 mio. og på det højeste niveau i bankens historie.

Isoleret i fjerde kvartal 2017 udgør nettorenteindtægterne tkr. 55.425 mod tkr. 52.618 i samme periode i 2016. Gebyrer og provisionsindtægterne er på niveau med tkr. 21.099 mod tkr. 21.897 sammenlignet med fjerde kvartal 2016. De samlede omkostninger er til gengæld noget højere med tkr. 45.206 mod tkr. 39.964 i fjerde kvartal 2016, hvilket som nævnt bl.a. skyldes udgifter til digitale pensionsløsninger og jubilæum som

LEDELSESBERETNING FOR ÅRET 2017

kostninger. Nedskrivninger og hensættelser er med tkr. 2.224 på niveau med samme periode sidste år. Resultat før skat udgør i fjerde kvartal dermed tkr. 28.829 mod tkr. 30.926 i 2016.

For året som helhed udgør kursregulering på værdipapirer og valuta et tab på tkr. 6.368 mod et tab på tkr. 12.899 i 2016. Den primære årsag til den negative kursregulering i 2017 er, som oplyst ved aflæggelsen af Q3-regnskabet, en ekstraordinær kursregulering på tkr.13.002 på bankens kapitalandel i BEC. Reguleringen skyldes, at BEC foretog en nedskrivning af BEC's udviklingsaktiviteter, og som en konsekvens heraf nedskrives bankens kapitalandel i BEC. Beholdningen af bankens øvrige aktier viser en pæn positiv kursregulering.

Nedskrivninger på udlån m.v. udgør tkr. 13.734, hvilket stort set er uændret i forhold til 2016. De samlede nedskrivninger i 2017 udgør dermed beskedne 0,3 % af bankens udlån og garantier. En del af nedskrivningerne kan henføres til udfordringer i det kystnære hellefiskfiskeri, hvor bankens relativt beskedne udlån har medført en højere nedskrivning i 2017 end set tidligere.

Resultat før skat udgør tilfredsstillende tkr. 132.607 mod tkr. 113.420 i 2016 og er dermed det næsthøjeste resultat i bankens historie. Resultatet forrenter primo-egenkapitalen før skat og efter udbytte med 15,4% p.a.

Skat er beregnet med 31,8 % af resultatet før skat reguleret for ikke skattepligtige indtægter og ikke fradragsberettigede udgifter. Resultatet udgør herefter tkr. 90.449 i 2017.

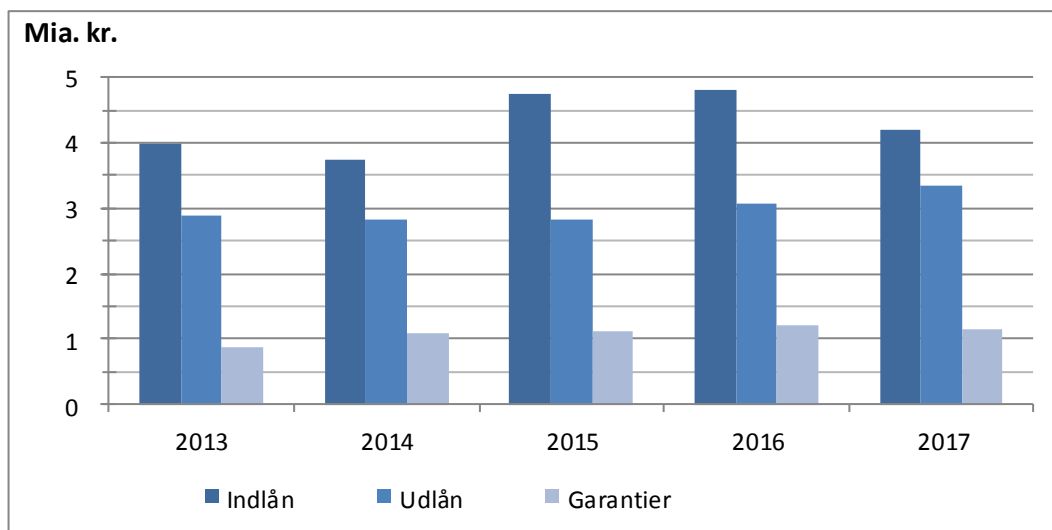
Balance og egenkapital

GrønlandsBANKENs balance udgør ultimo 2017 tkr. 5.355.010 hvilket er et fald på tkr. 556.486 i forhold til 2016. Indlån faldt som ventet i fjerde kvartal 2017 og udgør ultimo 2017 tkr. 4.205.612 hvilket er et fald på tkr. 616.750. Den altovervejende del af bankens indlån er anfordringsmidler.

Udlån steg igen i fjerde kvartal og er i løbet af 2017 forøget yderst tilfredsstillende med tkr. 261.259 til tkr. 3.335.119 eller 8,5 %.

Garantier er i årets løb, som forventet, faldet med tkr. 55.356 til tkr. 1.161.181.

De samlede udlån og garantier er dermed på det hidtil højeste niveau.

Udvikling i forretningsomfang

LEDELSESBERETNING FOR ÅRET 2017

Egenkapitalen er opgjort til tkr. 958.458 mod tkr. 926.210 ved udgangen af 2016. Aktiekapitalen udgør tkr. 180.000. Banken har ikke hybrid eller anden ansvarlig lånekapital.

Kapitalprocenten er øget til 22,7 mod 21,2 i 2016.

Usikkerhed ved indregning og måling

De væsentligste usikkerheder ved indregning og måling knytter sig til nedskrivninger på udlån, hensættelser på garantier, værdiansættelse af finansielle instrumenter samt ejendomme. Ledelsen vurderer, at usikkerheden ved regnskabsaflæggelsen for 2017 er på et niveau, der er forsvarligt og uændret i forhold til tidligere år.

Finansielle risici

GrønlandsBANKEN er eksponeret over for forskellige finansielle risici, som styres på forskellige niveauer i organisationen. Bankens finansielle risici udgøres af:

Kreditrisiko: Risiko for tab som følge af, at debitorer eller modparter misligholder indgåede betalingsforpligtelser.

Markedsrisiko: Risiko for tab som følge af, at dagsværdien af finansielle instrumenter og afledte finansielle instrumenter fluktuerer som følge af ændringer i markedspriser. GrønlandsBANKEN henregner tre typer risici til markedsrisikoområdet: renterisiko, valutarisiko og aktierisiko.

Likviditetsrisiko: Risiko for tab som følge af, at finansieringsomkostningerne stiger uforholdsmæssigt meget, risikoen for at banken forhindres i at opretholde den vedtagne forretningsmodel som følge af manglende finansiering/funding eller ultimativt risikoen for, at banken ikke kan honorere indgåede betalingsforpligtelser ved forfald som følge af manglende finansiering/funding.

Operationel risiko: Risiko for at banken helt eller delvist må tage økonomiske tab som følge af utilstrækkelige eller u hensigtsmæssige interne procedurer, menneskelige fejl, IT- systemer mm.

Kapitalforhold

GrønlandsBANKEN skal i henhold til lovgivningen have et kapitalgrundlag, der understøtter risikoprofilen. GrønlandsBANKEN opgør kredit- og markedsrisikoen efter standardmetoden og operationel risiko efter basisindikatormetoden. Det er fortsat bankens vurdering, at der ikke er behov for at anvende mere avancerede metoder. Hvad angår risikostyring henvises til note 2.

I henhold til lov om finansiel virksomhed skal bestyrelsen og direktionen sikre, at banken har et tilstrækkeligt kapitalgrundlag. Det tilstrækkelige kapitalbehov er den kapital, der efter ledelsens vurdering som minimum skal til for at dække alle risici.

GrønlandsBANKENS kapitalprocent er ved udgangen af 2017 opgjort til 22,7.

GrønlandsBANKEN blev udpeget som SIFI-institut i april 2017. Med nye SIFI-krav til kapitalberedskabet og nye krav om nedskrivningsegne passiver (NEP-krav) har bestyrelsen vurderet at kapitalprocenten skal øges. Bestyrelsen har som mål, at banken skal opfylde det maksimale NEP-kapitalkrav fuldt ud i god tid inden fristen for fuld indfasning og samtidig, at der skal være kapitalmæssig kapacitet til vækst i bankens forretning. Dette bevirker en lavere foreslået udbytteudlodning i 2017.

GrønlandsBANKEN har endnu ikke fået oplyst bankens NEP-kapitalkrav, men forventer afklaring i første halvår af 2018. Når dette er kendt vil en mere præcis kapitalplanlægning kunne gennemføres, herunder eventuel brug af andre kapitalredskaber end Tier1-kapital.

LEDELSESBERETNING FOR ÅRET 2017

Opgørelsen af det individuelle solvensbehov er baseret på bekendtgørelse om opgørelse af risikoeksponeringer, kapitalgrundlag og solvensbehov og på Finanstilsynets vejledning herom. Banken har på baggrund af det beregnede kapitalkrav opgjort en overdækning på tkr. 495.887, som udgør forskellen mellem kapitalkravet (solvensbehov) og den faktiske kapital (kapitalprocent). Det er ledelsens vurdering, at kapitalen er tilstrækkelig til at dække den risiko, der er forbundet med bankens aktiviteter.

Banken opgør det individuelle solvensbehov med udgangspunkt i den såkaldte 8+ model. Opgørelsesmetoden ved denne model tager udgangspunkt i 8 % og hertil kommer eventuelle tillæg, der blandt andet beregnes for kunder med finansielle problemer.

GrønlandsBANKEN lever fuldt op til kravene, hvorfor årsregnskabet aflægges som going-concern.

GrønlandsBANKENS opgjorte kapital- og solvensbehov efter 8+ model

I 1.000 kr.	2017		2016	
	Kapitalbehov	Solvensbehov	Kapitalbehov	Solvensbehov
Søjle I-kravet	322.050	8,0 %	324.152	8,0 %
Kreditrisiko	80.669	1,9 %	65.587	1,6 %
Markedsrisiko	10.350	0,3 %	12.212	0,3 %
Operationel risiko	3.800	0,1 %	5.500	0,1 %
Øvrig risiko	2.100	0,1 %	3.600	0,1 %
Kapital- og solvensbehov	418.969	10,4 %	411.051	10,1 %

Der henvises til GrønlandsBANKENS hjemmeside for en beskrivelse og uddybning af opgørelsesmetoden af det opgjorte kapital- og solvensbehov for 2017. Der henvises endvidere til bankens redegørelse om risikostyring 2017 på <http://www.banken.gl/redegorelse/> Redegørelsen er ikke revideret.

Likviditet

GrønlandsBANKEN har et komfortabelt indlånsoverskud med en likviditetsoverdækning efter det nuværende § 152 nøgletal på 105,4 % ultimo 2017, hvilket svarer til en samlet likviditet på tkr. 1.208.363. Bankens funding baseres alene på indlån.

Frem til udgangen af 2018 indføres der nye regler for likviditetsstyringen, liquidity coverage ratio (LCR), for kreditinstitutter. LCR er et minimumskrav i forholdet mellem kortfristede aktiver og passiver, der skal sikre en tilfredsstillende likviditetsgrad. LCR-nøgletallet i 2018 skal udgøre mindst 100 %.

GrønlandsBANKEN blev i andet kvartal 2017 udpeget som SIFI-institut. Banken havde ved udgangen af 2017 et LCR-nøgletal på 222,4 % og opfylder dermed LCR-kravet efter fuld indfasning.

For danske pengeinstitutter afløste LCR-nøgletallet pr. 31. december 2016 § 152-lovkravet, hvor dette krav lovmæssigt blev udfaset. For Grønland og Færøernes vedkommende er likviditetskravet i medfør af § 152, stk. 1-3, i lov om finansiell virksomhed dog fortsat gældende.

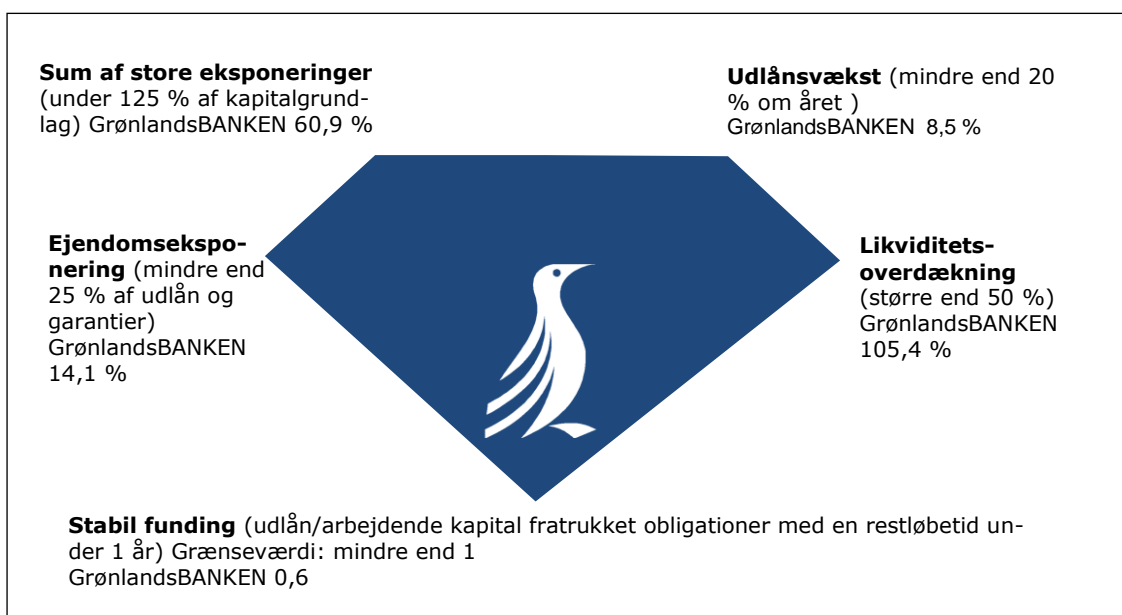
Tilsynsdiamanten

GrønlandsBANKEN har forholdt sig til pejlemærkerne i Finanstilsynets tilsynsdiamant. Diamanten angiver fem pejlemærker for pengeinstitutvirksomhed, og det er bankens mål at leve op til disse. Ved udgangen af 2017 ligger GrønlandsBANKEN indenfor samtlige grænseværdier i tilsynsdiamanten.

LEDELSESBERETNING FOR ÅRET 2017

Bankens forretningsmodel fastlægger, at summen af store eksponeringer ikke bør overstige 100 % af kapitalgrundlaget. Summen af store eksponeringer udgør 60,9 % ved udgangen af 2017. Summen af store eksponeringer blev som forventet reduceret i 2017.

Finanstilsynet har med virkning fra 1. januar 2018 indført et nyt pejlemærke, som omhandler større krediteksponeringer. Bankens beregning heraf viser at de 20 største engagementer kan opgøres til 168 %, hvilket er tilfredsstillende under Finanstilsynets nye grænseværdi på 175 %.

Aktionærer

GrønlandsBANKENS overordnede finansielle mål er at realisere et konkurrencedygtigt afkast til aktionærerne.

Kursen på GrønlandsBANKENS aktier er i løbet af 2017 steget fra kurs 614 til 649, og der er i året udbetalt udbytte på kr. 55 pr. aktie. GrønlandsBANKEN indstiller til generalforsamlingen, at udbyttebetalingen for 2017 bliver på kr. 30 pr. aktie eller i alt kr. 54 mio. Det skal bemærkes at der i Grønland gives skattemæssigt fradrag for udbytte til det udbyttebetalende selskab.

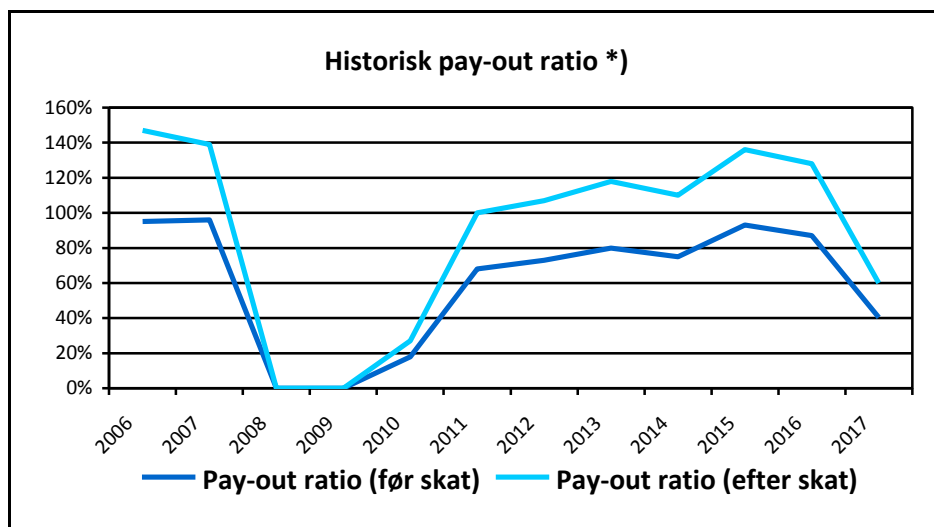
Ved årets udgang havde GrønlandsBANKEN 2.888 aktionærer og heraf er 921 bosiddende i Grønland. Fem aktionærer har meddelt aktiebesiddelser over 5 % i henhold til aktieselskabslovens § 28a jf. note 22.

Udbyttepolitik

GrønlandsBANKEN har en målsætning om, løbende at udlodde udbytte til sine aktionærer afpasset bankens forventede drift- og balanceudvikling, skattemæssig optimering, regulatoriske krav til kapital og aktionærernes forventning om cash-flow. I 2017 indstilles til generalforsamlingen at udbyttebetalingen udgør kr. 30 pr. aktie. Dette er lavere end de seneste år og skal ses i lyset af ønsket om at styrke egenkapitalen og dermed bestyrelsens målsætning om at efterleve maksimalt NEP-kapitalkrav i rimelig tid inden kravet om fuld indfasing.

LEDELSESBERETNING FOR ÅRET 2017

For nordatlantiske SIFI-institutter er der endnu ikke afklaring af NEP-kravet. Bestyrelsen vurderer at bankens kapitalprocent og konsolidering er fuldt tilstrækkelig i 2017. Når endelige NEP-kapitalkrav er fastsat vil et nyt kapitaloverdækningsmål blive vurderet. Det er dog bestyrelsens klare vurdering at bankens konsoliderings-ejne, efter en afbalanceret udbytte-udlodning, er fuldt tilstrækkelig, også efter fuld indfasning af NEP-kapitalkrav.

*) Iht. grønlandsk skattelovgivning er udlodning af udbytte fuldt fradragsberettiget

Begivenheder efter regnskabsårets afslutning

På tidspunktet for offentliggørelse af denne årsrapport er regnskabsstandarden IFRS 9, der erstatter standarden IAS 39, trådt i kraft med virkning for 1. januar 2018. Regnskabsstandarden IFRS 9 ændrer i væsentlig grad ved de gældende regler for klassifikation og måling af finansielle aktiver, regnskabsmæssige nedskrivninger og i nogen grad ved reglerne om regnskabsmæssig sikring.

De overordnede bestemmelser i IFRS 9 er tilsvarende indarbejdet i den danske regnskabsbekendtgørelse og suppleret af særlige danske nedskrivningsregler i regnskabsbekendtgørelsens bilag 10, der udfylder de overordnede principper i IFRS 9.

Den ændrede danske regnskabsbekendtgørelse træder i kraft samtidig med IFRS 9 dvs. for regnskabsperioder, der begynder 1. januar 2018.

De ændrede regler for klassifikation og måling af finansielle aktiver forventes kun at føre til ubetydelige ændringer i målingsprincipper i forhold til målingsprincipperne anvendt i GrønlandsBANKENs 2017-årsrapport.

Virkingen af IFRS 9 nedskrivningsreglerne på nedskrivningskontoen forventes i niveauet kr.18 mio. før skat, som fuldt ud indregnes i åbningsbalancen pr. 1. januar 2018.

For at imødegå en utilsigtet effekt på kapitalgrundlaget og dermed pengeinstitutternes muligheder for at understøtte kreditgivningen, har Europa-Kommissionen som et element i den reformpakke, som Kommissionen præsenterede den 23. oktober 2016 (risikoreduktionspakken, også benævnt CRR II/CRD V/BRRD II), foreslået en 5-årig overgangsordning således, at en negativ effekt af IFRS 9-nedskrivningsreglerne først får fuld virkning på kapitalgrundlaget efter 5 år. Overgangsordningen er nu besluttet og træder i kraft samtidig med IFRS 9, dvs. 1. januar 2018.

LEDELSESBERETNING FOR ÅRET 2017

Det er frivilligt for pengeinstitutterne at anvende overgangsordningen, men pengeinstitutterne skal meddele Finanstilsynet deres beslutning samt offentliggøre beslutningen.

GrønlandsBANKEN har besluttet ikke at anvende overgangsordningen.

Virkningen af IFRS 9 på kapitalgrundlaget ved reglernes ikrafttrædelse i 2018 svarer derfor til stigningen i korrektivkontoen 1. januar 2018 korrigeret for den skattemæssige effekt.

For en nærmere beskrivelse af IFRS 9 henvises til note 1 "Anvendt regnskabspraksis" under "Kommende regnskabsregler".

Forventet udvikling 2018

Efter en relativt kraftig konjunkturopgang i 2016 er vurderingen at der har været næsten uændret BNP i 2017. I 2018 forventes en moderat stigning, særligt på baggrund af stigende rejkevot. Banken har set en pæn stigning i udlånet igennem 2017 og forventer yderligere moderat stigning i 2018. Indlånet forventes på niveau med ultimo 2017 og dermed på et gennemsnitligt lavere niveau end i 2017.

Med en forventning om stort set uændret rentemarginal og forventning om et fortsat ekstremt lavt renteniveau og uændrede obligationsrenteindtægter, forventes de samlede indtægter at udvise en mindre stigning sammenlignet med 2017.

De samlede omkostninger inkl. afskrivninger forventes moderat højere end i 2017 på baggrund af overenskomstmæssige lønstigninger, lidt flere medarbejdere, yderligere IT- og udviklingsomkostninger.

GrønlandsBANKEN vil fortsat i 2018 arbejde med at udvikle og udbygge pensionsområdet. Området forventes i 2018 stadig kun i mindre grad at bidrage til bankens indtjening. På længere sigt ser banken pensionsopsparingen som et væsentligt forretningsområde.

Det er bankens vurdering, at boniteten i låneporteføljen er tilfredsstillende. Nedskrivninger på udlån forventes derfor fortsat på et moderat til lavt niveau.

På baggrund af det fortsat lave renteniveau må der forventes kurstab på bankens obligationsbeholdning.

Finanstilsynet har i december 2017 præciseret, at udmeldte resultatforventninger skal kunne relateres til et resultat, der fremgår direkte i resultatopgørelsen. Resultatforventninger vil derfor fremover være relateret til resultat før skat. Budgettering af nedskrivninger og kursreguleringer af fondsbeholdningen er dog forbundet med en betydelig usikkerhed, og kan derfor påvirke resultatet før skat.

På baggrund af disse forhold forventes et resultat før skat i niveauet kr. 120 – 140 mio. mod kr. 133 mio. i 2017.

Kunder

Banken er en professionel samarbejdspartner for erhvervsvirksomheder i hele Grønland. Den løbende kontakt med kunderne sker fra og til kunderådgiverne i erhvervsafdelingen i Nuuk. Det er de samme rådgivere, der - gennem jævnlige rejser til kystbyerne - har det nødvendige lokale kendskab til erhvervsbetingelserne i den pågældende by. Kunderådgiveren er også bindeleddet til bankens specialistfunktioner.

Som supplement til den personlige rådgivning tilbydes erhvervsvirksomhederne en række selvbetjenings-systemer, hvoraf det mest anvendte er Netbank Erhverv. Banken har Lync (Skype) på hver enkelt arbejdsplads i erhvervsafdelingen, der anvendes til at holde videomøder med erhvervs kunderne på kysten.

LEDELSESBERETNING FOR ÅRET 2017

Privatkunderne anvender i stadig stigende omfang de elektroniske servicetilbud. Især brugen af Net- og Mobilbank, samt digitale løsninger til brug ved ansøgning om lån/kredit, etablering af nye konti og nye kort m.m. er udbredt. GrønlandsBANKEN vil løbende øge adgangen for kunderne via digitale kanaler.

GrønlandsBANKENS filial i Aasiaat igangsatte i 2017 en større udvidelse og renovering. Dette var en naturlig konsekvens af det stigende forretningsomfang og behovet for bedre rammer. Alle bankens afdelinger er således gennem de senere år blevet totalrenoveret.

GrønlandsBANKEN har stor fokus på kundernes tilfredshed, som hvert år måles i en kundetilfredshedsundersøgelse. På den baggrund iværksættes tiltag hvor kunderne mener, at banken kan gøre det bedre. Det generelle billede er fortsat en høj kundetilfredshed.

GrønlandsBANKEN ønsker derfor også at blive betragtet, som Hele Grønlands Bank, og det er derfor særdeles positivt, at kunderne i vid udstrækning vurderer, at vor tilstedeværelse på kysten gør en positiv forskel for det enkelte lokalområde.

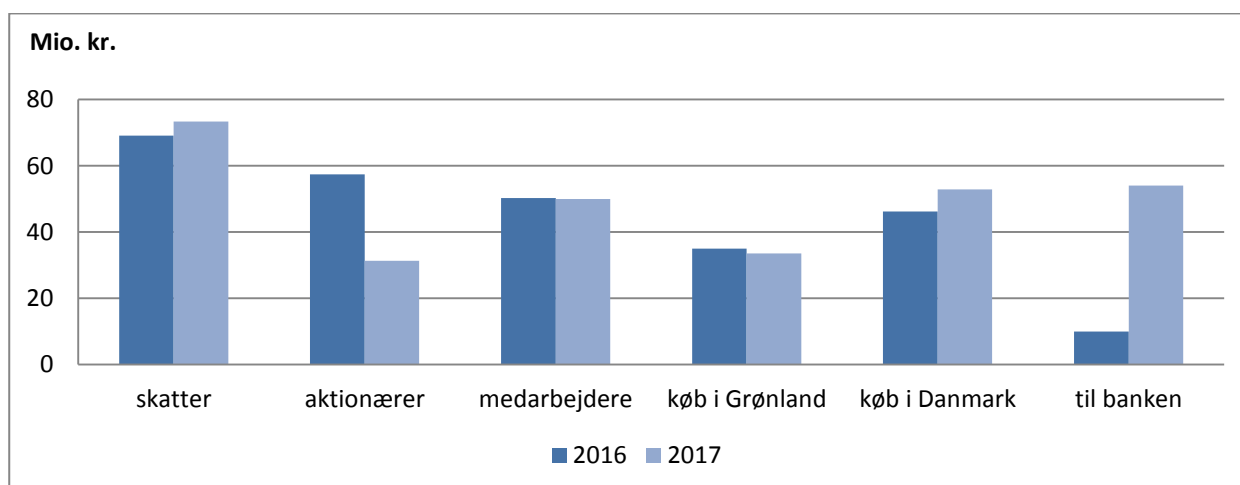
Banken og samfundet

De daglige forretninger i årets løb med bankens kunder har tilført indtægter på i alt kr. 295 mio. mod kr. 268 mio. i 2016. Indtægterne er opgjort som summen af nettorent- og gebyrindtægter, andre driftsindtægter, kursregulering og med fradrag af nedskrivninger på udlån.

Grønlands Selvstyre og kommunerne modtager selskabsskat, udbytteskat og skat af personalelønninger. Medarbejderne har modtaget løn og pensionstillæg m.v. med fradrag af A-skat. De indkøb, banken foretager hos danske leverandører er overvejende it-serviceydelser hos Bankens EDB-central og Nets.

GrønlandsBANKEN yder et ikke uvæsentligt samfundsbidrag ved bl.a. de senere år, at have bidraget med skattebetalinger på omkring kr. 70 mio. pr. år.

Nedenstående viser udviklingen i betalte skatter, nettoudbytte til aktionærerne, løn mv. til medarbejderne, bankens konsolidering, samt indkøb foretaget i henholdsvis Grønland og Danmark.

LEDELSESBERETNING FOR ÅRET 2017

Medarbejdere

Medarbejderne er bankens ansigt udadtil, og det er medarbejderne, der i hverdagen skaber og fastholder det nære forhold til bankens kunder.

GrønlandsBANKEN har stor fokus på kompetenceudvikling via elevuddannelse, trainee forløb, efteruddannelse, lederudvikling og ved "on the job training".

GrønlandsBANKEN finder det vigtigt at sikre rekruttering af finansfaglig arbejdskraft og den 1. august 2017 startede 7 finanselever deres to-årige uddannelse. Heraf er fem placeret på hovedkontoret i Nuuk og én i Sisimiut og én i Ilulissat.

Udover selve elevuddannelsen har banken stor succes med praktikophold og oprettelse af trainee stillinger til unge med en baggrund som finansøkonom eller finansbachelor. I 2017 har banken haft en finansøkonom trainée i Sisimiut, som forventes afsluttet i maj 2018. I 2017 har banken endvidere for første gang haft en finansbachelor i et fem måneders praktikophold. Herudover har to finansøkonomere, som led i deres uddannelsesforløb været i et tre måneders praktikforløb. I bankens erhvervsafdeling er en nylig uddannet finansassistent startet i et erhvervstrainée forløb.

Banken har således indtil nu uddannet fem trainée til rådgivere og en trainée på markedsføringsområdet.

I 2017 er det lykkedes at holde 98,7 % af stillingerne i banken besat gennem aktivt HR-arbejde, relevante online medier, samt et vedvarende fokus på medarbejderudvikling.

Ved udgangen af 2017 var det samlede medarbejderantal 118. Gennemsnitsalderen er godt 46 år og gennemsnitsancienniteten 10 år og 6 mdr. Der er 86 kvinder og 32 mænd ansat. Af den samlede medarbejderstab har 75 en finansiell eller længerevarende videregående uddannelse.

I forhold til bankens strategiske retning er der fortsat et stærkt fokus på medarbejderudviklingen, hvor et nyt koncept "strategisk udviklingssamtale" danner grundlag for behovet og udviklingen af medarbejderkompetencerne.

Samarbejdspartnere

GrønlandsBANKEN er en full-service bank i Grønland. Gennem samarbejdsaftaler med de bedste aktører indenfor finansielle IT-systemer, realkredit, forsikring, betalingsformidling, pension og investering ønsker banken til stadighed at tilbyde et bredt, fleksibelt og konkurrencedygtigt produktudbud.

GrønlandsBANKEN deltager i den danske og internationale betalingsinfrastruktur. I henhold til en servicekontrakt med Grønlands Selvstyre medvirker banken til at sikre, at det af Selvstyret ønskede serviceniveau for betalingsformidling er etableret de steder i Grønland, hvor der ikke er kommerciel baggrund for etablering af bankfilialer.

I 2017 har GrønlandsBANKEN på baggrund af Inatsisartut's vedtagelse af lov om pensionsopsparing, der muliggør etablering af skattebegünstiget pensionsopsparing i pengeinstitutter, etableret et fuldt pensionskoncept til bankens kunder, herunder forsikringsmuligheder og mulighed for direkte investering og via puljer. Konceptet er etableret i samarbejde med Nærpension og bankens samarbejdspartnere på investeringsområdet.

LEDELSESBERETNING FOR ÅRET 2017

Politik for samfundsansvar

”Udgangspunktet for Grønlandsbankens samfundsansvar (CSR indsats) er at skabe fælles værdi for samfundet og virksomheden. Gennem bankens forretningsmæssige aktiviteter og CSR indsatser vil vi understøtte en bæredygtig udvikling i Grønland og bidrage til, at Grønland når de nye globale udviklingsmål (Sustainable Development Goals) til gavn for samfundet og for GrønlandsBANKEN.

Et væsentligt element heri er at leve op til vores grundlæggende samfundsansvar, som Grønlands største bank og Hele Grønlands Bank, ved at sikre en balance mellem udvikling, vækst og stabilitet i det grønlandske samfund.

Med udgangspunkt i vores interessenters krav og forventninger og bankens strategiske mål har vi udvalgt et overordnet fokusområde for vores CSR indsats, nemlig at skabe **finansiel forståelse**.

At skabe finansiel forståelse hos den enkelte kunde, virksomhed eller borger åbner muligheder og giver indsigt til at træffe de bedste valg. Dette princip er grundlæggende i vores rådgivning. Hvor muligt og relevant vil vi indgå partnerskaber med det offentlige, andre virksomheder, organisationer og foreninger med samme interesser.”

Dialog og adgang

For at sikre at banken lever op til vores målsætninger, vil vi løbende måle vores indsats og rapporterer om denne i vores årsrapport og på vores hjemmeside, for at sikre, at vores interessenter har adgang til information om bankens CSR indsats. Samtidig har vi en række procedurer, der sikrer, at vi løbende får input fra vores interessenter, som kan påvirke vores handlinger og indsatser.”

CSR i det daglige

Ovenstående er uddrag af GrønlandsBANKENS politik for samfundsansvar. I tilknytning hertil er der udarbejdet en strategi og handlingsplan for de kommende års aktiviteter. Det overordnede ansvar for bankens samfundsindsats er forankret hos administrationsdirektøren.

GrønlandsBANKENS Lovpligtige redegørelse for samfundsansvar jf. bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl. § 135 og 135 a, findes på bankens hjemmeside <http://www.banken.gl/samfundsansvar/>

Corporate governance – og lovpligtig redegørelse for virksomhedsledelse

Det er GrønlandsBANKENS mål, til enhver tid og i videst muligt omfang, at følge anbefalingerne.

Corporate Governance redegørelsen kan findes på bankens hjemmeside

<http://www.banken.gl/godselskabsledelse/>

Politik og måltal for det underrepræsenterede køn

Grønlandsbankens bestyrelse vedtog i august 2013 ”Politik og måltal for det underrepræsenterede køn”. Den kønsmæssige fordeling blandt bankens generalforsamlingsvalgte bestyrelsesmedlemmer udgør ultimo 2017 henholdsvis 17 % kvinder og 83 % mænd. Det er bestyrelsens mål, at andelen af kvindelige generalforsamlingsvalgte bestyrelsesmedlemmer senest i 2020, skal øges, således at andelen af det underrepræsenterede køn udgør minimum 33 %.

På øvrige ledelsesniveauer er det bankens overordnede mål at tilvejebringe og vedligeholde en passende lige fordeling af mænd og kvinder i ledelsen. Bankens medarbejdere skal uanset køn opleve, at de har samme muligheder, for karriere og lederstillinger. Andelen af ledere ultimo 2017 er fordelt med 47 % kvinder og 53 % mænd. Det er bankens mål at andelen af ledere med det underrepræsenterede køn til enhver tid skal fastholdes på mindst 40 %.

LEDELSESBERETNING FOR ÅRET 2017

Bestyrelse og direktion

Der skal oplyses om de ledelseshverv, som bankens bestyrelsesmedlemmer og direktion beklæder i andre erhvervsdrivende virksomheder. Der henvises til note 33.

Bestyrelsesevaluering

GrønlandsBANKENS bestyrelse foretager hvert år en bestyrelseevaluering. Bestyrelseevalueringen danner baggrund for en bedømmelse af flere forhold i bestyrelsen; arbejdsformen, samarbejdet internt og med direktionen, formandens mødetilrettelæggelse, samt kvaliteten af bestyrelsesmaterialet. Den seneste evaluering var på et højt niveau. Derudover blev det konkluderet, at der er en god samlet kompetencesammensætning i bestyrelsen i forhold til bankens forretningsmodel.

Bestyrelsens beføjelser vedr. handel med egne aktier

Bestyrelsen er i henhold til generalforsamlingsbeslutning af 28. marts 2017 bemyndiget til indtil 20. marts 2018 at lade banken erhverve egne aktier med en pålydende værdi på indtil 10 % af aktiekapitalen, til den på erhvervelsestidspunktet gældende børskurs med en afvigelse på 10 % i op- og nedadgående retning.

Revisions- og risikoudvalg

Revisions- og risikoudvalget består af den samlede bestyrelse, hvorfor det er fundet mest hensigtsmæssig at bevare den samme struktur, som i bestyrelsen således bestyrelsesformanden også er formand for revisions- og risikoudvalget.

Revisions- og risikoudvalgets opgaver omfatter i al væsentlighed overvågning af:

- regnskabsafslæggelsesprocessen
- om bankens interne kontrolsystem og risikosystemer fungerer effektivt
- bankens risikoprofil
- den lovpligtige revision af årsrapport
- kontrol med revisors uafhængighed

I den forbindelse er bankens kontrolmiljø for opgørelse af de væsentlige regnskabsmæssige skøn gennemgået og vurderet. Udvalget mødes umiddelbart forud for bestyrelsesmøderne.

Det skal bemærkes, at Grønland ikke er omfattet af de danske regler om nedsættelse af revisionsudvalg, men at reglerne i praksis følges. Det følger af § 80 i Lov om finansiel virksomhed, at banken skal etablere et risikoudvalg.

Kommissorium for revisions- og risikoudvalg findes her <http://www.banken.gl/revisionsogrisikoudvalg/>

Vederlagsudvalg

Vederlagsudvalget består af bestyrelsens formand, næstformand og et medarbejdervalgt bestyrelsesmedlem.

Vederlagsudvalget fastlægger bl.a. vederlagspolitikken som godkendes af generalforsamlingen.

Kommissorium for vederlagsudvalg findes her <http://www.banken.gl/vederlagsudvalg/>

Nomineringsudvalg

Nomineringsudvalg består af bestyrelsens formand og næstformand.

Udvalget har i 2017 arbejdet med beskrivelse, sammensætning og evaluering af direktionens og bestyrelsens kompetencer, samt indstilling af kandidater til valg til bestyrelsen. Det er bankens vurdering at bestyrelsens

LEDELSESBERETNING FOR ÅRET 2017

sammensætning afspejler mangfoldighedspolitikken målsætning.

Kommissorium for nomineringsudvalget findes her <http://www.banken.gl/nomineringsudvalg/>

Antal møder i 2017 og mødedeltagelse for bestyrelse og alle tre udvalg kan ses her: https://www.banken.gl/media/639264/Moedeoversigt-2017_DK.pdf

Generalforsamling

Bestyrelsen er bemyndiget til at foretage de ændringer og tilføjelser til vedtægterne, som forlanges af offentlige myndigheder i medfør af den til enhver tid gældende lovgivning. Derudover kan GrønlandsBANKENS vedtægter ændres ved en generalforsamlingsbeslutning, såfremt forslaget vedtages med mindst 2/3 såvel af de afgivne stemmer som af den på generalforsamlingen repræsenterede stemmeberettigede aktiekapital.

Bestyrelsens medlemmer vælges af generalforsamlingen, bortset fra de medlemmer der vælges i henhold til lovgivningens regler om repræsentation af medarbejdere i bestyrelsen. Den generalforsamlingsvalgte del af bestyrelsen består af mindst fem og højst 10 medlemmer. Hvert år afgår tre af de generalforsamlingsvalgte bestyrelsesmedlemmer, der har fungeret længst, regnet fra de pågældendes sidste valg. Mellem flere medlemmer, der har fungeret lige længe, bestemmes afgangens ved lodtrækning. De fratrædende medlemmer kan genvælges. Der kan ikke vælges medlemmer til bankens bestyrelse, der er fyldt 70 år

Væsentlige aftaler, der ændres eller udløber hvis kontrollen med selskabet ændres

GrønlandsBANKEN havde pr. ultimo 2017 følgende aftaler der vurderes som væsentlige og ændres eller udløber, hvis kontrollen med banken ændres i forbindelse med eksempelvis en fusion.

- Databehandlingsaftale med Bankernes EDB Central (BEC)
- Samarbejdsaftale med DLR Kredit

BEC

Det fremgår af BEC's vedtægter, at medlemsskabet af BEC kan opsiges med fem års varsel til udløb af et regnskabsår af både BEC og GrønlandsBANKEN. Hvis medlemskabet ophører på anden vis relateret til GrønlandsBANKEN, skal banken betale en udtrædelsesgodtgørelse til BEC, der er nærmere defineret i vedtægterne. Hvis et pengeinstitut fusionerer og ophører med at være et selvstændigt pengeinstitut, ophører medlemsskabet af BEC uden varsel, men dog med mulighed for en overgangsordning.

DLR

GrønlandsBANKEN har som aktionær i DLR Kredit og i kraft af bankens medlemskab af Lokale Pengeinstitutter tiltrådt en samarbejdsaftale med DLR om formidling af realkreditlån til bankens kunder.

Samarbejdsaftalen er uopsigelig, så længe GrønlandsBANKEN er aktionær i DLR Kredit. Hvis GrønlandsBANKEN afhænder eller deponerer sin aktiepost, anses banken automatisk som værende udtrådt af samarbejdsaftalen med virkning fra udgangen af det kalenderår, hvori aktieposten er solgt/deponeret. Samarbejdsaftalen kan opsiges af DLR Kredit, hvis DLR's bestyrelse træffer beslutning herom, ved udgangen af et kalenderår med tre måneders varsel.

LEDELSESPÅTEGNING

Bestyrelsen og direktionen har i dag behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2017 for GrønlandsBANKEN, aktieselskab.

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed. Årsrapporten er herudover udarbejdet i overensstemmelse med danske oplysningskrav for børsnoterede finansielle selskaber.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af bankens aktiver og passiver, finansielle stilling pr. 31. december 2017 samt af resultatet af bankens aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2017.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for udviklingen i bankens aktiviteter og økonomiske forhold, samt en beskrivelse af de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som banken kan påvirkes af.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Nuuk, den 22. februar 2018

Direktion

Martin Birkmose Kviesgaard

Bestyrelse

Gunnar í Liða
formand

Kristian Frederik Lennert
næstformand

Frank Olsvig Bagger

Hans Niels Boassen

Anders Jonas Brøns

Christina Finderup Bustrup

Lars Holst

Yvonne Jane Poulsen Kyed

Elise Love Nicoline Zeeb

REVISIONSPÅTEGNING

Den uafhængige revisors erklæringer

Til kapitalejerne i GrønlandsBANKEN

Påtegning på årsregnskabet

Vi har revideret årsregnskabet for GrønlandsBANKEN, Aktieselskab for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2017, der omfatter resultat- og totalindkomstopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse, pengestrømsopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis. Årsregnskabet udarbejdes efter lov om finansiel virksomhed og danske oplysningskrav for børsnoterede finansielle virksomheder.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed og danske oplysningskrav for børsnoterede finansielle selskaber. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Revisors ansvar

Vores ansvar er at udtrykke en konklusion om årsregnskabet på grundlag af vores revision. Vi har udført revisionen i overensstemmelse med internationale standarder om revision og yderligere krav ifølge grønlandsk revisorlovgivning. Dette kræver, at vi overholder etiske krav samt planlægger og udfører revisionen for at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet er uden væsentlig fejlinformation.

En revision omfatter udførelse af revisionshandlinger for at opnå revisionsbevis for beløb og oplysninger i årsregnskabet. De valgte revisionshandlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurdering af risici for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor intern kontrol, der er relevant for bankens udarbejdelse og aflæggelse af et årsregnskab, der giver et retvisende billede. Formålet hermed er at udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke at udtrykke en konklusion om effektiviteten af bankens interne kontrol. En revision omfatter endvidere vurdering af, om ledelsens valg af regnskabspraksis er passende, om ledelsens regnskabsmæssige skøn er rimelige samt den samlede præsentation af årsregnskabet.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af bankens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2017, samt af resultatet af bankens aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2017 i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed og danske oplysningskrav for børsnoterede finansielle selskaber.

REVISIONSPÅTEGNING

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til lov om finansiel virksomhed.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med lov om finansiel virksomheds krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Nuuk, den 22. februar 2018

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Cvr.nr. 33963556

Jens Ringbæk
Statsautoriseret revisor
MNE-nr. 27735

Jakob Lindberg
Statsautoriseret revisor
MNE-nr. 40824

REVISIONSPÅTEGNING

Intern revisions erklæringer

Påtegning på årsregnskabet

Konklusion

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet for Grønlandsbanken, Aktieselskab giver et retvisende billede af selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2017 samt af resultatet af selskabets aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2017 i overensstemmelse med lov om finansiell virksomhed og danske oplysningskrav for børsnoterede finansielle selskaber.

Den udførte revision

Vi har revideret årsregnskabet for Grønlandsbanken, Aktieselskab for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2017. Årsregnskabet udarbejdes efter lov om finansiell virksomhed.

Revisionen er udført på grundlag af Finanstilsynets bekendtgørelse om revisionens gennemførelse i finansielle virksomheder mv. samt finansielle koncerner, efter internationale standarder om revision vedrørende planlægning og udførelse af revisionsarbejdet og yderligere krav ifølge grønlandsk revisorlovgivning.

Vi har planlagt og udført revisionen for at opnå høj grad af sikkerhed for, at årsregnskabet ikke indeholder væsentlig fejlinformation. Vi har deltaget i revisionen af alle væsentlige og risikofyldte områder.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til lov om finansiell virksomhed.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med lov om finansiell virksomheds krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Nuuk, den 22. februar 2018

Kristian Thorgaard Sørensen

Revisionschef

(1.000 kr.)

RESULTATOPGØRELSE

Noter	2017	2016	
3	Renteindtægter	227.068	212.965
4	Negative renteindtægter	- 11.741	-11.783
5	Renteudgifter	1.871	2.611
6	Positive renteudgifter	+ 8.460	+ 2.953
	Netto renteindtægter	221.916	201.524
	Udbytte af aktier m.v.	807	3.634
7	Gebyrer og provisionsindtægter	87.737	85.879
	Afgivne gebyrer og provisionsudgifter	914	1.277
	Netto rente- og gebyrindtægter	309.546	289.760
8	Kursreguleringer	-6.368	-12.899
	Andre driftsindtægter	5.240	4.854
9, 10	Udgifter til personale og administration	152.528	144.207
	Af- og nedskrivninger på materielle aktiver	6.840	5.981
	Andre driftsudgifter	2.709	4.136
13	Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender mv.	13.734	13.971
	Resultat før skat	132.607	113.420
11	Skat	42.158	36.029
	Årets resultat	90.449	77.391
Forslag til resultatdisponering			
	Årets resultat	90.449	77.391
	Skatteværdi af afsat udbytte	17.172	31.482
	I alt til disposition	107.621	108.873
	Foreslået udbytte	54.000	99.000
	Henlagt til egenkapitalen	53.621	9.873
	I alt anvendt	107.621	108.873

(1.000 kr.)

TOTALINDKOMSTOPGØRELSE

2017

2016

Totalindkomstopgørelse

Årets resultat	90.449	77.391
Anden totalindkomst:		
Værdiregulering af ejendomme	13.681	3.013
Værdiregulering af ydelsesbaseret fratrædelses-/pensionsordning	-13	0
Regulering af		
Skat af værdiregulering af ejendomme	-4.351	- 958
Anden totalindkomst efter skat	9.317	2.055
Årets totalindkomst	99.766	79.446

		BALANCE (ultimo året)	
(1.000 kr.)			
Noter		2017	2016
	Kassebeholdning og anfordringstilgodeh. hos centralbanker	178.789	153.750
12	Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	522.060	1.371.201
13	Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	3.335.119	3.073.861
14	Obligationer til dagsværdi	894.679	925.514
15	Aktier m.v.	89.353	86.281
18	Aktiver tilknyttet puljeordninger	6.767	0
16	Grunde og bygninger i alt, domicilejendomme	207.728	197.128
17	Øvrige materielle aktiver	8.392	7.443
	Andre aktiver	109.136	93.401
	Periodeafgrænsningsposter	2.987	2.917
	Aktiver i alt	5.355.010	5.911.496
19	Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	22.670	21.238
20	Indlån og anden gæld	4.205.613	4.822.362
	Indlån i puljeordninger	6.767	0
	Aktuelle skatteforpligtelser	10.957	4.107
	Andre passiver	65.687	61.162
	Periodeafgrænsningsposter	5.282	4.796
	Gæld i alt	4.316.976	4.913.665
	Hensættelser til pensioner og lignende forpligtelser	518	245
21	Hensættelser til udskudt skat	59.708	55.823
	Hensættelser til tab på garantier	12.792	8.994
	Andre hensatte forpligtelser	6.558	6.559
	Hensatte forpligtelser i alt	79.576	71.621
	Egenkapital		
22	Aktiekapital	180.000	180.000
	Opskrivningshenlæggelser	26.776	17.446
	Overført overskud	714.854	661.246
	Foreslået udbytte	54.000	99.000
	Skatteværdi af foreslået udbytte	-17.172	-31.482
	Egenkapital i alt	958.458	926.210
	Passiver i alt	5.355.010	5.911.496
1	Anvendt regnskabspraksis		
2	Finansielle risici og politikker		
23-33	Øvrige noter		

EGENKAPITALOPGØRELSE

(1.000 kr.)

	Aktie- kapital	Opskriv- nings- henlæg- gelser	Overført overskud	Foreslået udbytte netto	Egenkapital i alt
Egenkapital 01. januar 2016	180.000	15.207	651.557	67.518	914.282
Udbetalt udbytte	-	-	-	-99.000	- 99.000
Skatteværdi af udbetalt udbytte	-	-	-	31.482	31.482
Anden totalindkomst	-	2.239	-184	-	2.055
Årets resultat	-	-	-21.609	99.000	77.391
Skatteværdi af foreslået udbytte	-	-	31.482	- 31.482	0
Egenkapital 31. december 2016	180.000	17.446	661.246	67.518	926.210
Egenkapital ved det foregående regn- skabs års afslutning	180.000	17.446	661.246	67.518	926.210
Udbetalt udbytte				- 99.000	- 99.000
Skatteværdi af udbetalt udbytte				31.482	31.482
Egenkapital primo 2017 efter udlodning af udbytte	180.000	17.446	661.246	0	858.692
Anden totalindkomst	-	9.330	-13	-	9.317
Årets resultat	-	-	36.449	54.000	90.449
Skatteværdi af foreslået udbytte	-	-	17.172	-17.172	0
Egenkapital 31. december 2017	180.000	26.776	714.854	36.828	958.458

PENGESTRØMSOPGØRELSE

(1.000 kr.)	2017	2016
Årets resultat	90.449	77.391
Nedskrivninger på udlån	13.734	13.971
Af- og nedskrivninger på materielle aktiver	6.840	5.981
Periodeafgrænsningsposter, netto	416	-414
Skatteeffekt af fradragsret for udbytte	31.482	31.482
Årets resultat reguleret for ikke kontante driftsposter	142.921	128.411
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	1.432	-24.334
Indlån	-609.983	80.885
Udlån	-274.992	-265.259
Anden driftskapital	135.858	157.026
Andre passivposter	14.968	-4.091
Ændring i driftskapital	-732.717	-55.773
PENGESTRØMME FRA DRIFTSAKTIVITET	-589.796	72.638
Salg af materielle anlægsaktiver	276	0
Køb mv. af materielle anlægsaktiver	-4.984	- 4.795
PENGESTRØMME FRA INVESTERINGSAKTIVITET	-4.708	- 4.795
Betalt udbytte	-99.000	- 99.000
Handel med egne aktier	0	0
PENGESTRØMME FRA FINANSIERINGSAKTIVITET	-99.000	- 99.000
ÆNDRING I LIKVIDER	-693.504	-31.157
Likvider primo	1.901.867	1.933.024
Likvider ultimo	1.208.363	1.901.867
Kassebeholdning	79.935	79.713
Anfordringstilgodehavender i Danmarks Nationalbank	98.855	74.037
Indskudsbeviser i Nationalbanken	0	618.000
Fuldt ud sikre og likvide anfordringstilgodehavender i kreditinstitutter	181.624	287.240
Ubelånte værdipapirer	847.949	842.877
Likvider ultimo	1.208.363	1.901.867

NOTEOVERSIGT

1. Anvendt regnskabspraksis.....	47
2. Finansiell risiko og politikker og mål for styring af finansielle risici.....	56
3. Renteindtægter.....	66
4. Negative renter.....	66
5. Renteudgifter.....	66
6. Positive renteudgifter.....	66
7. Gebyrer og provisionsindtægter.....	66
8. Kursreguleringer.....	66
9. Udgifter til personale og administration.....	67
10. Revisionshonorar.....	68
11. Skat.....	68
12. Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker.....	69
13. Udlån og nedskrivninger.....	69
14. Obligationer til dagsværdi.....	70
15. Aktier m.v.....	70
16. Domicilejendomme.....	70
17. Øvrige materielle aktiver.....	70
18. Aktiver tilknyttet puljeordninger.....	71
19. Gæld til kreditinstitutter og centralbanker.....	71
20. Indlån og anden gæld.....	71
21. Hensættelser til udskudt skat.....	71
22. Aktiekapital.....	72
23. Kapitalopgørelse.....	73
24. Eventualforpligtelser.....	74
25. Retssager.....	74
26. Valutaeksponeringer.....	74
27. Renterisiko.....	74
28. Nærstående parter.....	75
29. Afledte finansielle instrumenter.....	76
30. Dagsværdi af finansielle instrumenter.....	79
31. Følsomhedsoplysninger.....	81
32. 5 års hoved- og nøgletal.....	82
33. Ledelseshverv.....	83

NOTER

Note 1

Anvendt regnskabspraksis

Årsregnskabet er udarbejdet i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed herunder bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl., Årsrapporten er herudover udarbejdet i overensstemmelse med yderligere danske oplysningskrav til årsrapporter for børsnoterede finansielle selskaber.

Årsrapporten præsenteres i danske kroner og afrundet til nærmeste 1.000 kr.

Den anvendte regnskabspraksis er uændret i forhold til årsrapporten for 2016.

Generelt om indregning og måling

Aktiver indregnes i balancen, når det som følge af en tidligere begivenhed er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilfalde banken og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når banken som følge af en tidligere begivenhed har en retlig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå banken, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til dagsværdi. Dog måles materielle aktiver på tidspunktet for første indregning til kostpris. Måling efter første indregning sker som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige risici og tab, der fremkommer, inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes, mens omkostninger indregnes med de beløb, der vedrører regnskabsåret. Dog indregnes værdistigninger på domicilejendomme, der ikke modsvarer tidligere værdifald, direkte i totalindkomstopgørelsen.

Køb og salg af finansielle instrumenter indregnes på handelsdagen, og indregning ophører, når retten til at modtage/afgive pengestrømme fra det finansielle aktiv eller passiv er udløbet, eller hvis det er overdraget, og banken i al væsentlighed har overført alle risici og afkast tilknyttet ejendomsretten. GrønlandsBANKEN anvender ikke reglen om omklassificering af visse finansielle aktiver fra dagsværdi til amortiseret kostpris.

Væsentlige regnskabsmæssige skøn, forudsætninger og usikkerheder

Årsregnskabet udarbejdes ud fra visse særlige forudsætninger, der medfører brug af regnskabsmæssige skøn. Disse skøn foretages af bankens ledelse i overensstemmelse med regnskabspraksis og på baggrund af historiske erfaringer, samt forudsætninger, som ledelsen anser som forsvarlige og realistiske.

Forudsætningerne kan være ufuldstændige, og uventede fremtidige begivenheder eller omstændigheder kan opstå, ligesom andre vil kunne komme frem til andre skøn. De områder, som indebærer en højere grad af vurderinger eller kompleksitet, eller områder, hvor antagelser og skøn er væsentlige for regnskabet er angivet nedenfor:

NOTER

- Nedskrivninger på udlån er foretaget i overensstemmelse med regnskabspraksis, og er baseret på en række forudsætninger som fremgår af afsnittet "Udlån og andre tilgodehavender". Såfremt disse forudsætninger ændres, kan regnskabsaflæggelsen blive påvirket, og påvirkningen kan være væsentlig. Ændringer kan forekomme ved en ændring i praksis fra myndighedernes side, ligesom ved eventuelle ændrede principper fra ledelsen.
- Gruppevis nedskrivninger er fortsat behæftet med en vis usikkerhed. Ved opgørelse af gruppevis nedskrivninger anvender GrønlandsBANKEN en model udviklet af foreningen "Lokale Pengeinstitutter". Da modellen ikke rammer alle relevante forhold og da der fortsat er begrænset historisk datagrundlag som udgangspunkt for beregningerne, er beregningerne suppleret med et ledelsesmæssigt skønnet tillæg.
- Hensættelser til tab på garantier, hvor der er væsentlige skøn forbundet med kvantificeringen af risikoen for, at der kan betales på den givne garanti.
- Noterede finansielle instrumenter, der kan være prissat på markeder med lav omsætning, hvorved der kan være en vis usikkerhed ved anvendelse af børskurserne ved måling af dagsværdi.
- Unoterede finansielle instrumenter, hvor der er væsentlige skøn forbundet med måling af dagsværdierne. Se note 15 og 30.
- For hensatte forpligtelser er der væsentlige skøn forbundet med fastlæggelse af fremtidig medarbejderomsætningshastighed, samt fastsættelse af renteforpligtelse på skattebegünstigede opsparingskonti.
- Måling af domicilejendommenes dagsværdi er ligeledes forbundet med væsentlige skøn og vurderinger, herunder forventninger til ejendommenes fremtidige afkast og de fastsatte afkastprocenter. En ændring i afkastprocent på eks. 0,5 % vil betyde en ændring i værdiansættelsen på kr. 8 mio. I forbindelse med værdiansættelsen af bankens domicilejendom i Nuuk er der anvendt forskellige kvadratmeterpriser i forhold til markedsleje og anvendelsesmuligheder.

Fastlæggelse af dagsværdi

Dagsværdien er det beløb, som et aktiv kan omsættes til, eller en forpligtelse indfries til, ved en handel under normale omstændigheder mellem kvalificerede, villige og indbyrdes uafhængige parter.

Dagsværdien af finansielle instrumenter, som der findes et aktivt marked for, fastsættes til lukkekurs på balancedagen eller, hvis en sådan ikke foreligger, en anden offentliggjort kurs, der må antages bedst at svare hertil.

For finansielle instrumenter, hvor der ikke findes et aktivt marked, fastlægges dagsværdien ved hjælp af almindeligt anerkendte værdiansættelsesteknikker, der baserer sig på observerbare aktuelle markedsd-data.

Regnskabsmæssig sikring

Banken anvender de særlige regler om regnskabsmæssig sikring for at undgå den inkonsistens, der opstår ved, at visse finansielle aktiver eller finansielle forpligtelser (de sikrede poster) måles til amortiseret kostpris, medens afledte finansielle derivater (sikringsinstrumenterne) måles til dagsværdi.

NOTER

Når kriterierne for anvendelse af reglerne om regnskabsmæssig sikring er opfyldt, reguleres den regnskabsmæssige værdi af de sikrede aktiver og forpligtelser over resultatopgørelsen for dagsværdiændringer vedrørende de sikrede risici (dagsværdisikring). I banken er sikringsforholdet etableret for fastforrentede udlån.

Afledte finansielle instrumenter

Afledte finansielle instrumenter måles til dagsværdi, der som udgangspunkt er baseret på noterede markedspriser. I det omfang, der er tale om ikke noterede instrumenter, opgøres dagsværdien efter almindelige anerkendte principper. Afledte finansielle instrumenter indregnes under andre aktiver, henholdsvis andre passiver.

Ændringer i dagsværdien af afledte finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder betingelserne for sikring af dagsværdien af et indregnet aktiv eller en indregnet forpligtelse, indregnes i resultatopgørelsen sammen med ændringer i værdien af det sikrede aktiv eller den sikrede forpligtelse. Øvrige ændringer indregnes i resultatopgørelsen som finansielle poster.

Omregning af fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta omregnes ved første indregning til transaktionsdagens kurs. Tilgodehavender, gældsforpligtelser og andre monetære poster i fremmed valuta, som ikke er afregnet på balancedagen, omregnes til balancedagens lukkekurs for valutaen. Valutakursdifferencer, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på betalingsdagen, henholdsvis balancedagens kurs, indregnes i resultatopgørelsen som kursreguleringer.

Modregning

Banken modregner tilgodehavender og forpligtelser, når banken har en juridisk ret til at modregne de indregnede beløb og samtidig har til hensigt at nettomodregne eller realisere aktivet og indfri forpligtelsen samtidig.

Resultatopgørelsen

Renter, gebyrer og provisioner

Renteindtægter og renteudgifter indregnes i resultatopgørelsen i den periode de vedrører. Provisioner og gebyrer, der er en integreret del af den effektive rente af et udlån, indregnes som en del af amortiseret kostpris og dermed som en integreret del af det finansielle instrument (udlån) under renteindtægter.

Provisioner og gebyrer, der er led i en løbende ydelse, periodiseres over løbetiden. Øvrige gebyrer (f.eks. etableringsgebyrer) indregnes i resultatopgørelsen på transaktionsdagen.

Renteindtægter fra udlån, som enten er helt eller delvist nedskrevne, føres under posten "Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v." hvad angår renterne af den nedskrevne del af udlånene.

Udgifter til personale og administration

Udgifter til personale omfatter løn og gager samt sociale omkostninger, pensioner, personaleboliger m.v. til bankens personale. Omkostninger til ydelser og goder til ansatte, herunder jubilæumsgratiale indregnes i takt med de ansattes præstation af de arbejdsydelser, der giver ret til de pågældende ydelser og goder. Omkostninger til incitamentsprogrammer indregnes i resultatopgørelsen i det regnskabsår omkostningen kan henføres til.

NOTER

Pensionsordninger

Banken har indgået en ydelsesbaseret fratrædelses-/pensionsordning for bankens direktør. I denne ordning er banken forpligtet til at betale en fastsat ydelse i en periode efter direktørens pensionering. Forpligtelser af denne type opgøres til nutidsværdi af de ydelser, som ud fra det bedst mulige skøn må forventes at skulle betales. Forpligtelsen, der optjenes over perioden 2016-2024, kan udgøre 0-24 måneders løn. Se note 9.

Banken har desuden indgået bidragsbaserede pensionsordninger med alle medarbejdere. I de bidragsbaserede ordninger indbetales faste bidrag til et uafhængigt pensionsinstitut.

Andre driftsindtægter

Andre driftsindtægter indeholder indtægter af sekundær karakter i forhold til bankens aktiviteter, herunder eksterne lejeindtægter, fortjeneste og tab ved salg af bankens ejendomme.

Andre driftsudgifter

Andre driftsudgifter indeholder udgifter af sekundær karakter i forhold til bankens aktiviteter, herunder drift og vedligehold af bankens domicilejendomme samt bidrag til sektorløsninger.

Skat

Årets skat, der består af årets aktuelle skat og ændring af udskudt skat, indregnes i resultatopgørelsen med den del, som kan henføres til årets resultat, og i anden totalindkomst eller direkte på egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer henholdsvis i anden totalindkomst og direkte på egenkapitalen.

Ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst er der i Grønland fradragsret for udbytte. Den skattemæssige værdi heraf tillægges derfor egenkapitalen.

Udskudt skat indregnes af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssige værdier og skattemæssige værdier af aktiver og forpligtelser.

Balancen

Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker

Omfatter kassebeholdning og anfordringstilgodehavender i centralbanker og måles ved første indregning til dagsværdi og måles efterfølgende til amortiseret kostpris.

Tilgodehavender og gæld hos kreditinstitutter og centralbanker

Omfatter tilgodehavender hos kreditinstitutter samt tidsindsud i centralbanker. Gæld til kreditinstitutter og centralbanker omfatter gæld til andre kreditinstitutter og centralbanker. Tilgodehavender måles til dagsværdi. Gæld måles til amortiseret kostpris.

Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris

Finansielle instrumenter, som efter første indregning indregnes løbende måles til amortiseret kostpris, skal dog ved første indregning måles til dagsværdi med tillæg af de transaktionsomkostninger, som er direkte forbundet med erhvervelsen eller udstedelsen af det finansielle instrument, og fradrag for de modtagne gebyrer og provisioner, der indgår som en integreret del af den effektive rente.

Udlån måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominel værdi med fradrag af stiftelsesgebyrer mv. og nedskrivninger til imødegåelse af indtrådte, men endnu ikke realiserede tab.

NOTER

Udlån og tilgodehavender nedskrives enten individuelt eller gruppevist. Såfremt, der på individuelt vurderede udlån konstateres en indtruffen objektiv indikation for værdiforringelse, foretages der nedskrivning til dækning af bankens tab på baggrund af forventede fremtidige betalingsrækker opstillet ud fra en vurdering af det mest sandsynlige udfald.

For individuelle nedskrivninger anses objektiv indikation som indtruffet når

- låntager er i betydelige økonomiske vanskeligheder
- låntagers kontraktbrud, eksempelvis i form af manglende overholdelse af betalingspligt for afdrag og renter
- når banken yder låntager lempelser i vilkår, som ikke ville være overvejet, hvis ikke låntager var i økonomiske vanskeligheder
- når der er sandsynligt, at låntager vil gå konkurs eller blive omfattet af anden økonomisk rekonstruktion

Nedskrivning foretages med forskellen mellem den regnskabsmæssige værdi før nedskrivning og nutidsværdien af de forventede fremtidige betalinger på udlånet.

Ved måling af sikkerheder i helt eller delvist udlejede erhvervsejendomme eller boligejendomme er afkastkrav en af de anvendte forudsætninger. Værdien af ejendomme fastsættes på grundlag af en vurdering af det afkastkrav, som en investor forventes at ville stille til en ejendom i den pågældende kategori. Afkastkravet på disse ejendomme ligger pt. i al væsentlighed i intervallet 6 % til 10 %. Afkastkravets størrelse afhænger blandt andet af geografi, ejendommens anvendelsesmuligheder (erhverv/beboelse), vedligeholdelsesstand samt eventuel genudlejningsrisiko og dermed risiko for tomgang mv. I de foretagne beregninger, værdiansættes sikkerhederne i overensstemmelse med Finanstilsynets praksis ud fra en pris, hvortil de antages at kunne sælges inden for kort tid (6 måneder). Som følge af sædvanlige konjunkturusikkerheder, er værdiansættelsen af sikkerhederne fortsat forbundet med usikkerhed og sikkerhederne i erhvervsejendomme er i høj grad påvirket af de aktuelle skøn over afkastkrav i ejendomsmarkedet.

For udlån, der ikke er individuelt nedskrevet, foretages en gruppevis vurdering af, om der for gruppen er indtruffet indikation for værdiforringelse/værdiforøgelse.

Den gruppevise vurdering foretages på grupper af udlån og tilgodehavender, der har ensartede karakteristika med hensyn til kreditrisiko. Der opereres med 3 grupper fordelt på én gruppe af offentlige myndigheder, én gruppe af privatkunder og én gruppe af erhvervskunder.

Den gruppevise vurdering foretages ved en segmenteringsmodel, som er udviklet af foreningen Lokale Pengeinstitutter, der forestår den løbende vedligeholdelse og udvikling. Segmenteringsmodellen fastlægger sammenhængen i de enkelte grupper mellem konstaterede tab og et antal signifikante forklarende makroøkonomiske variable via en lineær regressionsanalyse. Blandt de forklarende makroøkonomiske variable indgår arbejdsløshed, boligpriser, rente, antal konkurser og tvangsauktioner m.fl.

Den makroøkonomiske segmenteringsmodel er i udgangspunktet beregnet på baggrund af tabsdata for hele pengeinstitutsektoren i Danmark. Banken har derfor vurderet om modelestimerne skal tilpasses kreditrisikoen for bankens egen udlånsportefølje.

Denne vurdering har medført en tilpasning af modelestimerne til egne forhold, hvorefter det er de tilpassede estimater, som danner baggrund for beregningen af den gruppevise nedskrivning. For hver gruppe af udlån og tilgodehavender fremkommer et estimat, som udtrykker den procentuelle værdiforringelse, som knytter sig til en given gruppe af udlån og tilgodehavender på balancedagen. På grund af

NOTER

Grønlandsbankens primære markedsområde, der er forskellig fra pengeinstitutter i Danmark, er den beregnede procentuelle tabsprocent øget generelt med 33 %. Ved at sammenligne med det enkelte udlåns oprindelige tabsrisiko og udlånets tabsrisiko ultimo den aktuelle regnskabsperiode fremkommer det enkelte udlåns bidrag til den gruppevise nedskrivning. Nedskrivningen beregnes som forskellen mellem den regnskabsmæssige værdi og den tilbagediskonterede værdi af de forventede fremtidige betalinger. Der er endvidere foretaget et ledelsesmæssigt skøn over, om de herefter beregnede modelestimer har givet anledning til yderligere korrektioner. Skønnet baseres bl.a. på konjunkturforhold mm.

Nedskrivninger på udlån føres på en korrektivkonto, som modregnes under udlån. I resultatopgørelsen indregnes nedskrivninger under posten "Nedskrivninger på udlån."

Obligationer til dagsværdi

Obligationer, der handles på aktive markeder, måles til dagsværdi. Dagsværdien opgøres efter lukkekursen for det pågældende marked på balancedagen. Udtrukne obligationer måles til nutidsværdien.

Hvis markedet for en eller flere obligationer er illikvidt, eller hvis der ikke findes en offentlig anerkendt pris, fastsætter banken dagsværdien ved brug af anerkendte værdiansættelsesteknikker. Disse teknikker omfatter anvendelse af tilsvarende nylige transaktioner mellem uafhængige parter, og analyser af tilbagediskonterede pengestrømme samt andre modeller baseret på observerbare markedsdata.

Aktier mv.

Aktier måles til dagsværdi. Dagsværdien for aktier der handles på aktive markeder opgøres efter lukkekursen på balancedagen.

Dagsværdien for unoterede og illikvide aktier tager udgangspunkt i tilgængelige oplysninger om handler og lignende, eller alternativt kapitalværdiberegninger. Illikvide og unoterede kapitalandele, hvor det ikke vurderes muligt at opgøre en pålidelig dagsværdi, måles til kostpris.

Domicilejendomme

Alle bankens ejendomme er defineret som domicilejendomme, herunder personaleboliger. Personaleboliger vurderes at være nødvendige for at sikre rekruttering af medarbejdere.

Ejendommene måles efter første indregning til omvurderet værdi. Første indregning sker til kostpris. Omvurderingen foretages så hyppigt, at der ikke forekommer væsentlige forskelle til dagsværdien.

Hvert andet år (senest medio 2016) indhentes en uafhængig vurdering af markedsværdien på bankens domicilejendom i Nuuk.

Stigninger i domicilejendommens omvurderede værdi indregnes i opskrivningshenlæggelser under egenkapitalen. Fald i værdien indregnes i resultatopgørelsen, med mindre der er tale om tilbageførsler af tidligere års opskrivninger.

Der foretages lineær afskrivning over 25 år på bankbygninger og over 50 år på personaleboliger. På domicilejendommen samt nyere bankbygninger og personaleboliger afskrives ned til en scrapværdi.

Øvrige materielle aktiver

Maskiner og inventar måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger. Afskrivning foretages lineært over aktivernes forventede levetid, dog maksimalt fem år.

NOTER

Andre aktiver

Andre aktiver omfatter øvrige aktiver, der ikke hører til under andre aktivposter. Posten omfatter bankens kapitalindskud i BEC, positiv markedsværdi af afledte finansielle instrumenter og indtægter, som først forfalder til betaling efter regnskabsårets afslutning, herunder tilgodehavende renter. Bortset fra afledte finansielle instrumenter, der har en positiv værdi på balancedagen og som måles til dagsværdi, måles regnskabsposten ved første indregning til kostpris og efterfølgende til amortiseret kostpris.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under aktiver omfatter afholdte omkostninger, der vedrører efterfølgende regnskabsår. Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris.

Indlån og anden gæld

Finansielle instrumenter, som efter første indregning indregnes løbende måles til amortiseret kostpris, skal dog ved første indregning måles til dagsværdi med tillæg af de transaktionsomkostninger, som er direkte forbundet med erhvervelsen eller udstedelsen af det finansielle instrument, og fradrag for de modtagne gebyrer og provisioner, der indgår som en integreret del af den effektive rente.

Indlån og anden gæld omfatter indlån med modparter, der ikke er kreditinstitutter eller centralbanker. Indlån og anden gæld måles ved første indregning til dagsværdi, og efterfølgende til amortiseret kostpris.

Andre passiver

Andre passiver omfatter øvrige passiver, der ikke hører til under andre passivposter. Posten omfatter negativ markedsværdi af afledte finansielle instrumenter og udgifter, som først forfalder til betaling efter regnskabsårets afslutning, herunder skyldige renter. Bortset fra afledte finansielle instrumenter, der har en negativ værdi på balancedagen og som måles til dagsværdi, måles regnskabsposten ved første indregning til kostpris og efterfølgende til amortiseret kostpris.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under passiver omfatter indtægter, der er modtaget før balancetidspunktet, men som vedrører en senere regnskabsperiode, herunder forud modtagne renter og provision. Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris.

Hensatte forpligtelser

Forpligtelser og garantier, der er uvisse med hensyn til størrelse eller tidspunkt for afvikling, indregnes som hensatte forpligtelser, når det er sandsynligt, at forpligtelsen vil medføre et træk på bankens økonomiske ressourcer, og forpligtelsen kan måles pålideligt. Forpligtelsen opgøres til nutidsværdien af de omkostninger, som er nødvendige for at indfri forpligtelsen. Der foretages diskontering af forpligtelser vedrørende personale, der forfalder mere end 36 måneder efter den periode, hvor de er optjent.

Ikke-balanceførte poster

Posten omfatter afgivne garantier og indeståelser, uigenkaldelige tilsagn om at yde kredit og lignende forpligtelser, der ikke indregnes i balancen. Garantier måles til pålydende værdi med fradrag af hensættelser til tab. Hensættelser til tab indregnes under "Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender mv." i resultatopgørelsen samt under "Hensættelser til tab på garantier" i balancen.

Udbytte

Udbytte indregnes som en gældsforpligtelse på tidspunktet for vedtagelse på generalforsamlingen. Det foreslåede udbytte for regnskabsåret vises som en særskilt post i tilknytning til egenkapitalen.

NOTER

Egne aktier

Anskaffelses- og afståelsessummer, samt udbytte fra egne aktier, indregnes direkte i overført resultat under egenkapitalen.

Pengestrømsopgørelsen

Pengestrømsopgørelsen præsenteres efter den indirekte metode og viser pengestrømme vedrørende drift, investeringer og finansiering samt bankens likvider ved årets begyndelse og slutning.

Likvider omfatter kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker og tilgodehavender hos kreditinstitutter samt ubelånte værdipapirer som kan omsættes øjeblikkeligt til likvide beholdninger.

Hoved- og nøgletal

Hoved- og nøgletal er opstillet i overensstemmelse med Finanstilsynets definitioner og vejledninger.

Kommende regnskabsregler

Banken aflægger årsregnskab i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed herunder bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl. De overordnede bestemmelser i IFRS 9 er tilsvarende indarbejdet i den danske regnskabsbekendtgørelse og suppleret af særlige danske nedskrivningsregler i regnskabsbekendtgørelsens bilag 10, der udfylder de overordnede principper i IFRS 9.

Den ændrede danske regnskabsbekendtgørelse træder i kraft samtidig med IFRS 9 dvs. for regnskabsperioder, der begynder 1. januar 2018.

På tidspunktet for offentliggørelse af denne årsrapport er regnskabsstandarden IFRS 9, der erstatter standarden IAS 39, trådt i kraft med virkning for 1. januar 2018. Regnskabsstandarden IFRS 9 ændrer i væsentlig grad ved de gældende regler for klassifikation og måling af finansielle aktiver, regnskabsmæssige nedskrivninger og i nogen grad ved reglerne om regnskabsmæssig sikring.

IFRS 9-reglerne om finansielle instrumenter, der er indarbejdet i den danske regnskabsbekendtgørelse, fastsætter følgende om klassifikation og måling samt nedskrivninger på finansielle aktiver:

IFRS 9-klassifikation og måling:

Efter IFRS 9 foretages klassifikation og måling af finansielle aktiver på baggrund af forretningsmodellen for de finansielle aktiver og de kontraktmæssige betalingsstrømme, som knytter sig til de finansielle aktiver.

Finansielle aktiver, som holdes for at generere de kontraktmæssige betalinger, og hvor de kontraktlige betalinger udelukkende udgøres af rente og afdrag på det udestående beløb, måles efter tidspunktet for første indregning til amortiseret kostpris. Reglerne forventes ikke at have nogen indvirkning på bankens regnskab.

IFRS 9-nedskrivninger:

Med IFRS 9 erstattes den gældende nedskrivningsmodel, der er baseret på indtrufne tab ("incurred loss"-model), af en nedskrivningsmodel baseret på forventede tab ("expected loss"-model). Den nye forventningsbaserede nedskrivningsmodel indebærer, at et finansielt aktiv på tidspunktet for første indregning nedskrives med et beløb svarende til det forventede kredittab i 12 måneder (stadie 1). Sker der efterfølgende en betydelig stigning i kreditrisikoen i forhold til tidspunktet for første indregning, nedskrives aktivet med et beløb, der svarer til det forventede kredittab i aktivets restløbetid (stadie 2). Konsta-

NOTER

teres aktivet værdiforringet (stadie 3), nedskrives aktivet med et beløb svarende til det forventede kredittab i aktivets restløbetid, der vil være større end i stadie 2, og renteindtægter indregnes i resultatopgørelsen efter den effektive rentes metode i forhold til det nedskrevne beløb.

Nedskrivningerne på kunder/faciliteter i stadie 1 og 2, bortset fra den svage del af stadie 2, foretages på baggrund af en porteføljemæssig modelberegning, mens nedskrivningerne for svage stadie 2-kunder/faciliteter og stadie 3-kunder/faciliteter foretages ved en manuel, individuel vurdering.

Den porteføljemæssige modelberegning foretages på baggrund af en enklere model, som tager udgangspunkt i GrønlandsBANKENS inddeling af kunderne i forskellige ratingklasser og en vurdering af risikoen for de enkelte ratingklasser. Beregningen sker i et setup, der udvikles og vedligeholdes på GrønlandsBANKENS datacentral, suppleret med et fremadskuende, makroøkonomisk modul, der udvikles og vedligeholdes af LOPI. Det fremadskuende, makroøkonomiske modul genererer en række justeringsfaktorer, som multipliceres på datacentralens "rå" estimater, som derved justeres i forhold til udgangspunktet. Der henvises til ledelsesberetningens afsnit "Begivenheder efter regnskabsårets afslutning" hvor effekten af IFRS 9-nedskrivningerne omtales.

NOTER

Note 2

Finansielle risici og politikker og mål for styringen af finansielle risici

Generelt

Pengeinstitutter skal jf. § 19 i bekendtgørelse om ledelse og styring af pengeinstitutter – m.fl. udpege en risikoansvarlig, der skal være ansvarlig for risikostyringen i GrønlandsBANKEN. GrønlandsBANKEN er ikke omfattet af bekendtgørelsen, da denne ikke er trådt i kraft for Grønland. GrønlandsBANKEN har imidlertid besluttet at følge bekendtgørelsens principper i relation til rapportering af bankens risici til bestyrelsen.

Bestyrelsen i GrønlandsBANKEN har vurderet, at bankens størrelse, enkle struktur samt ukomplicerede aktiviteter ikke berettiger en selvstændig risikostyringsfunktion. Risikostyringsfunktionen er forankret i Direktionen.

GrønlandsBANKEN er eksponeret over for forskellige typer af risici. Formålet med bankens politikker for risikostyring er at minimere de tab, der kan opstå som følge af bl.a. uforudsigelig udvikling på de finansielle markeder. Banken arbejder med en afbalanceret risikoprofil, både kreditmæssigt og på de finansielle markeder. Banken anvender alene afledte finansielle instrumenter (derivater) til at afdække risici på kundeoperationer, eller til reduktion af bankens renterisiko.

GrønlandsBANKEN udvikler løbende sine værktøjer til identifikation og styring af de risici, som til dagligt påvirker banken. Bestyrelsen fastlægger de overordnede rammer og principper for risiko- og kapitalstyring, og modtager løbende rapportering om udvikling i risici og udnyttelse af de tildelte risikorammer. Den daglige styring af risici foretages af Kreditkontoret, mens der foretages uafhængig kontrol heraf i Regnskabsafdelingen.

Maksimal krediteksposering (kr. 1.000)

	2017	2016
Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker	178.879	153.750
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	522.060	1.371.201
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	3.335.119	3.073.861
Obligationer til dagsværdi	894.679	925.514
Aktier mv.	89.353	86.281
Andre aktiver, herunder afledte finansielle instrumenter	109.137	93.401
Ikke balanceførte poster:		
Garantier	1.161.181	1.216.537
Kredittilsagn	0	50.000

Fordelingen af posterne "udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris" og "garantier" fremgår af note 13 og 24.

Kreditrisici

De væsentligste risici i GrønlandsBANKEN vedrører kreditrisici. Bankens risikostyringspolitikker er derfor tilrettelagt med henblik på at sikre, at transaktioner med kunder og kreditinstitutter til stadighed ligger inden for de af bestyrelsen vedtagne rammer og forventede sikkerhed. Der er endvidere vedtaget politikker, der begrænser eksponeringen i forhold til ethvert kreditinstitut, som banken har forretninger med.

NOTER

Kreditgivning

Bankens bestyrelse har fastlagt rammer for at sikre, at bankens udlånsvirksomhed sker til kunder, der via soliditet, indtjening og likviditet er i stand til at overholde forpligtelserne overfor banken. Kreditkvaliteten tilstræbes holdt på et højt niveau for at sikre et stabilt grundlag for den fremtidige udvikling og det tilstræbes, at der er et afbalanceret forhold mellem påtagne risici og det af banken opnåede afkast.

Kreditgivning bygger på forsvarlig risikotagning og risikospredning, hvor risikovilligheden er afstemt med låntagers forhold.

Blandt andet gælder

- at der som hovedregel alene ydes udlån mv. til kunder, med helkundeforhold i banken.
- at udlån mv. til erhvervs kunder som hovedregel kun ydes til kunder med erhvervsaktivitet i Grønland.
- at udlån mv. til privatkunder som hovedregel kun ydes til kunder med bopæl i Grønland eller til kunder, der tidligere har haft bopæl i Grønland.
- at udlån mv. til såvel privatkunder, som erhvervs kunder alene sker til kunder med tilfredsstillende bonitet. Kreditgivning til kunder med OIV eller væsentlige svaghedstegn, vil kun ske undtagelsesvist. Grønlandsbanken er dog bevidst om sin størrelse i og betydning for lokalområdet og medvirker i mindre omfang til nyetablering af mindre erhvervs virksomheder med en noget højere risikoprofil, samt støtter op om nuværende kunder, hvor det vurderes, at de økonomiske vanskeligheder er af midlertidig karakter.
- en række finansieringer, herunder finansiering af udenlandske aktiviteter, projektf finansiering og finansiering af investeringsprodukter sker med skærpet overvågning og kan alene bevilges af bankens direktør eller vicedirektør.

Risikospredning

Grønlandsbanken ønsker at sprede sin kreditrisiko mellem udlån til private og udlån til erhverv. Eksposering til erhverv og offentlige myndigheder må således maksimalt udgøre 65 % af de samlede eksponeringer.

Samtidig ønskes en risikospredning til erhverv ved fornuftig spredning på brancher. Der ønskes således ikke udlån til enkelte brancher på mere end 15 %, dog undtaget "Fast ejendom og "gennemførelse af byggeprojekter", hvor eksponeringen samlet må udgøre op til 25 %.

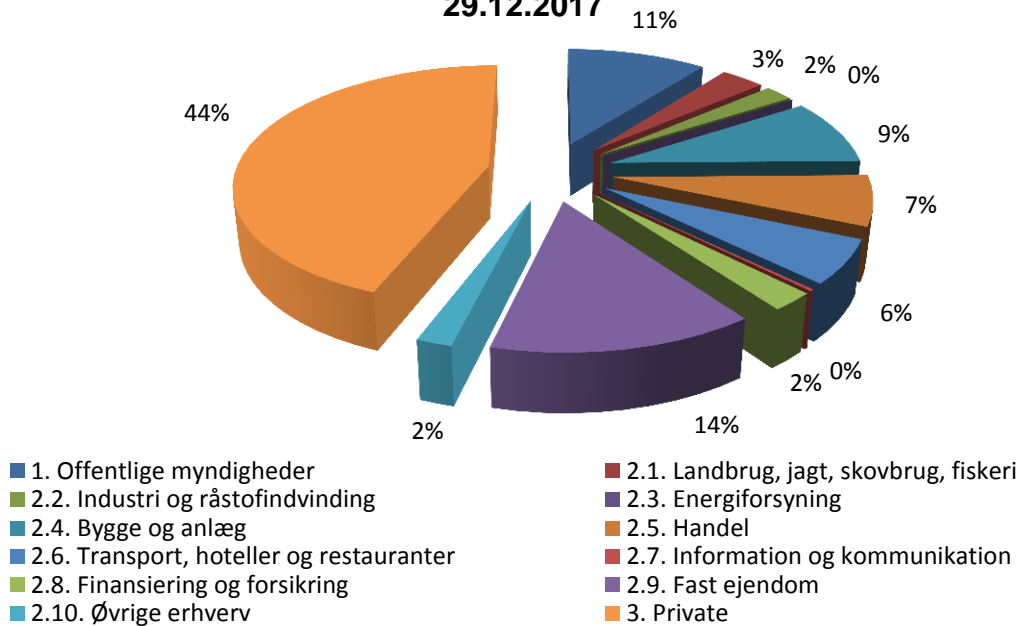
Standardvilkår

Erhvervs kunder: Typisk kan engagementet opsiges uden varsel fra bankens side. Der stilles normalt krav om, at kunden løbende afleverer økonomiske oplysninger til banken.

Privatkunder: Typisk er der et opsigelsesvarsel fra bankens side på to måneder. Der stilles normalt krav om økonomiske oplysninger ved ny udlån samt ændringer.

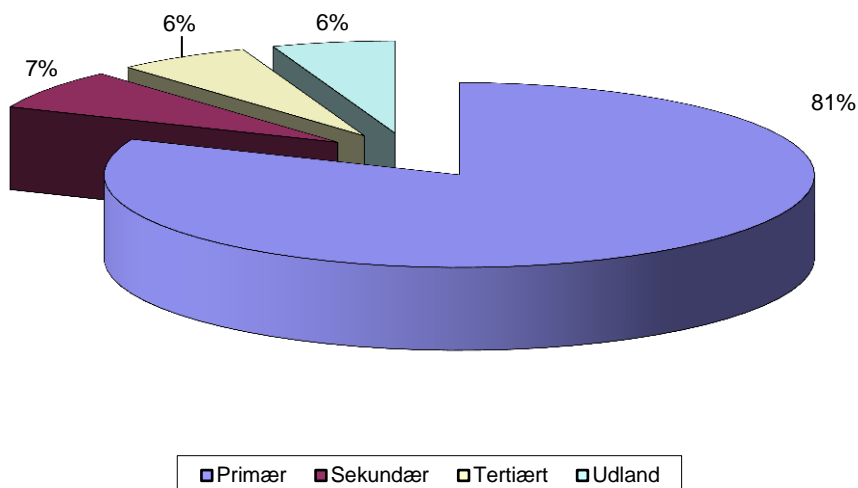
NOTER

Udlån og garantidebitorer fordelt på sektorer og brancher 29.12.2017

Den geografiske spredning af bankens udlån og garantier er fordelt på de fire kommunale hovedbyer (primær), mindre byer (sekundær), bygder og småbyer (tertiær) og udland (øvrige). Iflg. bankens forretningsmodel er udlån og garantier udenfor Grønland maksimeret til 10 % af de samlede udlån og garantier.

Udlån og garantier 29.12.2017

NOTER

Banken ønsker ikke en høj eksponering mod eksponeringer, der udgør over 10 % af bankens kapitalgrundlag. På grund af bankens størrelse og finansielle rolle i Grønland accepteres dog en række store eksponeringer med store virksomheder i Grønland. Det kan kun helt undtagelsesvist accepteres, at eksponeringer kan overstige 15 % af bankens kapitalgrundlag.

Den samlede sum af "store eksponeringer" må maksimalt udgøre 100 % af bankens kapitalgrundlag.

	2017	2016
Store eksponeringer – antal	5	8
Større end 20 % af kapitalgrundlaget	0	0
15-20 % af kapitalgrundlaget	0	0
10-15 % af kapitalgrundlaget	5	8
I procent af kapitalgrundlaget	60,9	90,3

Fra 2018 er indført en ny beregningsmetode og grænseværdi for "store eksponeringer". På nuværende tidspunkt overholdes denne nye forventede grænseværdi.

Bevillingsprocedurer

Kreditter, lån og garantier bevilges på forskellige niveauer i banken afhængig af eksponeringernes størrelse, risiko og type. Ved finansiering til en række særskilte aktiviteter og bevilling til kunder, hvorpå der er foretaget værdiregulering er bevillingsproceduren skærpet og bevillinger – uanset størrelse kan alene ske i bankens centrale kreditafdeling og i nogle tilfælde alene foretages af bankens direktør eller vice direktør. Større eksponeringer bevilges af bankens bestyrelse.

Overvågning

Styring og overvågning af kreditgivning og overholdelse af bankens kreditpolitik sker centralt i bankens kreditafdeling.

Overholdelse af bankens kreditpolitik sker ved gennemgang af de bevillinger, der sker på kreditafdelings-niveau og derover, samt ved stikprøvekontroller i de enkelte afdelinger.

Vurdering af eksponeringernes bonitet og vurdering af behov for værdiregulering sker kvartalsvist. Ved alle eksponeringer over kr. 10.000 sker en maskinel udvælgelse, med henblik på en efterfølgende individuel vurdering. Uanset den maskinelle udvælgelse sker en individuel vurdering af alle eksponeringer større end kr. 1.000.000, samt alle eksponeringer med større overtræk eller overtræk ældre end 90 dage.

Den maskinelle udvælgelse sker efter kriterier som svag formue, ikke tilfredsstillende rådighedsbeløb, svage regnskabsresultater, overtræk/misligholdelse mv.

Sikkerheder

Grønlandsbanken ønsker ved kreditgivning en passende sikkerhedsmæssig afdækning.

Ved finansiering består sikkerhederne primært af

- pant i private beboelsesejendomme, primært i Grønland

NOTER

- pant i erhvervsejendomme til eget brug
- pant i udlejningsejendomme (beboelse og erhverv)
- pant i løsøre, biler, både, snescootere, driftsmateriel mv.
- pant i fiskefartøjer
- pant i fiskerettigheder
- pant i let realisable værdipapirer
- kautioner
- transporter
- pant i anparter/aktier i de selskaber, hvortil der er ydet kredit

Værdiansættelsen af sikkerhederne sker principielt ud fra dagsværdi.

- pant i private beboelsesejendomme beliggende i bankens filialbyer ansættes til 75 % af dagsværdi.
- pant i erhvervsejendomme beliggende i bankens filialbyer ansættes til 60 % af dagsværdi.
- pant i udlejningsejendomme vurderes ved større ejendomseksponeringer på baggrund af udlejningsforhold, afkastkrav, beliggenhed, vedligeholdelsesstand mv. Pantets værdi ansættes til 60 – 75 %, af dagsværdi.
- pant i ejendomme uden for bankens filialbyer, værdiansættes ikke sikkerhedsmæssigt.
- pant i løsøre vurderes generelt til mellem 60 og 75 % af dagsværdi.
- pant i fiskefartøjer vurderes til maksimalt 60 % af dagsværdi.
- pant i fiskerettigheder vurderes til maksimalt 60 % af dagsværdi.
- pant i let realisable værdipapirer vurderes til mellem 50 – 90 % af den officielle kursværdi.
- kautioner stillet af offentlige myndigheder, vurderes sikkerhedsmæssigt til pålydende værdi.
- øvrige sikkerheder er ikke sikkerhedsmæssigt værdisat.

De foretagne "haircut" på de enkelte sikkerheder vurderes at kunne dække omkostninger ved overtagelse og realisation af de enkelte sikkerheder.

Der foretages ikke offentlig ejendomsvurdering i Grønland og de vurderede værdiansættelser sker derfor ud fra bankens løbende erfaringer med handelsværdier ved gennemførte handler. Grønlandsbanken deltager ved 70 – 80 % af alle ejendomshandler i Grønland og har derfor et stort erfaringsgrundlag for denne vurdering.

Værdiregulering

Alle eksponeringer større end kr. 10.000 med objektiv indikation for værdiforringelse (OIV) vurderes individuelt med henblik på beregning af nedskrivning/hensættelse.

Alle eksponeringer med vurderet OIV, hvor der ikke er foretaget værdiregulering overføres til gruppevis vurdering sammen med øvrige eksponeringer. Til beregning af gruppevise nedskrivninger anvendes en model udviklet af foreningen af Lokale Pengeinstitutter. De beregnede bruttotabsprocenter er øget med 33 % for at tage højde for geografiske forskelle i modellens parametre. Ud over de beregnede gruppevise nedskrivninger er foretaget yderligere nedskrivninger som led i et ledelsesmæssigt skøn, herunder reserveret til tab på lån mindre end kr. 10.000, til yderligere tab på mindre forbrugslån, med en højere

NOTER

vurderet risiko, samt reservation på enkelte brancher og geografiske områder, hvor risikoen vurderes højere end i den øvrige udlånsportefølje.

Der foreligger objektiv indikation på værdiforringelse af en eksponering, hvis en eller flere af følgende begivenheder er indtruffet:

- Låntager er betydelig økonomiske vanskeligheder
- Låntagers kontraktbrud, eksempelvis i form af manglende opfyldelse af betalingspligt
- Låntager er ydet lempelser i vilkår, der kun er ydet på baggrund af debitors økonomiske vanskeligheder
- Det er sandsynligt, at debitor vil gå konkurs eller på anden måde blive underlagt økonomisk rekonstruktion

Eksponering og nedskrivninger, inkl. gruppevise nedskrivninger, fordelt på brancher

2017	Brutto- eksponering 1.000 kr.	Andel af samle- de bruttoeksponeringer	Samlede ned- skrivninger 1.000 kr.	Andel af samlede nedskrivninger
Offentlig	487.747	11 %	694	0 %
Erhverv:				
Landbrug og fiskeri	152.636	3 %	13.170	9 %
Industri og råstofudvinding	99.438	2 %	8.929	6 %
Energiforsyning	0	0 %	0	0 %
Bygge- og anlægsvirksomhed	406.718	9 %	26.373	19 %
Handel	310.360	7 %	6.832	5 %
Transport, restauration og hotel	269.416	6 %	3.976	3 %
Information og kommunikation	10.862	0 %	1.432	1 %
Finansierings- og forsikringsvirksomhed	111.749	2 %	344	0 %
Fast ejendom	651.782	14 %	5.729	4 %
Øvrig erhverv	88.569	2 %	2.519	2 %
Erhverv i alt	2.101.531	45 %	68.800	49 %
Private	2.048.787	44 %	72.362	51 %
I alt	4.638.065	100 %	141.766	100 %
Heraf gruppevise			36.021	
2016	Brutto- eksponering 1.000 kr.	Andel af samle- de bruttoeksponeringer	Samlede ned- skrivninger 1.000 kr.	Andel af samlede nedskrivninger
Offentlig	512.035	12 %	266	0 %
Erhverv:				
Landbrug og fiskeri	166.539	4 %	8.052	7 %
Industri og råstofudvinding	88.269	2 %	6.779	5 %
Energiforsyning	0	0 %	0	0 %

NOTER

Bygge- og anlægsvirksomhed	337.184	8 %	18.473	15 %
Handel	292.674	7 %	9.256	7 %
Transport, restauration og hotel	241.975	5 %	4.077	3 %
Information og kommunikation	16.778	0 %	147	0 %
Finansierings- og forsikringsvirksomhed	68.026	1 %	135	0 %
Fast ejendom	647.935	15 %	5.326	4 %
Øvrig erhverv	86.894	2 %	2.456	2 %
Erhverv i alt	1.946.274	44 %	54.701	43 %
Private	1.958.303	44 %	71.248	57 %
I alt	4.416.612	100 %	126.215	100 %
Heraf gruppevis			31.841	

Branchefordeling af udlån og garantier med OIV (1.000 kr.)

2017	Brutto-eksponering	Værdi af sikkerheder	Blanco	Individuelle nedskrivninger	Maksimal kreditrisiko
Offentlig	694	0	694	694	0
Erhverv:					
Landbrug og fiskeri	22.343	15.714	6.629	6.629	0
Industri og råstofudvinding	5.454	2.329	3.125	3.125	0
Energiforsyning	0	0	0	0	0
Bygge og anlægsvirksomhed	79.158	14.990	64.168	23.784	40.384
Handel	11.237	6.617	4.620	4.620	0
Transport, restauration og hotelvirksomhed	9.546	8.564	982	982	0
Information og kommunikation	2.196	944	1.252	1.252	0
Finansiering- og forsikringsvirksomhed	0	0	0	0	0
Fast ejendom	35.322	35.273	49	49	0
Øvrige erhverv	5.313	3.304	2.009	2.009	0
Erhverv i alt	170.569	87.735	82.834	42.450	40.384
Private	125.023	62.422	62.601	62.601	0
I alt	296.285	150.157	146.128	105.745	40.384

2016	Brutto-eksponering	Værdi af sikkerheder	Blanco	Individuelle nedskrivninger	Maksimal kreditrisiko
Offentlig	266	0	266	266	0
Erhverv:					
Landbrug og fiskeri	14.460	10.834	3.626	3.626	0
Industri og råstofudvinding	15.435	12.450	2.985	2.581	404
Energiforsyning	0	0	0	0	0

NOTER

Bygge og anlægsvirksomhed	51.446	10.881	40.565	17.791	22.774
Handel	12.734	5.746	6.988	6.240	748
Transport, restauration og hotelvirksomhed	13.450	11.830	1.620	1.620	0
Information og kommunikation	0	0	0	0	0
Finansiering- og forsikringsvirksomhed	0	0	0	0	0
Fast ejendom	40.377	40.377	0	0	0
Øvrige erhverv	12.138	10.103	2.035	2.035	0
Erhverv i alt	160.040	102.221	57.819	33.893	23.926
Private	121.458	58.324	63.134	60.215	2.919
I alt	281.764	160.545	121.219	94.374	26.845

Årsag til værdiregulering på eksponeringer, hvorpå, der er foretaget individuel nedskrivning (1.000 kr.)

2017	Krediteksponering før nedskrivninger	Nedskrivninger	Regnskabsmæssig værdi	Sikkerheder	Maksimal kreditrisiko
Konkurs	11.509	3.020	8.489	8.489	0
Inkasso	21.121	15.338	5.783	5.783	0
Økonomiske vanskeligheder	194.089	87.387	106.702	66.318	40.384
I alt	226.719	105.745	120.974	80.590	40.384

2016	Krediteksponering før nedskrivninger	Nedskrivninger	Regnskabsmæssig værdi	Sikkerheder	Maksimal kreditrisiko
Konkurs	15.981	4.340	11.641	11.641	0
Inkasso	17.103	15.399	1.704	1.704	0
Økonomiske vanskeligheder	146.013	74.635	71.378	47.452	23.926
I alt	179.097	94.374	84.723	60.797	23.926

Kreditkvalitet på eksponeringer generelt

Grønlandsbanken har ikke udviklet scoringsmodeller, der dækker hele udlånsporteføljen.

På erhvervseksponeringer sker en manuel scoring på en skala fra 1 – 5, med 1 som bedste score.

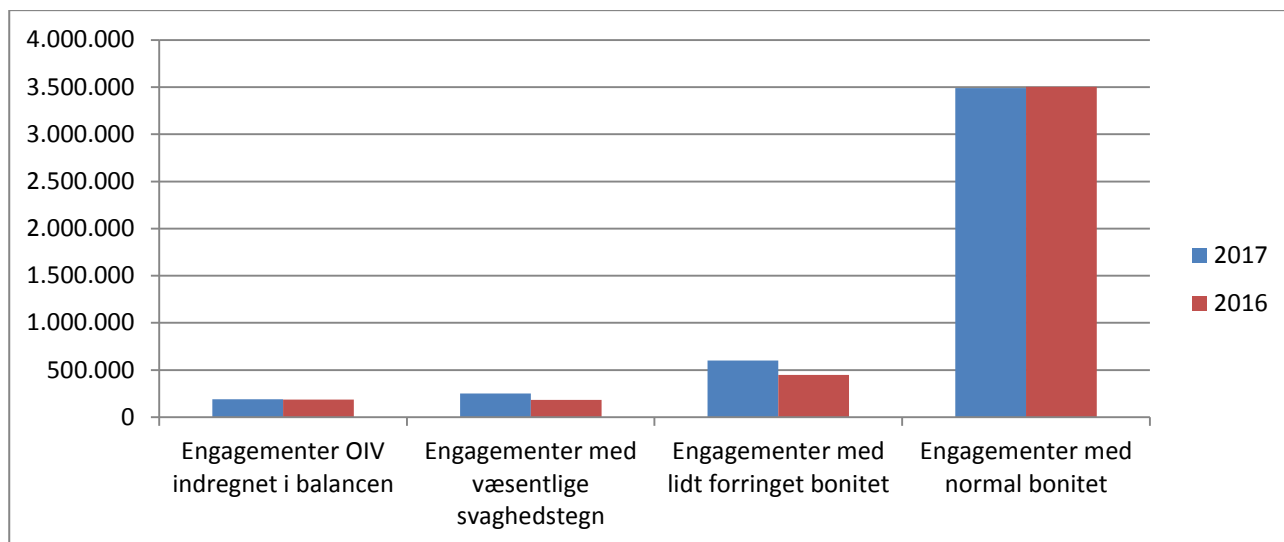
På privateksponeringer er et scoresystem med en skala fra 1 – 11 under implementering.

Eksponeringer med restance eller overtræk > kr. 1.000

I 1.000 kr.	2017	2016
0 – 30 dage	15.455	14.473
31 – 60 dage	2.906	5.315
61 – 90 dage	6.884	4.826
> 90 dage	11.646	5.609
I alt	36.891	30.223

NOTER

Krediteksponeringer efter nedskrivninger opdelt efter bonitet (i kr. 1.000)

Grønlandsbanken har ingen "ikke værdiforringede udlån eller garantier", hvor der er foretaget lempelser i lånevilkårene, som følge af at låntager er i økonomiske vanskeligheder.

Markedsrisiko

GrønlandsBANKENs markedsrisiko styres ved fastsatte limits for en lang række af risikomål. Overvågning af markedsrisiko og af overholdelse af de fastsatte rammer sker på daglig basis af bankens Markeds afdeling. Direktionen modtager daglig rapportering, såfremt risici er tæt på limits. Bestyrelsen modtager rapportering om udvikling i markedsrisici på månedsbasis. Rapporteringen indeholder månedens ultimo værdi og udarbejdes af bankens Regnskabsafdeling. Regnskabsafdelingen udarbejder ligeledes en rapportering på en tilfældig dag i måneden, der rapporteres til direktion.

Renterisiko

I bestyrelsens retningslinjer til direktionen er der indbygget et maksimum for den renterisiko banken må påtage sig. Det er bankens målsætning at holde en renterisiko på under 1,5 %. Renterisikoen beregnes i overensstemmelse med Finanstilsynets vejledning.

Banken har fastsat en mindre ramme på kr. 25 mio. til udækkede fast forrentede udlån. Herudover er alle bankens fastforrentede udlån afdækket.

GrønlandsBANKEN har outsourcet porteføljestyringen af bankens beholdning af obligationer til en ekstern forvalter. Forvalteren er underlagt ovenstående risikoramme og arbejder ud fra en varighed på 1,5 år. Banken har indgået renteswap på i alt kr. 35 mio. til delvis afdækning af renterisikoen på bankens obligationsbeholdning. Der henvises til note 27 og 29.

Aktierisiko

I bestyrelsens retningslinjer til direktionen er der indbygget et maksimum på en aktiebeholdning (ekskl. sektoraktier) for den risiko banken må påtage sig. Beholdningen er altovervejende placeret i likvide aktiebaserede investeringsforeninger. Der henvises til note 15.

NOTER

Valutarisiko

GrønlandsBANKEN har vedtaget retningslinjer for, hvilke valutaer det er tilladt at have en eksponering i, samt den maksimale eksponering for hver enkelt valuta. Alle betydende valutaeksponeringer afdækkes. Banken har ingen betydende valutaeksponeringer ultimo 2017. Der henvises til note 26 for yderligere oplysninger om valutarisici.

Likviditetsrisiko

GrønlandsBANKENs likvide beredskab bliver styret ved at opretholde tilstrækkelige likvider, ultra likvide værdipapirer, kreditfaciliteter i form af committede og ucommittede lines, samt evnen til at lukke markedspositioner. Det likvide beredskab fastlægges ud fra en målsætning om at sikre et stabilt likvidt beredskab. Banken tilstræber at have en overdækning i forhold til kravene i lov om finansiel virksomhed på 125-150 %. LCR er for GrønlandsBANKEN beregnet til 222,4 % pr. ultimo 2017. Der henvises herudover til nøgletal for overdækning i likviditet samt nøgletal for udlån i forhold til indlån i note 32.

Operational risiko

Banken har, med henblik på at mindske tab som følge af operationelle risici, udarbejdet politikker og skriftlige arbejdsgange. Det er bankens politik, at de operationelle risici til stadighed begrænses og nedenstående er eksempler herpå.

Bankens forretningsgange bliver gennemgået og revurderet mindst en gang hvert andet år, med mindre der sker ændringer i en forretningsgang som følge af f.eks. lovændring, procedureændring, interne regler mv.

Ved at sikre en klar organisatorisk ansvarsfordeling med nødvendige og tilstrækkelige funktionsadskillelser, begrænses de operationelle risici.

Afhængigheden af nøglemedarbejdere betragtes af GrønlandsBANKEN som et fokusområde. Der er udarbejdet skriftlige arbejdsgange med henblik på at minimere afhængighed af enkeltpersoner. Der bliver løbende arbejdet på at mindske afhængigheden af enkeltpersoner på vigtige poster i banken, og banken vurderer løbende outsourcing af driftsområder, der ikke har betydning for bankens konkurrencekraft. Banken har tillige stor fokus på til stadighed at forbedre rekrutteringsgrundlaget internt og eksternt. GrønlandsBANKEN ønsker et stærkt kontrolmiljø og har derfor også udarbejdet en række standarder for, hvorledes kontrol skal foregå.

GrønlandsBANKEN har udarbejdet politik og beredskabsplan for fysiske katastrofer og IT-nedbrud. IT nedbrud kan medføre et stop af driften. Hvis der er tale om et geografisk begrænset nedbrud i filialnettet, vil forretningen kunne drives videre af de øvrige filialer. Ved et nedbrud i hovedkontoret er der udarbejdet nødplaner og beredskab og midlertidig drift vil kunne etableres indenfor kort tid fra et backup center (Center II) der er etableret i eksterne lokaler. Center II blev etableret i 2012 hvilket har mindsket risiko for vitalt nedbrud markant. En kundevendt midlertidig drift kan etableres inden for en dag.

Bankens IT-drift sker på Bankernes EDB Central (BEC). Banken følger nøje de anvisninger og anbefalinger, der modtages herfra, ligesom banken ikke foretager selvstændig udvikling af IT systemer.

GrønlandsBANKEN har i 2017 fået lavet en rapport om bankens IT-sikkerhed og beredskab. Rapportens anbefalinger er enten blevet indarbejdet eller er på vej til at blive det.

GrønlandsBANKEN har indgået samarbejde om Intern revision med Danske Andelskassers Bank A/S og derudover har banken ansat en juridisk medarbejder som compliance-ansvarlig. Dette skal medvirke til at sikre, at banken til enhver tid lever op til eksterne såvel som interne krav.

NOTER TIL RESULTATOPGØRELSEN

(1.000 kr.)		2017	2016
3	Renteindtægter		
	Kreditinstitutter	181	63
	Udlån og andre tilgodehavender	217.006	197.133
	Obligationer	9.881	15.769
	I alt renteindtægter	227.068	212.965
4	Negative renteindtægter		
	Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	-6.487	-6.001
	Valuta-, rente-, aktie-, råvare- og andre kontrakter samt afledte finansielle instrumenter	-5.254	-5.782
	I alt negative renter	-11.741	-11.783
5	Renteudgifter		
	Kreditinstitutter og centralbanker	148	170
	Indlån og anden gæld	1.723	2.441
	I alt renteudgifter	1.871	2.611
6	Positive renteudgifter		
	Indlån og anden gæld	8.460	2.953
	I alt positive renteudgifter	8.460	2.953
7	Gebyrer og provisionsindtægter		
	Værdipapirer og depoter	3.824	3.960
	Betalingsformidling	36.040	34.288
	Lånesagsgebyrer	15.089	15.099
	Garantiprovision	18.481	17.763
	Øvrige gebyrer og provisioner	14.303	14.769
	I alt gebyrer og provisionsindtægter	87.737	85.879
8	Kursreguleringer		
	Udlån til dagsværdi	-1.710	-218
	Obligationer	-2.742	-14.103
	Aktier	-6.540	-1.704
	Valuta	2.805	3.446
	Valuta-, rente-, aktie-, råvare- og andre kontrakter samt afledte finansielle instrumenter	1.819	-208
	Øvrige aktiver	0	-112
	I alt kursreguleringer	-6.368	- 12.899

NOTER TIL RESULTATOPGØRELSEN

(1.000 kr.)

2017

2016

Note 3 - 8

Banken har ikke fordelt nettorente- og gebyrindtægter og kursreguleringer på aktivitetsområder og geografiske markeder. Det vurderes, at der ikke er væsentlige afvigelser mellem bankens aktiviteter og geografiske områder og der afgives derfor ikke segmentoplysninger.

9 Udgifter til personale og administration

Personaleudgifter

Lønninger	60.578	58.759
Øvrige personaleudgifter	2.190	2.028
Pensioner	7.314	7.206
Udgifter til social sikring	582	538
I alt	70.664	68.531

Øvrige administrationsudgifter	77.208	71.095
--------------------------------	--------	--------

Antal beskæftigede

Det gns. antal beskæftigede i regnskabsåret omregnet til heltidsbeskæftigede	117,5	117,6
--	-------	-------

Lønninger og vederlag til bestyrelse og direktion

Bestyrelse

Bestyrelsesformand, Gunnar í Liða	270	270
Næstformand, Kristian Frederik Lennert	183	183
Bestyrelsesmedlem, Frank Olsvig Bagger	125	125
Bestyrelsesmedlem, Anders Jonas Brøns	125	125
Bestyrelsesmedlem, Christina Finderup Bustrup	125	125
Bestyrelsesmedlem, Allan Damsgaard, udtrådt i 2017	115	125
Bestyrelsesmedlem, Lars Holst	125	125
Bestyrelsesmedlem, Yvonne Jane Poulsen Kyed	135	135
Bestyrelsesmedlem, Arne Ilannguaq Guldmann Petersen, udtrådt i 2017	104	125
Bestyrelsesmedlem, Elise Love Nicoline Zeeb, tiltrådt i 2017	21	0
Bestyrelsesmedlem, Hans Niels Boassen, tiltrådt i 2017	10	0

I alt	1.338	1.338
--------------	--------------	--------------

Bestyrelsens honorar er fast

NOTER TIL RESULTATOPGØRELSEN

(1.000 kr.)	2017	2016
Direktion		
Bankdirektør, Martin Birkmose Kviesgaard		
Kontraktligt vederlag, inkl. fri bil og andre goder	2.685	2.631
Pension	707	687
<p>Banken har indgået en ydelsesbaseret fratrædelses-/pensionsordning for bankens direktør. I denne ordning er banken forpligtet til at betale en fastsat ydelse i en periode efter direktørens pensionering. Nutidsværdien af ydelsen er pr. 31. december 2017 opgjort til tkr. 259, som er udgiftsført under pension til direktion. Forpligtelsen, der optjenes over perioden 2016-2024, kan udgøre 0-24 måneders løn.</p>		
<p>To øvrige ansatte, hvis aktivitet har væsentlig indflydelse på bankens risikoprofil</p>		
Kontraktligt vederlag, inkl. fri bil og andre goder	2.369	2.341
Pension	337	320
10 Revisionshonorar		
Lovpligtig revision af årsregnskabet	605	584
Andre erklæringer med sikkerhed	22	42
Skatterådgivning	141	40
Andre ydelser	298	60
Samlet honorar til den generalforsamlingsvalgte revisionsvirksomhed, der udfører den lovpligtige revision	1.066	726
<p>Ikke-revisionsydelser er leveret af Deloitte, Statsautoriseret Revisionspartnerselskab og består af honorar for afgivelse af diverse lovpligtige erklæringer, diverse skattemæssig assistance samt aktuariemæssig rådgivning om prognose- og rådgivningsværktøj.</p>		
11 Skat af årets resultat		
Skat af årets resultat fremkommer således:		
Aktuel skat	11.143	4.741
Udskudt skat	-467	-194
Skatteværdi af udbetalt udbytte	31.482	31.482
I alt	42.158	36.029
Skat af årets resultat kan forklares således:		
Beregnet 31,8 % skat af resultatet før skat	42.169	36.067
Andre reguleringer	- 11	- 38
I alt	42.158	36.029
Effektiv skatteprocent	31,8 %	31,8 %
Betalte selskabs- og udbytteskatter i 2017 udgør tkr. 4.294		

NOTER TIL BALANCEN

(1.000 kr.)		2017	2016
12	Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker		
	Anfordring	181.624	487.241
	Til og med 3 måneder	340.436	883.960
	I alt	522.060	1.371.201
	Tilgodehavende på opsigelse hos centralbank	0	618.000
	Tilgodehavender hos kreditinstitutter	522.060	753.201
	I alt	522.060	1.371.201
13	Udlån		
	Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender		
	Udlån	9.936	12.597
	Garantier	3.798	1.374
	I alt nedskrevet i årets løb	13.734	13.971
	Heraf tabt ej tidligere nedskrevet	247	299
	Udlån til amortiseret kostpris	3.335.119	3.073.861
	Samlet udlån fordelt efter restløbetid:		
	Anfordring	365.871	268.665
	Til og med 3 måneder	253.865	236.040
	Over 3 måneder og til og med 1 år	515.417	480.409
	Over 1 år og til og med 5 år	1.409.906	1.313.637
	Over 5 år	790.060	775.110
	I alt	3.335.119	3.073.861
	Nedskrivning på udlån		
	Individuelle nedskrivninger:		
	Primo perioden	85.380	77.423
	Nedskrivninger i årets løb	48.403	34.527
	Tilbageførsel af nedskrivninger foretaget i tidligere regnskabsår	31.483	19.858
	Endelig tabt (afskrevet) tidligere individuelt nedskrevet	4.898	5.542
	Andre bevægelser	- 4.449	-1.170
	I alt individuelle nedskrivninger på udlån	92.953	85.380
	Gruppevise nedskrivninger:		
	Primo perioden	31.841	27.126
	Nedskrivninger i årets løb	11.605	14.954
	Tilbageførsel af nedskrivninger foretaget i tidligere regnskabsår	6.628	9.588
	Andre bevægelser	- 797	- 651
	I alt gruppevise nedskrivninger på udlån	36.021	31.841

NOTER TIL BALANCEN

(1.000 kr.)

2017

2016

	2017	2016
14 Obligationer til dagsværdi		
Realkreditobligationer	878.007	873.582
Øvrige obligationer	16.672	51.932
I alt	894.679	925.514
Heraf deponeret nom. tkr. 50.000 til sikkerhed for gæld i Nationalbanken		
15 Aktier m.v.		
Aktier/investeringsforeningsbeviser noteret på Nasdaq OMX Copenhagen	19.943	19.460
Unoterede aktier optaget til dagsværdi	69.410	66.821
I alt	89.353	86.281
16 Domicilejendomme		
Omvurderet værdi primo	197.128	194.709
Tilgang i årets løb, herunder forbedringer	1.100	2.506
Afgang i årets løb	0	0
Afskrivninger	-4.337	-5.469
Værdiændringer indregnet i anden totalindkomst	13.681	3.013
Værdiændringer indregnet i resultatopgørelsen	156	2.369
Omvurderet værdi ultimo	207.728	197.128
Der foretages ikke offentlig ejendomsvurdering i Grønland. Der er i 2016 indhentet en uafhængig ekspert vurdering af markedsværdien på bankens domicilejendom i Nuuk. Der er ikke anvendt ekspertvurdering i forbindelse med måling af bankens øvrige domicilejendomme.		
17 Øvrige materielle aktiver		
Kostpris primo, uden af – eller nedskrivninger	47.313	45.024
Tilgang i årets løb, herunder forbedringer	3.884	2.289
Afgang i årets løb	276	0
Kostpris ultimo	50.921	47.313
Af- og nedskrivninger primo	39.870	36.988
Årets afskrivninger	2.659	2.882
Af- og nedskrivninger, ultimo	42.529	39.870
Regnskabsmæssig værdi ultimo	8.392	7.443

NOTER

(1.000 kr.)

2017

2016

18	Aktiver tilknyttet puljeordninger		
	Investeringsforeninger	6.764	0
	Ikke placerede midler	3	0
	I alt	6.767	0
19	Gæld til kreditinstitutter og centralbanker		
	Anfordring	22.670	21.238
	Over et år og til og med 5 år	0	0
	I alt	22.670	21.238
	Gæld til centralbanker	22.670	21.195
	Gæld til kreditinstitutter	0	43
	I alt	22.670	21.238
20	Indlån og anden gæld		
	Anfordring	4.113.307	4.727.995
	Til og med 3 måneder	4.224	2.796
	Over 3 måneder og til og med 1 år	7.163	57.630
	Over 1 år og til og med 5 år	56.276	22.748
	Over 5 år	24.642	11.193
	I alt	4.205.612	4.822.362
	Anfordring	3.774.589	4.175.603
	Med opsigelsesvarsel	267.379	461.377
	Tidsindskud	40.436	73.361
	Særlige indlånsformer	123.208	112.021
	I alt	4.205.612	4.822.362
21	Hensættelser til udskudt skat		
	Årets bevægelser i udskudt skat sammensætter sig således:		
	Udskudt skat primo	55.824	55.060
	Årets udskudte skat indregnet i årets resultatopgørelse	-467	-194
	Regulering af udskudt skat vedrørende egenkapitalposter	4.351	958
	I alt	59.708	55.824
	Udskudt skat vedrører:		
	Domicilejendomme	58.814	54.985
	Driftsmidler	894	839
	I alt	59.708	55.824

NOTER

(1.000 kr.)

2017

2016

22 Aktiekapital

Bankens aktiekapital består af 1.800.000 aktier á kr. 100. Aktierne er fuldt indbetalt. Aktierne er ikke opdelt i klasser, og der er ikke knyttet særlige rettigheder til aktierne. Der har ikke været ændringer i aktiekapitalen de seneste år.

Egne aktier

Antal egne aktier i styk	0	0
--------------------------	---	---

Følgende ejer mere end 5 % af bankens aktiekapital:

BETRI P/F	Kongabrugvin, Torshavn	14,58 %
Nuna Fonden	Nuuk	13,89 %
AP Pension Livsforsikringsaktieselskab	København	12,87 %
Grønlands Selvstyre	Nuuk	8,38 %
Greenland Holding A/S	Nuuk	6,88 %

NOTER

(1.000 kr.)

2017

2016

23 Kapitalopgørelse

Kreditrisiko	3.375.435	3.384.094
Markedsrisiko	107.567	124.150
Operationel risiko	542.621	543.651
Samlet risikoeksponering	4.025.623	4.051.895
Egenkapital	958.458	926.210
Foreslået udbytte, regnskabsmæssig påvirkning	-36.828	-67.518
Ramme for andel af egne aktier	-5.840	0
Fradrag for forsigtig værdiansættelse	-1.204	-1.224
Egentlig kernekapital	914.586	857.468
Kapitalgrundlag	914.586	857.468
Egentlig kernekapitalprocent	22,7	21,2
Kapitalprocent	22,7	21,2
Lovkrav til egentlig kernekapitalprocent	4,5	4,5
Lovkrav til kapitalprocenten	8,0	8,0

NOTER

(1.000 kr.)

2017

2016

24 Eventualforpligtelser

Tabsgarantier for realkreditlån	674.335	638.316
Tinglysnings- og konverteringsgarantier	47.371	201.952
Øvrige garantier	439.475	376.269
I alt	1.161.181	1.216.537

Andre forpligtende aftaler

Uigenkaldelige kredittilsagn	0	50.000
I alt	0	50.000

Banken er medlem af BEC (Bankernes EDB Central). Banken er ved en eventuel udtrædelse forpligtet til at betale en udtrædelsesgodtgørelse til BEC på størrelse med de foregående tre års IT-omkostninger.

25 Retssager

Banken er part i løbende retssager og udfaldet af disse vil ikke kunne forrykke bankens økonomiske stilling.

26 Valutaeksponering

Aktiver i fremmed valuta i alt	41.922	135.709
Passiver i fremmed valuta i alt	26.973	85.150
Valutakursindikator 1	14.882	20.200
Valutakursindikator 1 i pct. af kernekapital	1,63	2,36
Valutakursindikator 2	367	347

27 Renterisiko

Banken har udelukkende fast forrentede aktiver i danske kroner.

Renterisikoen på gældsinstrumenter m.v.	10.481	10.873
---	--------	--------

NOTER

(1.000 kr.)

2017

2016

28 Nærtstående parter

Nærtstående parter omfatter bankens bestyrelse og direktion samt deres nærtstående.

GrønlandsBANKEN har ingen nærtstående parter med bestemmende indflydelse.

Størrelsen af lån til samt pant, kaution eller garantier samt tilhørende sikkerhedsstillelser, stiftet for medlemmer af bankens direktion og bestyrelse

Direktion:	(Mastercard)	100	200
Bestyrelse, inkl. medarbejdervalgte		109.484	115.936
Sikkerhedsstillelser:			
Direktion		0	0
Bestyrelse, inkl. medarbejdervalgte		60.527	50.392
Væsentlige vilkår:			
Eksponeringer med medlemmer af bankens bestyrelse indgås på normale forretningsmæssige vilkår.			
Eksponeringer med personalerepræsentanter i bestyrelsen indgås på personalevilkår.			
For bestyrelsesmedlemmer valgt på bankens generalforsamling ligger rentesatserne i 2017 i intervallet 1,5 % - 3,75 %			
Bestyrelsens og direktionens beholdning af aktier i GrønlandsBANKEN A/S opgjort i henhold til insiderreglerne (stk.)			
Bestyrelse:			
Kristian Frederik Lennert		10	10
Frank Olsvig Bagger		25	25
Anders Jonas Brøns		14.249	14.249
Hans Niels Boassen		10	10
Yvonne Jane Poulsen Kyed		10	10
Direktion:			
Martin Birkmose Kviesgaard		1.455	1.455

NOTER

(1.000 kr.)

2017

2016

29 Afledte finansielle instrumenter**Fast forrentede udlån afdækket med renteswap**

GrønlandsBANKEN anvender derivater til sikring af renterisikoen på fast forrentede aktiver og forpligtelser, som måles til amortiseret kostpris. Når visse kriterier er opfyldt, behandles sikringen regnskabsmæssigt som sikring af dagsværdi. Renterisikoen på de sikrede aktiver og forpligtelser indregnes til dagsværdi som en værdiregulering af de sikrede poster. Såfremt kriterierne for sikring ikke længere er opfyldt, amortiseres den akkumulerede værdiregulering af den sikrede post over den resterende løbetid.

Udlån

Amortiseret/nominel værdi	197.487	172.720
Regnskabsmæssig værdi	227.026	198.456

Afdækket med rente swap

Syntetisk hovedstol/nominel værdi	188.210	165.058
Regnskabsmæssig værdi	8.926	11.906

Fast forrentede udlån uden afdækning

Amortiseret/nominel værdi	16.789	20.425
Regnskabsmæssig værdi	19.111	24.015

Herudover har GrønlandsBANKEN indgået rente swap på i alt 35 mio. kr., til delvis afdækning af renterisikoen på bankens obligationsbeholdning,

NOTER

(1.000 kr.)

29 Afledte finansielle instrumenter

2017	Nominal værdi	Positiv markeds- værdi	Negativ markeds- værdi	Netto markeds- værdi
Valutakontrakter				
Termin	0	0	0	0
Rentekontrakter				
Swaps	232.993	-60	11.879	11.819
Aktiekontrakter				
Spot, køb	8	-3	0	-3
Spot, salg	8	0	3	3
I alt	16	-3	3	0
I alt	232.993	-63	11.882	11.819
2016				
Valutakontrakter				
Termin	35.545	-264	0	-264
Rentekontrakter				
Swaps	200.056	-184	14.191	14.007
Aktiekontrakter				
Spot, køb	3	0	1	1
Spot, salg	3	-1	0	-1
I alt	6	-1	1	0
I alt	235.607	-449	14.192	13.743

NOTER

(1.000 kr.)

29 Afledte finansielle instrumenter

Løbetidsfordeling efter restløbetid

2017	Til og med	3 måneder	Over 3 måneder	til og med 1 år
	Nominal værdi	Netto markedsværdi	Nominal værdi	Netto markedsværdi
Rentekontrakter, Swaps	0	0	25.558	413
Valutakontrakter, Swaps	0	0	0	0
Aktiekontrakter				
Spot, køb	8	-3	0	0
Spot, salg	8	3	0	0
I alt	16	0	0	0
I alt	16	0	25.558	413
	Over 1 år	til og med 5 år	Over 5 år	
	Nominal værdi	Netto markedsværdi	Nominal værdi	Netto markedsværdi
Rentekontrakter, Swaps	46.863	2.453	160.572	8.953
Valutakontrakter, Swaps	0	0	0	0
I alt	46.863	2.453	160.572	8.953
2016	Til og med	3 måneder	Over 3 måneder	til og med 1 år
	Nominal værdi	Netto markedsværdi	Nominal værdi	Netto markedsværdi
Rentekontrakter, Swaps	0	0	0	0
Valutakontrakter, Swaps	35.545	-264	0	0
Aktiekontrakter				
Spot, køb	3	1	0	0
Spot, salg	3	-1	0	0
I alt	6	0	0	0
I alt	35.551	-264	0	0
	Over 1 år	til og med 5 år	Over 5 år	
	Nominal værdi	Netto markedsværdi	Nominal værdi	Netto markedsværdi
Rentekontrakter, Swaps	71.085	3.898	128.971	10.109
Valutakontrakter, Swaps	0	0	0	0
I alt	71.085	3.898	128.971	10.109

NOTER

(1.000 kr.)

30 Dagsværdi af finansielle instrumenter

Dagsværdi er det beløb som et finansielt aktiv kan handles til, eller det beløb en forpligtelse kan overdrages til, mellem kvalificerede, villige og uafhængige parter. Dagsværdien kan være indre værdi, såfremt indre værdi er beregnet på baggrund af underliggende aktiver og forpligtelser målt til dagsværdi.

Ved opgørelsen af dagsværdi anvendes værdiansættelseskategorier bestående af tre niveauer.

- Niveau 1: Noterede priser i et aktivt marked for samme type instrument, dvs. uden ændring i form eller sammensætning.
- Niveau 2: Noterede priser i et aktivt marked for lignende aktiver eller forpligtelser eller andre værdiansættelsesmetoder, hvor alle væsentlige input er baseret på observerbare markedsdata.
- Niveau 3: Værdiansættelsesmetoder, hvor eventuelle væsentlige input ikke er baseret på observerbare markedsdata.

Der foretages overførsel mellem kategorierne, hvis et instrument på balancedagen er klassificeret anderledes end ved begyndelsen af regnskabsåret.

For noterede aktier og obligationer i niveau 1 og 2, fastsættes dagsværdien til noterede kurser og markedsdata på balancedagen.

Aktier i niveau 3 omfatter sektoraktier i selskaber, der samarbejdes med omkring produkter, betalingsformidling og administration og måles til skønnede dagsværdier. Den skønnede dagsværdi er primært baseret på de priser, som kapitalandelene i henhold til aktionæroverenskomster ville kunne handles til, hvis de blev afhændet på balancedagen. Fastsættelse af dagsværdien af disse er behæftet med usikkerhed. For øvrige unoterede aktier hvor observerbare input ikke umiddelbart er tilgængelige, er værdiansættelsen forbundet med skøn, hvori indgår oplysninger fra selskabernes regnskaber.

For udlån vurderes nedskrivningerne at svare til ændringer i kreditkvaliteten. Forskellen til dagsværdier vurderes at være modtagne gebyrer og provisioner, som først forfalder til betaling efter regnskabsårets afslutning samt for fastforrentede udlån tillige den renteniveauafhængige kursregulering, som udregnes ved at sammenholde den aktuelle markedsrente, med udlånenes pålydende rente.

Dagsværdien for tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker fastlægges efter samme metode som for udlån, idet banken dog ikke p.t. har foretaget nedskrivninger på tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker.

For variabelt forrentede finansielle forpligtelser i form af indlån og gæld til kreditinstitutter målt til amortiseret kostpris er forskellen til dagsværdier skyldige renter, som først forfalder til betaling efter regnskabsårets afslutning.

For fast forrentede finansielle forpligtelser i form af indlån og gæld til kreditinstitutter målt til amortiseret kostpris er forskellen til dagsværdi skyldige renter, som først forfalder til betaling efter regnskabsårets afslutning samt den renteniveauafhængige kursregulering.

NOTER

(1.000 kr.)

2017	Noterede priser niveau 1	Observerbare priser niveau 2	Ikke-observerbare priser niveau 3	I alt
i kr. 1.000				
Finansielle aktiver:				
Obligationer	884.680	0	9.999	894.679
Aktier	19.943	0	69.410	89.353
Domicilejendomme	0	0	207.728	207.728
Positiv markedsværdi af afledte finansielle instr.	0	63	0	63
I alt	904.623	63	287.137	1.191.823
Finansielle forpligtelser:				
Negativ markedsværdi af afledte finansielle instr.	0	11.882	0	11.882
I alt	0	11.882	0	11.882
2016	Noterede priser niveau 1	Observerbare priser niveau 2	Ikke-observerbare priser niveau 3	I alt
i kr. 1.000				
Finansielle aktiver:				
Obligationer	915.308	0	10.206	925.514
Aktier	19.460	0	66.821	86.281
Domicilejendomme	0	0	197.128	197.128
Positiv markedsværdi af afledte finansielle instrum.	0	450	0	450
I alt	934.768	450	274.155	1.209.373
Finansielle forpligtelser:				
Negativ markedsværdi af afledte finansielle instrum.	0	14.191	0	14.191
I alt	0	14.191	0	14.191
i kr. 1.000	2017	2017	2016	2016
Finansielle instrum. indregnet til amortiseret kostpris:	Amort. kost.	Dagsværdi	Amort. kost.	Dagsværdi
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	522.060	522.675	1.371.201	1.371.881
Udlån og andre tilgodehavender	3.335.119	3.344.106	3.073.861	3.083.153
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	22.670	22.670	21.238	21.238
Indlån og anden gæld	4.205.612	4.206.101	4.822.362	4.822.406
Afledte finansielle instrumenter:				
Renteswap	0	11.819	0	14.007

NOTER

(1.000 kr.)

31 Følsomhedsoplysninger

I forbindelse med bankens overvågning af markedsrisici og opgørelse af det tilstrækkelige kapitalgrundlag udføres en række følsomhedsberegninger, som inkluderer følgende markedsrisikovariabler:

Renterisiko:

Følsomhedsberegningen i relation til bankens renterisiko tager udgangspunkt i renterisikonøgletallet, der indberettes til Finanstilsynet. Dette nøgletal viser effekten på kernekapitalen efter fradrag ved en renteændring på 1 procentpoint svarende til 100 basispunkter. Beregningen viser at hvis den gennemsnitlige rente 31. december 2017 havde været 100 basispunkter højere ville årets resultat alt andet lige være tkr. 10.481 lavere (2016 tkr. 10.873 lavere) primært som følge af en negativ dagsværdiregulering af bankens beholdning af fastforrentede obligationer.

Valutarisiko:

Følsomhedsberegningen i relation til bankens valutarisiko tager udgangspunkt i valutaindikator 1-nøgletallet, der indberettes til Finanstilsynet. Valutaindikator 1 udtrykker et forenklet mål for omfanget af bankens positioner i fremmed valuta. Og beregnes som den største af summen af alle de korte valutapositioner og summen af alle de lange valutapositioner. Hvis banken den 31. december 2017 havde oplevet et tab på valutapositionerne på 2,5 pct. af valutaindikator 1, ville årets resultat før skat alt andet lige være tkr. 372 lavere (2016 tkr.505 lavere) primært som følge af valutakursregulering på bankens beholdning af valuta.

Aktierisiko:

Hvis værdien af bankens aktiebeholdning den 31. december 2017 havde været 10 pct. lavere, ville årets resultat før skat alt andet lige være tkr. 8.886 lavere (2016 tkr.8.628 lavere) som følge af en negativ dagsværdiregulering af aktieporteføljen.

Blandt de noterede aktier indgår aktier med tilbagekøbsret, men ikke pligt for tkr. 18.773. Tilbagekøbsretten kan udnyttes en gang om året i en periode på 14 dage og udløber i 3. kvartal 2019. GrønlandsBANKEN kan ikke afhænde aktierne til tredjepart før udløb af tilbagekøbsretten i 2019.

Ejendomsrisiko:

Hvis værdien af bankens ejendomme den 31. december 2017 havde været 10 pct. lavere ville den negative værdiregulering af ejendomme alt andet lige udgøre tkr. 20.805 før skat (2016 tkr.19.713 lavere).

NOTER

(1.000 kr.)	2017	2016	2015	2014	2013
32 5 års hoved- og nøgletal					
Netto rente- og gebyrindtægter	309.546	289.760	284.174	293.457	275.750
Kursreguleringer	-6.368	-12.899	-10.775	7.687	4.039
Andre driftsindtægter	5.240	4.854	6.002	5.657	5.617
Udgifter til personale og administration	152.528	144.207	139.414	136.440	130.422
Af- og nedskrivninger på materielle aktiver	6.840	5.981	6.150	9.160	10.385
Andre driftsudgifter	2.709	4.136	7.780	4.961	5.912
Nedskrivning på udlån m.v.	13.734	13.971	19.432	24.807	15.186
Resultat før skat	132.607	113.420	106.625	131.433	123.501
Skat	42.158	36.029	33.899	41.776	39.251
Årets resultat	90.449	77.391	72.726	89.657	84.250
Udvalgte balanceposter:					
Udlån	3.335.119	3.073.861	2.822.572	2.814.547	2.874.931
Indlån	4.205.612	4.822.362	4.741.477	3.739.768	3.996.169
Egenkapital	958.458	926.210	914.282	909.872	876.235
Balancesum	5.355.010	5.911.496	5.846.450	4.849.621	5.057.050
Eventualforpligtelser	1.161.181	1.266.537	1.123.022	1.093.349	873.112
Officielle Nøgletal:					
Kapitalprocent	22,7	21,2	20,8	20,3	21,0
Kernekapitalprocent	22,7	21,2	20,8	20,3	20,6
Egenkapitalforrentning før skat	14,1	12,3	11,7	14,7	14,3
Egenkapitalforrentning efter skat	9,6	8,4	8,0	10,0	9,8
Afkastningsgrad	1,7	1,3	1,2	1,9	1,7
Indtjening pr. omkostningskrone	1,75	1,67	1,62	1,75	1,76
Renterisiko	1,1	1,3	1,1	1,3	0,6
Valutaposition	1,6	2,4	5,6	3,1	4,2
Udlån plus nedskrivninger i forhold til indlån	82,2	66,2	61,7	77,5	73,6
Udlån i forhold til egenkapital	3,5	3,3	3,1	3,1	3,3
Årets udlånsvækst	8,5	8,9	0,3	-2,1	-5,6
Overdækning i forhold til lovkrav om likviditet	105,4	193,6	203,9	190,7	219,5
Summen af store eksponeringer	60,9	90,3	69,9	40,0	58,7
Andel af tilgodehavender med nedsat rente	0,6	0,8	0,9	0,7	0,9
Årets nedskrivningsprocent	0,3	0,3	0,6	0,7	0,4
Akkumuleret nedskrivningsprocent	3,1	2,9	2,8	2,4	2,0
Årets resultat pr. aktie	50,3	43,0	40,4	49,8	46,8
Indre værdi pr. aktie	532	515	508	505	494
Udbytte pr. aktie	30	55	55	55	55
Børskurs/årets resultat pr. aktie (PE)	12,9	14,3	15,4	12,3	14,1
Børskurs/indre værdi pr. aktie	1,2	1,2	1,2	1,2	1,3

NOTER

33 Ledelseshverv

I henhold til Regnskabsbekendtgørelsens § 132 a, skal årsrapporten indeholde oplysninger om de ledelseshverv, som børsnoterede pengeinstitutters bestyrelses- og direktionsmedlemmer beklæder i erhvervsdrivende virksomheder.

I henhold til Lov om finansiel virksomhed § 80, stk. 8, skal banken mindst én gang årligt offentliggøre oplysninger om de hverv, som bestyrelsen har godkendt for personer, der ifølge lov eller vedtægter er ansat af bestyrelsen, jfr. Lovens § 80, stk. 1. Der bliver oplyst om disse forhold på www.banken.gl

Om bestyrelsesmedlemmerne og direktionen i GrønlandsBANKEN er følgende oplyst på tidspunktet for årsrapportens offentliggørelse:

Direktør Gunnar í Liða

født den 13. april 1960
indtrådt i bestyrelsen den 6. april 2005. Senest genvalgt i 2017

Bestyrelsesmedlem i:
Gist og Vist P/F (formand)

Gunnar í Liða er cand.polit. og har fra 1988 til 2010 været ansat i den finansielle sektor på Færøerne – indtil udgangen af 2010 som direktør i Færøernes største forsikringselskab, hvor han fratrådte stillingen. Gunnar í Liða har derudover stor erfaring fra bestyrelsesarbejde i færøske selskaber og en særlig indsigt i nordatlantisk økonomi og finansiering.

Direktør Kristian Frederik Lennert INUPLAN A/S

født den 30. november 1956
indtrådt i bestyrelsen den 8. april 2003. Senest genvalgt i 2016

Direktør i:
Ejendomsselskabet Issortarfik ApS

Kristian Frederik Lennert er cand. polyt. (civilingeniør indenfor byggeri) og har siden 1984 været ansat i INUPLAN A/S og siden 2002 som direktør i firmaet. Kristian Frederik Lennert har derudover erfaring fra bestyrelsesarbejde i grønlandske selskaber og har gennem sine ansættelser opnået indsigt i Grønlands økonomiske sammenhænge og samfundsforhold, herunder særligt bygge- og anlægsområdet.

Direktør Frank Olsvig Bagger Panasonic Center Ilulissat v/ Tankeeraq Aps

født den 22. april 1970
indtrådt i bestyrelsen den 02. april 2008. Senest genvalgt i 2016

Bestyrelsesmedlem og direktør i:
Tankeeraq Aps
Ilulissat Marine Service ApS

NOTER

Frank Olsvig Bagger grundlagde Ilulissat Radio & TV (senere Panasonic Center Ilulissat) i 1994. Frank Olsvig Bagger har siden været aktiv indenfor forretningslivet i Grønland hovedsageligt indenfor detailhandel, men også indenfor andre brancher.

Direktør Anders Jonas Brøns Polar Seafood Greenland A/S

født den 22. december 1949
indtrådt i bestyrelsen den 10. april 1997. Senest genvalgt i 2016

Direktør i:
Polar Seafood Greenland A/S

Bestyrelsesmedlem i:
Minikka A/S (formand)
Polar Raajat A/S (formand)
Polar Seafood Denmark A/S
Imartuneq Trawl A/S (formand)
Qalut Vónin A/S
Sigguk A/S (formand)
Uiloq Trawl A/S (formand)
Qajaq Trawl A/S (formand)
Polar Pelagic A/S (formand)
IKKA ApS (formand)
Grønlands Skibs- & Entreprenørværksted ApS (formand)
Polar Wine ApS (formand)

Anders Jonas Brøns er handelsuddannet og har siden 1984 virket for primært den havgående del af det grønlandske fiskerierhverv, dels som aktiv erhvervsmand på direktørposten i Polar Seafood-gruppen siden 1984 og dels indenfor fiskeriets organisationer siden 1977.

Administrerende direktør Christina Finderup Bustrup nærpension A/S

født den 16. august 1973
indtrådt i bestyrelsen den 25. marts 2015

Christina Finderup Bustrup er uddannet cand.act (aktuar) og har derudover ledelsesuddannelser fra IMD Business School, Franklin Covey samt Center for Ledelse. Christina Finderup Bustrup er i dag administrerende direktør i nærpension A/S. Nærpension har siden 31. december 2010 været et 100 pct. ejet datterselskab af AP Pension koncernen. Tidligere har Christina Finderup Bustrup igennem en længere årrække været COO (kundedirektør) i AP Pension.

NOTER

Fhv. vicedirektør Lars Holst

født den 15. februar 1952
indtrådt i bestyrelsen den 25. marts 2015

Bestyrelsesmedlem i:
Vestjysk Bank A/S (næstformand)
Arkitektgruppen A/S
Vækstfonden

Lars Holst er HD i regnskabsvæsen, har en Executive MBA og har gennemført managementforløb på Stanford University og IMD Business School. Lars Holst har været ansat i Nykredit i perioden 1987-2014 og har fra 1995 og til sin pension i 2014 fungeret som kreditchef. Lars Holst har udover en række bestyrelsesposter i danske finansielle virksomheder og ejendomsselskaber også været medlem af realkreditsektorens Grønlandsudvalg (2004-2014), samt siddet i Finansrådets Kreditudvalg (2010-2014).

Kundechef Hans Niels Boassen GrønlandsBANKEN A/S

Født den 01. juli 1963
Indtrådt i bestyrelsen den 06. december 2017

Bestyrelsesmedlem i:
Fonden Nuummi Illorsuit Timersortarfiit – Godthåb-hallerne

Souschef Yvonne Jane Poulsen Kyed GrønlandsBANKEN A/S

født den 29. januar 1970
indtrådt i bestyrelsen den 23. marts 2011 senest genvalgt i 2015

Kunderådgiver Elise Love Nicoline Zeeb GrønlandsBANKEN A/S

Født den 3. oktober 1960
Indtrådt i bestyrelsen den 01. november 2017

Bankdirektør Martin Birkmose Kviesgaard GrønlandsBANKEN A/S

født den 23. maj 1966
indtrådt i direktionen den 1. marts 2006

Bestyrelsesmedlem i:
Posthuset A/S
BEC a.m.b.a.
Fugleværnsfonden

OPLYSNINGER OM GRØNLANDSBANKEN

GrønlandsBANKEN

Imaneq 33
Postboks 1033
3900 Nuuk

AS-reg.nr. 39.070
GER-nr. 80050410

Hjemstedskommune: Sermersooq

Telefon: +299 70 12 34
Telefax: +299 34 77 20

www.banken.gl
banken@banken.gl

Bestyrelse

Direktør Gunnar í Liða, formand
Direktør Kristian Frederik Lennert, næstformand
Direktør Frank Olsvig Bagger
Kundechef Hans Niels Boassen *)
Direktør Anders Jonas Brøns
Adm. Direktør Christina Finderup Bustrup
Fhv. Vicedirektør Lars Holst
Souschef Yvonne Jane Kyed *)
Kunderådgiver Elise Love Nicoline Zeeb *)

*) Medarbejderrepræsentanter

Direktion

Bankdirektør Martin Birkmose Kviesgaard

Revisions- og risikoudvalg

Består af hele bestyrelsen

Vederlagsudvalg

Består af bestyrelsens formand, næstformand og et medarbejdervalgt bestyrelsesmedlem

Nomineringsudvalg

Nomineringsudvalget består af bestyrelsens formand og næstformand.

Revision

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
Imaneq 33, Nuuk

FINANSKALENDER OG FONDSBØRSMEDDELSER

Finanskalender for 2018

Årsrapport 2017	22. februar
Generalforsamling i Nuuk	20. marts
Delårsrapport for 1. kvartal 2018	25. april
Delårsrapport for 1. halvår 2018	15. august
Delårsrapport for 1.– 3. kvartal 2018	30. oktober

Fondsbørsmeddelelser i 2017

28. februar	Årsrapport 2016 (1)
09. marts	Indkaldelse til ordinær generalforsamling (2)
14. marts	Flagning af generalforsamlingsfuldmagter til bestyrelsen (3)
27. marts	Flagning af generalforsamlingsfuldmagter til bestyrelsen (4)
28. marts	Forløb af ordinær generalforsamling i GrønlandsBANKEN (5)
27. april	Rapport for 1. kvartal 2017 (6)
31. maj	Storaktionærmeddelelse – Nielsen Global Value (7)
31. maj	Storaktionærmeddelelse – AP Pension (8)
22. juni	Storaktionærmeddelelse – Wellington Management Group (9)
18. august	Halvårsrapport 1. halvår 2017 (10)
13. september	Finanskalender 2018 (11)
22. september	Ændring af bestyrelsen i GrønlandsBANKEN (12)
20. oktober	GrønlandsBANKEN opjusterer resultatforventningerne til 2017 (13)
31. oktober	Rapport for 3. kvartal 2017 (14)
06. december	Dødsfald i bestyrelsen (15)